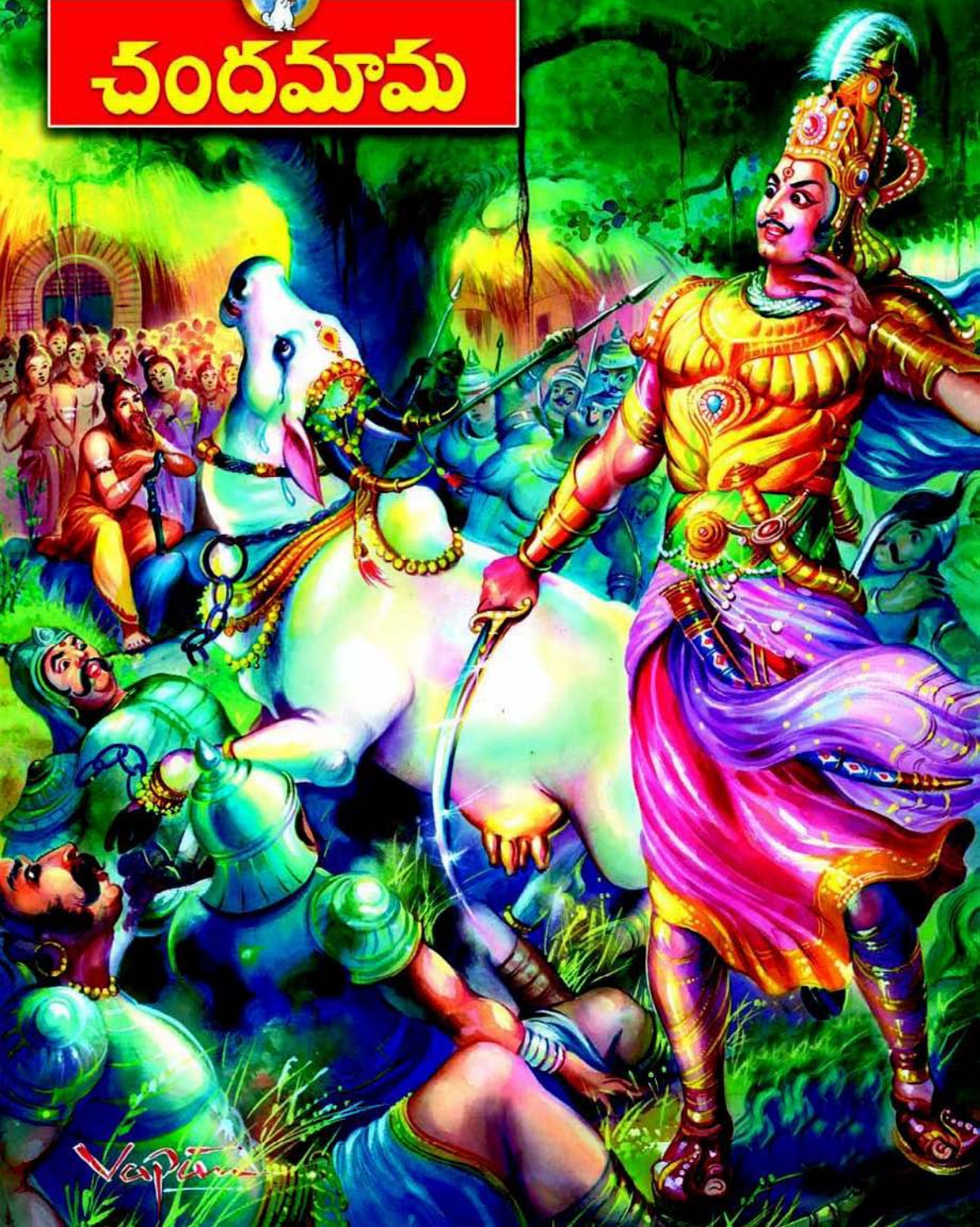

ఏప్రిల్ 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

Vandana

NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS

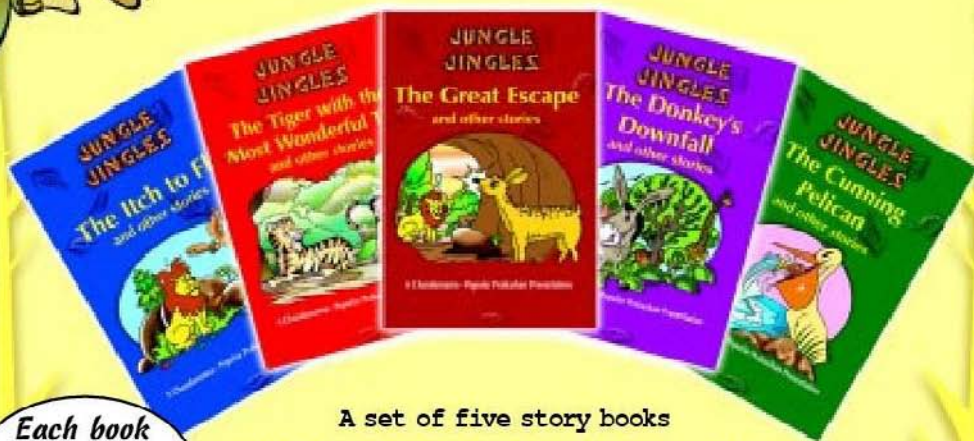
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

Each book
priced Rs.35/-
only

A set of five story books
with the whackiest and most interesting
collection of animal stories ever written -
for Rs.175/- only

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 32, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

మాడు తరాల మధురానుబంధం

ప్రతి ఇంటా తీయదనపు పరిమళాలు

జి. పుల్లారెడ్డి స్వచ్ఛమైన నేతి మిఠాయిలు

మొదటనే అభిరుచులను నేతి రుచులు -
నిండుంటూ, మనోహర కల్పనలతో నిరీక్షణ
అమృతమయ రుచులను అనంతపు రీతిగా
తెలుపుతూ పుల్లారెడ్డి ఎల్లరీతి నేతిరుచులు -
నేతి మిఠాయిలను పోషించే కల్పనలను,
నేతి రుచులను పోషించే కల్పనలను,
తెలుపుతూ - నేతి మిఠాయిలను కలపించే
రుచులను పోషించే కల్పనలను పోషించే
రుచులను పోషించే కల్పనలను పోషించే
రుచులను పోషించే కల్పనలను పోషించే

జి. పుల్లారెడ్డి
స్వచ్ఛమైన నేతి మిఠాయిలు

కర్నూలు

ఫోన్ : 244188, 221445

అలిక్ష్, నాంపల్లి ప్రిన్సిపాల్

ఫోన్ : 2320 1833, 2320 3176

సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్

ఫోన్ : 2341 1441

కుకల్పేష్, హైదరాబాద్

ఫోన్ : 5528 7777

దిల్లీమిట్టగర్

ఫోన్ : 5575 5151

కర్నూలు

ఫోన్ : 5534 7777

చందమామ

సంపుటి: 59

ఏప్రిల్ 2006

సంచిక: 4

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల శేఖరులు ...06
- * ఫలింపిన ఉపాయం ...07
- * అనుమానం మనిషి ...11
- * రాకాసిలోయ - 8 ...13
- * భారత దర్శిని ...24
- * వ్యాపారం-వ్యాపారి ...29
- * సాహితీ కదంబం ...32
- * చందమామ కబుర్లు ...34
- * కోడలియ్యత్తి ...35
- * చందమామ క్వీజ్ - 3 ...39
- * గ్రూపాలు ...42
- * తాను తప్పిన గొయ్యి ...45
- * మంచిమనుషులు ...55
- * అజేయుడు గరుడుడు! 3 ...59
- * మనదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు :
మసంతానికి స్వాగతం! ...63
- * విజ్ఞానం ... బినోదం ...
వికాసం ...64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

శరనిధి చదరంగం
(బే.కె) ... 19

భూస్వామి-మరకత్తి
... 25

విలువలకు సంబంధించిన
విషయం! ... 40

రామాయణం - 4
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.

to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :

subscription@chandamama.org

చందా

నిర్దుష్టత ఇచ్చే చందా అన్నింటికీ పన్నెండ్ల సేవలకు రూ : 900

ఇండియాలో బుక్స్ డిస్ట్రీబ్యూటర్ రూ. 150.00

చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, వనీ ఆర్డర్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్ కు పంపించండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shivaji : Ph : 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile: 9841277347

email: advertisements@chandamama.org

DELHI : OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile: 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

దృఢమైన శరీరం-మనసు

నాణానికి బొమ్మ-బొర్ర న్నొ లాగా వు న చేతలన్న ప్రభావితం చేస వు న ఆలోచనలలోనూ మంచి చెడూ ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటాయి. అయితే, ఈ మంచిచెడులన్నవి దేశ, కాల, పరిస్థితు లపై ఆధారపడి ఉంటాయి. అంటే-నిన్న వుంచి అన్న కున్నవి ఇవాళ వుంచివి కాకపోవచ్చు. ఇక్కడ మంచి అనుకున్నది మరోచోట చెడుగా కనిపించవచ్చు. అంతెందుకు? ఒకవు నిషీవుంచి అన్న కున్నది వురో వు నిషీక చెడుగా తోచడం మనం నిత్యజీవితంలో చూడవచ్చు!

అలా అయితే, మంచి చెడులన్నవి లేనే లేవా అంటే, ఉన్నాయి. మొత్తం మీద మానవాళికి వుల్లు చేసే, ఉపయోగపడే, అభ్యుదయానికి దోహదపడే అంశాలన్న, ఆలోచనలన్న ఉన్నత మైన వుంచి మానవతా విలువలుగా చెబుతాం. అలాగే హాని కలిగించి, పతనానికి దారితీసే వాటిని చెడుగా చెప్పవచ్చు. మానవజాతిని ప్రగతి పథంలో నడిపించే విశ్వజనీనమైన విలువలనే వ్యక్తిగత వికాసానికి కూడా స్వకరించి వుండు కు నడవాలి. అందు కు దృఢమైన శరీరమూ, వు నస్సొ కావాలి!

దృఢమైన శరీరమూ, వు నస్సొ ఉన్నప్పటికీ విశాల ద క్షణం కొరవడినప్పుడు వ్యక్తులు తవు శక్తియుక్తులను స్వార్థప్రయోజనాలకోసమే వనియోగిస్తారు. అలా సాటి మానవాళి వుంచిన త్రంగలో తొక్కి, ప్రితిపించిన స్వార్థంతో హద్దులు లేని లభికారం కోసం అత్రులు సాచిన వారో వు న మోక్షాణాలు, శాస్త్రాలు రాస్సెలు గాబర్కొంటు న్నాయి. వు నకిన్ని సిద్ధ పొయ్యాలి సిద్ధ కూర్చిన సమాజానికి మనమేం చేయగలం? అన్న బాధ్యతాయుతమైన మంచి ఆలోచన ప్రతివోరు నిలో కలగాలి. వుంచి అలవాట్లు, ఆలోచనలు, క్రవు శీణ కలిగినవారో సివూ జానికి ఉపయోగపడగలరు!

ఏప్రిల్ 7వ తేదీ ప్రపంచ ఆరోగ్య దినోత్సవం జరుగి మితుంటూ న్న ఈ సందర్భంలో ఆరోగ్యకరమైన శరీరమూ, మనసూ కలవారో సిండ్లైన మనుషులు అని గుర్తుంచుకుందాం!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

ఫలించిన ఉపాయం

వడ్డిపిల్ల అనే గ్రామంలో, రాజయ్య అనే గ్రామాధికారి వద్ద, నందెయ్య అనే గ్రామనెకరుండేవాడు. వాడు గ్రామాధికారికి నమ్మనబంటుగా వుంటూ, వృత్తి సంబంధమైన పిన్నలతోపాటు, ఇంటిచాకిరీ కూడా చేస్తూ, రాజయ్య భార్య రంగమ్మ అభివృద్ధి నాన్న కూడా సింపాల్సి ఉండేది. రంగమ్మ వాడితో తరచుగా, “నీవూ లంగానాకు ఎంతో నష్టంగా మారింది. నీకు వుంచి సిహాయం నావల్లగానీ, నీయజ్ఞానివల్లగానీ ఎప్పుడైనా అవసరపడితే, నీకు వున్న జరిగేలా చూస్తాను,” అంటూ ఉండేది.

ఇలా మూడేళ్ళా, జన్మించారూ దివాణంలో పనిచేయడానికి రెండు ఉద్యోగాలు ఖాళీపడ్డాయి. రాజయ్యకు సమర్థుడైన గ్రామాధికారి అని పేరుండడంవల్ల, ఆ రెండిల్లో ఒక ఉద్యోగానికి ఎవరైనా మంచివాణ్ణి ఎంపికచేసి అవకాశం జన్మించారూ, అయినా నకిచ్చాడు.

నందెయ్యకు ఈ విషయం తెలియగానే వాడు, రంగమ్మతో, “నా కొడుకు కొద్దిపాటి

చదువు మాది. మిమ్మల్నే నమ్ముకున్నాను. అయ్యగారితో, వాడికి దివాణంలో ఉద్యోగం వచ్చేలా జన్మించారూ గారితో ఒక చిన్నపూట చెప్పమనండి,” అని కోరాడు.

రంగమ్మ తప్పక ఉద్యోగం వచ్చేలా చూస్తూనే వుంటున్నది. ఆరోజు సాయంత్రం నందెయ్య గ్రామ కచేరీ నుంచి రాజయ్యతో కలిసి ఇంటికి వచ్చి, ఇంటి పిన్నలు పైర్తి చేసి తన ఇంటికి వెళుతూ, దారిలో ఏదో గుర్తుకు వచ్చి వున్న గ్రామాధికారి ఇంటికి వచ్చాడు.

ఆ సమయంలో ఇంటి తల్లి మిల్లు దగ్గరకు వేసి మార్చి. లోపల నుంచి రంగమ్మ తనకొడుకు గురించి రాజయ్యతో ఏదో చెప్పతూ మూడడంతో, నందెయ్య గ్రామ దగ్గరే ఆగి పోయి, చెవులు రిక్కించాడు. తమనే నమ్ముకున్న నందెయ్య కొడుకుకు ఉద్యోగం వేర్ని ఉన్నది. అయితే, భర్తను అడుగుతున్నది.

ఇంకా రాజయ్య, “చూడు, నీ అంత అవూయ కురాలెక్కడా మూడవు! నందెయ్య

కొత్త కిక్కి ఉద్యోగం మునుపటికంటే ఉడిగి పొయ్యి ఉందని, వాడు పునదగ్గర చేస్తాన్న ఉద్యోగం వూసేసి కొత్త కు దగ్గరకు వెళ్ళి పావడం ఖాయం. అదే ఉద్యోగం రాకపోతే, తన తరవాత ఉద్యోగంలో కొత్త కునే ప్రవేశ పేడతాడు. పునకు పుంచి నొకరై కావాలంటే నువ్వూ, నందెయ్య కొత్త కు ఉద్యోగం వేయించవు ని అడక్కుడవు,” అన్నాడు.

“నజవు! పు పుండు పూ మిసాకు లేక పొయ్యి ఉంది,” అన్నది రంగమ్మ.

నందెయ్యకు ఆ మాటలు చెవినపడగానే పు తిపొయ్యి నట్టుంది. వాడు గిరుక్కునపెను దిరిగి ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రోజు నందెయ్య ఇంటికి అతడి బావ పు రిదివచ్చాడు. అతడికి పేళ్ళిచ్చి కొచ్చిన కూతురుంది. ఆమెను నందెయ్య కొడుక్కి వ్వాలని ఆశపడుతున్నాడు. నందెయ్య ఎవరి

తోనూ పూట్లాడకుండా భోజనం చేసుకొని గది లోకి వెళ్ళాడు. అతడి భార్య, బావమరిది వెనకగా గదిలోకి వెళ్ళారు.

బావ పు రిది, నందెయ్యను, “ఏమిటి బావా, ఏదో విచారంలో మళ్ళుట్టున్నావో?” అంటూ నవ్వుతూ అడిగాడు.

నందెయ్య, గ్రామ ధికారి ఇంటిలో తన విన్న సంభాషణ గురించి చెప్పి, “నా కొడుకు, నా తరవాత నొకరై గా పనిచేయడం గురించి, నేను బాధపడను. కానీ, విశ్వాసాన్ని బానిసత్వంగా భావించే వారి పద్ధతిని చూసేందుకు దిగులు తోకుంగిపాతున్నాను,” అన్నాడు.

పిరిస్థితి గ్రహించిన నందెయ్య బావమరిది, “బావా! నీ విలువ తెలిసిన గ్రామ ధికారి నిన్ను గౌరవించడమే కాక, నా పు నల్లడికి జమీందారు గారి దివాణంలో ఉద్యోగం వచ్చేలా సీఫార్సు చేసేందుకు, నేనే ఉపాయం ఆలోచించాను,” అన్నాడు.

నందెయ్య అదేవిట్టన్నట్టు పూశాడు. అప్పడు అతడి బావ పు రిది, “గ్రామ ధికారి తో నువ్వూ పనిపూసేయడం కున్నాననీ, నీ కొత్త కుకు దివాణంలో కాకపోతే, నీస్థానంలో గ్రామ నొకరై గా అల్లు నా ఉద్యోగానికి జమీందారు కు సీఫార్సు చెయ్యమనీ అడుగు. తర్వాత కథ నేను నత్తు మితాను,” అని, తానె చెయ్యదలచుకున్నదీ చెప్పాడు.

“ఇది జరిగేపనేనా?” అంటూనే నందెయ్య అంగీకరించాడు.

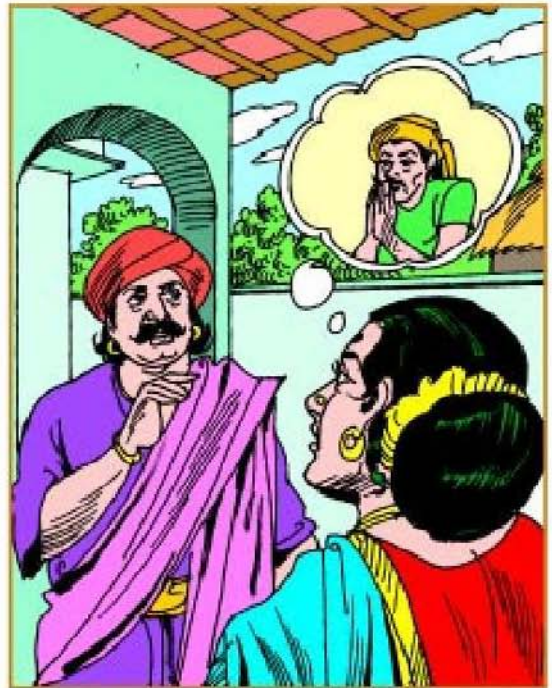
ఆ మర్నాడు మామూలుగానే నందెయ్య గ్రామ ధికారింటికి వెళ్ళాడు. రంగమ్మ నందెయ్యతో, “రాత్రి నీ గురించి ఆయనతో పూట్లా

దాను. ఒక నెల రోజుల లోపల దివాణంలో ఉద్యోగానికి ఎవర్నో ఒకర్ని ఎంపిక చేయాలట. ఖాళీలు రెండున్నాయట కదా! అందులో ఒక ఉద్యోగం వూత్రపు, వీ అయ్యగారి చేతిలో మూడి. వీ వాడికన్న అర్హతగల వాళ్ళు మూర్ఖులు. అందు చేత, పనిలో పనిగా - ను మువ్వ వయస్సు పెట్టడిన కారణంగా నీ కొడుకు ఉద్యోగం ఇప్పుడు అర్హి పేట్టుకున్నావన కో, ఏ కారణం చేతనైనా ఆ ఉద్యోగం రాకపోతే, మంశపారంపర్యం హిక్కుగా నీ ఉద్యోగం నీ కొడుకు వచ్చేస్తోంది. ఒకవేళ దివాణంలోన ఉద్యోగం వచ్చినా రావచ్చు. ఈలోగా నీ కొడుకు గురించి, వీ అయ్యగారికి నేను నాలుగు మంచి ముక్కలు చెబుతాను. వాడిని నీ స్థానంలో నౌకరీలో ప్రవేశపెట్టడానికి తటపిటాల్పించకు,” అన్నది.

ఇంపు కు నుదెయ్య విషయంగా, “అప్పు గారూ! వీ కు తెలుసు గదా. నా తమ్ముడు, వాడి భార్య పావడం చేత, చిన్నతనం నుంచి వాడి కొడుకును కూడా నేనే పేంవాను. నా కొడుకు పేరు జయ్యుడేతే, వాడి పేరు విజయ్యుడు. నా తరవాత నేను చేసే ఉద్యోగంలో వాళ్ళల్లో ఎవరో ఒకరికి వ్యాలని వీ కనిపిస్తా - ఒక నెల రోజుల పాటు, నా బదులుగా ఇద్దర్నీ వీ దగ్గర మూపు తాను. నా కొడుకు దివాణంలో ఉద్యోగం వస్తావుంచిదే. లేకపోతే వీ కు నచ్చితే నా తమ్ముడి కొడుకు విజయ్యుడిని, నా స్థానానికి సీఫార్సు చేస్తుంది,” అన్నాడు.

రంగమ్మ సరేనని భర్త కచ్చేరీ నుంచి రాగానే అయ్య నకు విషయం చెప్పింది. రాజయ్య కొద్ది సేపు ఆలోచించి, “నుదెయ్య కోరిక

కొంతనిబబ్బ గానే మూడి. ఆ జయ్య విజయ్య లిద్దర్నీ ను పిక్కు గ్రామంలోని గ్రామ ధికారి మునెయ్య వద్ద తాత్కాలికంగా నౌకరీలో మూపు తాను. ఆ తర్వాత, ఆ ఇద్దరిలో ఎవడు గ్రామ నౌకరీ గా పినిక వస్తాడో, ఎవడు కచ్చేరీ ఉద్యోగానికి అర్హుడో, అయ్య న అభిప్రాయం అడుగు తాను,” అన్నాడు.

రంగమ్మ ద్వారా గ్రామ ధికారి ఆలోచన ఏమిటో విన్న నుదెయ్య, సంగతి తన బావపు రిడికి చెప్పి, “జయ్యుడికి దివాణం ఉద్యోగం వచ్చేందుకు ఎదో ఉపాయం ముక్కు దన్నావడదా! అదెంతపరకు ఫిలిస్తిందో వూడు,” అన్నాడు.

బావపు రిడి జయ్య, విజయ్య లను పీలిచి, పిక్కు గ్రామం గ్రామాధికారి దగ్గర ఒక నెల పాటు చేయవలసిన నౌకరీ గురించి చెప్పి, “వీ పేదనాన్న ఎంత ప్రియ త్నించినా, నీకు

చదువు మాటగా అబ్బిందికాదు . దానికిప్పిదు విచారించనవసరం లేదు . జయ్య డికి కాస్తా కూస్తా చదువు మాది . ఎలాగేనా బ్రతు కుతాడు . లేకపోతే నేనెలాగూ అల్లడిని చేసుకునే ఉద్దేశంలో మన్నాను . కాబట్టి వాడికి నా అండ మాట ఉంది . పేదనాన్న కోరిక తీరాలంటే నువ్వు ఇప్పుడు పున గ్రామం ధికారి పింపిన చోట వినయంగా మాటూ పుంచుకుంటు తెచ్చుకో,” అన్నాడు . ఆ తరువాత జయ్య డితో, “నువ్వు పినిలో చేరగానే, ఉద్యోగానికి సింబం ధించిన పిన్నులు తప్పి, ఇంటి పిన్నులు అసిలు పుట్టుకొనని చెప్పి . నీ ఉద్యోగానికి సింబం ధించిన బాధ్యతలను పూత్రం చాలా జాగ్రత్తగా, నేర్పుగా పెద్దల మెప్పు పొందేలా నిర్వహిస్తు . అది నీకు వైలు చేస్తుంది,” అన్నాడు .

రాజయ్య పింపిగా జయ్య, విజయ్య లిద్దరూ పిక్క గ్రామం గ్రామాధికారి మునెయ్య దగ్గర పినిలో చేరారు . జయ్య డు, ఆయనతో, తనకు ఉద్యోగ సింబంభవమైన పనులు మాత్రమే చెప్పమనీ, ఇంటి పనులు చెప్పాల్సిన నిర్మోహ పూటంగా చెప్పేశాడు . విజయ్యుడు మాత్రం వత్తి పిన్నులతో పాటు ఇంటి పిన్నులు కూడా

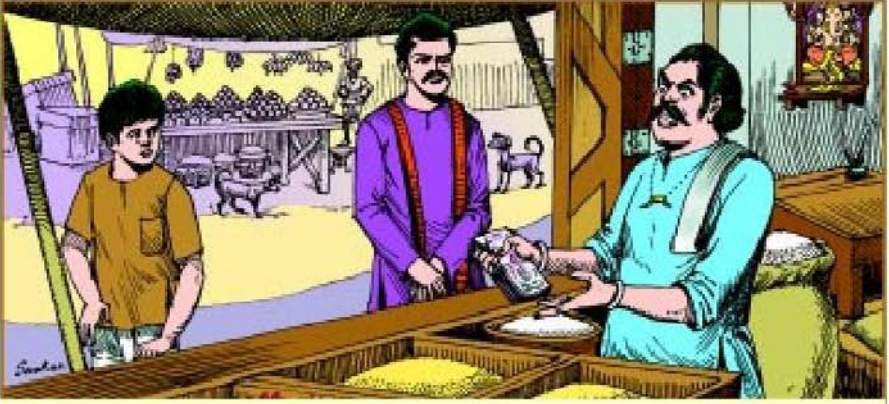
చేస్తూ, మునెయ్య మెప్పు పొందాడు . నెల గడిచాక మునెయ్య, రాజయ్యను కలుసు కుని, “నీ గ్రామనౌకరు నందెయ్య కొడుకు జయ్య డు , తండ్రి తర్వాత గ్రామనౌకరైతే, నువ్వు ఇంటి పిన్నులకు వేరే నౌకర్ని పేట్టుకోక తప్పదు . వాడు పురుగు సి వెధవ . ఆ రెండో వాడు న్నాడే విజయ్య డు , వాడిలో వినుపుంతో పాటు పురుగు కుడుకు కూడా మన్నుడి,” అని తన అభిప్రాయం చెప్పాడు .

రాజయ్య బాగా ఆలోచించి నందెయ్యను పిలిచి, “నీ తమ్ముడి కొడుకు విజయ్య డే నీకు తగిన వారని దని తేలిపాల్సింది . వాడి వినయం, చెప్పిన పనులు మారు మాటాడ కుండా చేయడం మునెయ్య కు బాగా నచ్చాల్సింది . నీ కొడుకు చదువు మున్నవైతూ గనక వాణ్ణి దివాణంలో ఉద్యోగం కొనిం జమిం దారు గారికి సీఫార్సు చేస్తాను,” అన్నాడు .

ఇది విన్న నందెయ్య పరమానంద పడి పొత్తు ఇంటికి వెళ్ళి, బావమరిదితో, “అహ, ఎంత తెలివగలవాడివి; నీ ఉపాయం ఫలిం చింది!” అంటూ సంగతి చెప్పి, ఆపాయంగా అతడి రెండు చేతులూ పిట్టుకున్నాడు .

అనుమానం మనిషి

హీరాణా కొట్టు నడిమి పిరంధాపు య్యవు హా అవు పూ ను వు నిషీ. పేగ్గా, తానే అందరికన్నా తెలివైనవాడినన్న కుంటూ, తన వద్ద పనిచేసు గ్ర పూ స్తాలన్న చిన్నపూ మిక్చూ స్తొంటాడు.

ఒకసారి సిర్ర కుల్లు కొనడానికి పిరంధా పు య్యున్నాహీత్రు గ్ర ర్నాధం, ఆ కొట్టుకు వెళ్తే, తనకు ఒక పుంచి గ్ర పూ స్తొ కావాలనీ, తెలిసిన వాళ్ళెవరైనా వుంటే చూడమనీ, గుర్నా ధాన్ని అడిగాడు పిరంధాపు య్య.

గ్ర ర్నాధం మూడే వీధి చివరలో, రంగడు అనే కుర్రవాడున్నాడు. వాణ్ణి వెంటబెట్టుకుని పిరంధాపు య్య దగ్గరకు వెళ్ళాడు, గుర్నాధం.

పిరంధాపు య్య, రుంగణ్ణి, “నీకు డబ్బు లెక్కలు బాగా వచ్చా?” అని అడిగాడు. వచ్చునన్నట్టు తలూ పాడు రుంగడు.

పిరంధాపు య్య పక్కగదిలోకి వెళ్ళి, ఒక నోట్లకట్టతో తిరిగి వచ్చి, “ఈ కట్టలో ఐదు వేల రూ పాయలు ఉంటాయి. సరిగ్గా వున్నాయో లేవో లెక్కపెట్టు!” అంటూ రంగడి చేతికిచ్చి, పిక్క

గదిలోకి వెళ్ళి తాపేగా లెక్కపెట్టుకున్నాడు. రంగడు గదిలోకి పొగానే పిరంధాపు య్య, గ్ర ర్నాధంతో, “ఈకాలంలో ఎవన్నీ నమ్మడానికి వీలేదు. ఈ కుర్రాడికి ఐదు వేల రూ పాయల కట్ట ఇచ్చానా! అందులో వందయ్య భైరూ పాయల నోట్లుంటే, ఒక నోటు ఎక్కువగా పేట్టాను. వాడు అదనంగా మన్న నోటు ను జేబులో వేసి కుని, కట్టలో ఐదు వేల సిరిగ్గా మన్నాయని అంటాడు. వాడి అసిల్లు రంగే వుంటే బయటపెట్టుతుంది!” అంటూ నవ్వు సాగాడు. అంతలో రంగడు అక్కడికి వచ్చి, నోట్లకట్టను పిరంధాపు య్య కిచ్చాడు. ఆయన రుంగడిని, “ఏం, డబ్బు సిరిగా మూడా?” అని అడిగాడు. “లేదండీ, ఒక్క య్య భైరూ నోటు తక్కువమిది,” అన్నాడు రంగడు.

“ఒరేయ్, ను మ్మాసిరిగ్గా లెక్క పెట్టలేదు. నీకు లెక్కలు రామాచూడు, ఇప్పుడు వుళ్ళి లెక్కపెడదాం,” అని పిరంధాపు య్య కోపంగా అరిచి, “గ్ర ర్నాధం! ఈ నోట్లకట్టలో ఎంత

న్నదో, ను మ్మకాన్తి లెక్క పేట్టిచూ థు ,” అంటూ నోట్లకట్టను గు ర్నాధానికి ఇచ్చాడు . గు ర్నాధం నోట్లను లెక్కించి, “ఇందు లో తొంభైతొమ్మిది నోట్లమాత్రాలు ,” అన్నాడు .

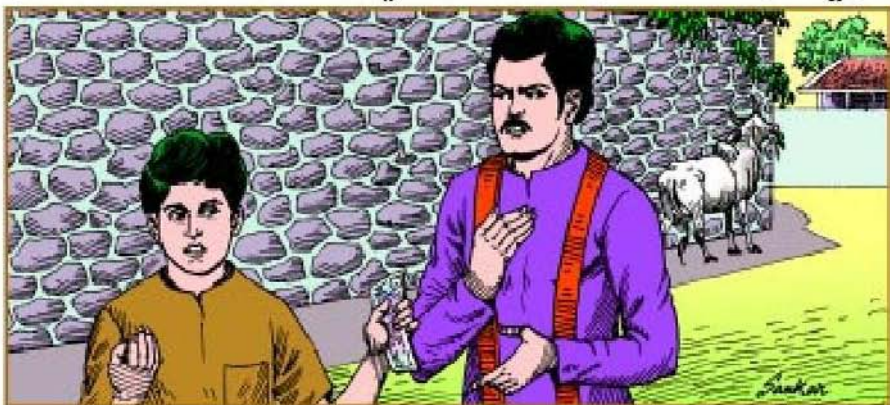
“అలాగా! ఇదంతా మోసం. నేను నూటా ఒక్కనోట్లుల్లా, రెండు నోట్లు మాయంచేసి తొంభైతొమ్మిదే వున్నాయంటావా? వెధవా నీ సింగతి చెబుతాను,” అంటూ పిరంధా వు య్య ఆవేశంగా లేచి, రంగడి చొక్కా లాగు జేబు లన్నీ వెదికాడు. గదిలోకి వెళ్ళి అంతటా వెదికాడు. ఎక్కడా డబ్బు కనిపించలేదు . అప్పిడు గు ర్నాధం, పిరంధావు య్యతో, “నీవే తప్పుగా లెక్కించి మాటామా ఈ రంగణ్ణి అనమి రంగం అను వూ నిస్తిన్నామానిరే, వేరే కుర్రా డిని చూ సు కో!” అంటూ బయ్ టికి నడిపాడు .

వీధిలో కొద్దిదూరం నడిచి వు లు మీటిరి గాక, రంగపు గు ర్నాధంతో, “అయ్యో, నిజా నికికట్టలో నూ టా ఒక నోట్లున్నాయి . పిరంధా వు య్య చాలా అను వూ ను వు నిపిని అందరూ చెప్పుకుంటారు. అను కున్నట్టేకట్టలో ఒక నోట్లు ఎక్కువమూది. అది నన్ను పిరం చడానికన్న వూ ట. ఆ సంగతి ఆయన మీతో చెప్పడం

కూడా విన్నాను . అందుకే దాంతోపాటు వు రొక నోట్లు కూడా తీసి దాచేశాను . అనవసిరంగా గు వూ స్త్రాల నిజాల్ని తీసి అను వూ నించే య జవూ నివద్ద అను ాం అవవూ నంతో పినిచేయ్ డంకన్నా భిక్షమెత్తుకోవడం మేలు. నేను ఆయ నవద్ద పినిచేయ్ లేను . ఈ డబ్బు తీసుకెళ్ళి వీరే ఆయ నకివ్వండి,” అంటూ తాను వేసుకున్న లాగుపట్టీలోంచి రెండు యూ ఖెరూ పాయ లనోట్లు పేజీలాగి గు ర్నాధం చేతిలో పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

గు ర్నాధం రంగణ్ణి మెచ్చుకుంటూ ఆ డబ్బు తీసి కుని పిరంధావు య్య దగ్గరికి తిరిగి వెళ్ళి జరిగింది చెప్పి, ఆయనకు నోట్లు ఇస్తూ, “పిరంధావు య్యో, ను మ్మపిరపు అను వూ నం వు నిపివని డూరూ వాడా ఎరిగిందే. అది నీకు వే లు కన్నా కీడే ఎక్కువ చేస్తోందని రంగపు త్ర జువతేశాడు . ఆలోచించి చూ డు ,” అని అక్కణ్ణించి వెనుదిరిగాడు.

ఆనింఘటంతో పిరంధావు య్యో వూ ర్న వచ్చింది. ఆ నాటి నుంచి గు వూ స్త్రాలను అనుమరుగా అను వూ నించి కించపరచకుండా అందరిచేతా వుంచివాడనిపించు కున్నాడు .

రాకాసిలోయ

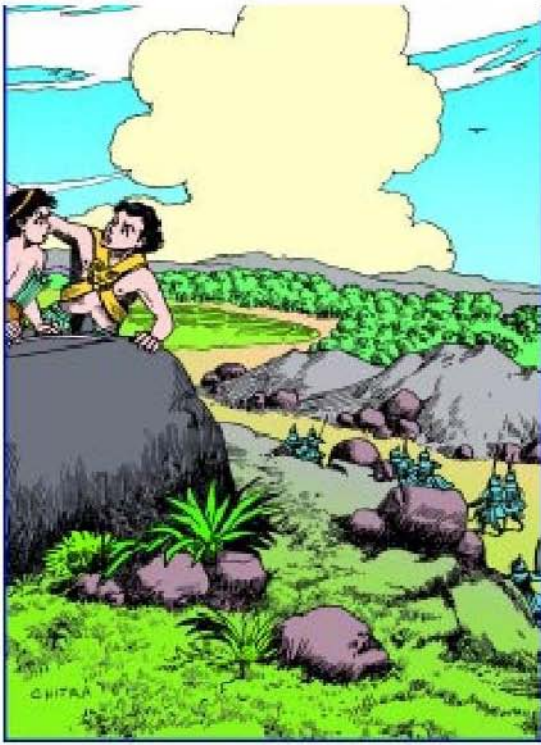
8

[కాలభైరవము విగ్రహం పుంపు, బ్రహ్మరుడి పూంత్రికుడు చేసిన హోత్రం వల్ల పోగలేచి, గృహ సంతా పుట్ట వేసింది. ఆ విధంగా వాడు న్న చోట రాజు పింపిన సేన్యకులకు తెలిసిపోయింది. పుంత్రికాస్త్రం తెలిసిన రాజగురువు కొందరు సైనికులను వెంటబెట్టుకుని స్వయంగా కొండ దగ్గరికి వచ్చి, కాలభైరవ ము సోర కట్టేశాడు. పూంత్రికుడు కేశవశ్రీ, జయపుల్లనూ ఎదైనా పారిపొమ్మన్నాడు. తరువాత-]

కొండ ఎక్కుతున్న బ్రహ్మపిత సేన్యకుల్లో భయపెట్టటం, పూంత్రికుడు అతడి కేపు ఒకడు, కేశవశ్రీ, జయపుల్లనూ గృహస్థుని హాని చెయ్యలేదు. బయటికి రావటం చూశాడు. వాడు రాజ గృహమే, “అయ్యో, గృహలో ఉన్నది ఒకడు కాదు, ఇద్దరు పూంత్రికులు, అదిగో చూడండి!” అంటూ గృహకేసీ చెయ్యి చూపాడు.

సేన్యకుడలా చెప్పగానే రాజగురువుతో పాటు, కేశవశ్రీ పులితండ్రి కూడా అటు కేసీ చూశాడు. అతడికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్టు ల్లింది. తన కొడుకు బతికే మన్నాడు! తన

రాజగురు మూ పారిపాతున్న కేశవశ్రీ, జయపుల్లనూ చూస్తూనే, “వాళ్ళు పూంత్రి కులు కాదు, వాడి శిష్యులైతూ ఉన్నారు. పూంత్రి కుడు ఈ సరికే గృహస్థుని పారిపాల్చి మూ టాడు. లేదా, అక్కడే వాడికి దాక్కునేందుకే డెన్వారహిస్య ప్రదేశం మూడిమూట్టుంది. వాడి శిష్యుల్ని కూడా వునం చేజిక్కించుకోవాలి. వీర అన్ని మైపులనుంచి చుట్టుముట్టండి,” అని సేన్యకుల నాజ్ఞాపించాడు.

గుంమీనా నత్తు స్తన్న సేస్థికులందరూ , రాజగురు మూజ్జ వింటూనే జట్లు జట్లుగా చీలిపొయి , వలయా కారంగా కొండ మీదికి ఎక్కసాగారు . పారిపోతున్న కేశమత్తూ , జయపుల్లూ వాళ్ళను చూసి, ఎట్ట పారిపోవాలో తెలియక తికవు కపిడ్డారు . “సేస్థికులు అన్ని మైపులనుంచీవు నన్ను చుట్టువు ట్టిపిట్టుకోవాలని చూస్తున్నారు . వాళ్ళు కంట బడకుండా పారిపోవటం ఎలా?” అన్నాడు కేశమత్త .

“వువ్వంతనిన్ని హిడికు, కేశవా. వును వాళ్ళకు దొరక్కండా దాక్కునేంపుకు ప్రియ త్నిద్దాం. ఒకవేళ దొరికామో, ప్రాణాపాయం రాకుండా బయటపడే వూర్గం నేను ఆలోచించే మన్నాను,” అన్నాడు జయపుల్లు .

జయపుల్లేదో పేద్ద ఎత్తుగడ ఒకటి వుందే అలోచించి మాచాదని కేశమత్త అర్థం చేసుకు

న్నాడు . అప్పుడు “ఇవే జయపుల్లు పిక్కన మత్తు ఒక సొరంగ వూర్గంలోకి ఎగిరి దూకుతూ , “కేశవా, చీకటని భయపడకు. నా వెన్నగారా. ఈ సొరంగ వూర్గం, నాకు బాగా తెలిసిందే,” అని కేశమత్త .

కేశమత్త వురిచేసేదేమీ లేక జయపుల్లు వెనక సొరంగంలోకి దూకాడు . లోపల చీకటిగా మన్నుది. జయపుల్లు రెండు చేతులనూ, పిక్కలకు బారచాచి, సొరంగమీఠుంపులను తాకుతూ , జాగ్రత్త అని కేశమత్తకి వాచ్చురిక లిస్తూ త్వరత్వరగా వుంపుకు సడసుసాగాడు .

రాజగురు మూజ్జ విని, వూంత్రికుడున్న గుహనూ , ఆ పిరిసిర ప్రాంతాలనూ చుట్టువు ట్టడానికి బయలుదేరిన సేస్థికులకు, కేశమత్తూ , జయపుల్లూ కనిపించలేదు . వాళ్ళల్లో నలుగురు పిటిగుహలోకి తొంగి చూస్తూ, చివరికి బ్రహ్మాదండి వూంత్రికుడి గుహ దగ్గరకు వచ్చి, లోపలకు చూస్తూనే, కాలభైష్ణవమణి విగ్రహాన్ని చూసి, వూర్పు పొయి నంత పినిచేశారు .

“ఉగ్రరూపిం, భయంకరాకారం, కాళ్ళ కింద నేల గిత్త న తిరిగిపోతున్నది!” అంటూ ఇద్దరు సైనికులు గుహముందు వెల్లకిలా పిడిపొయారు . సేస్థికుల అరుపులు విన్న రాజగురు వై, నునానాయకుడూ అక్కడికి పరిగెత్తుకు వచ్చారు . గుహ వుంపు ఇద్దరు సేస్థికులు వూర్పుపిడి మన్నారు , వురిద్దరు గుహకు ఆనుకుని నిలబడి, గట్టిగా కళ్ళు మూసి కుని, ఏదో దండకుం గొణుగు త్తన్నారు .

సేస్థికుల వాలకు చూస్తూ నునానాయకుడికి వుండిపొయింది. అతడు కింద పిడి మన్ను

సేస్థికులనై కాలితో తన్నుతూ, “చచ్చారా, బతికున్నారా?” అంటూ పిల్చు కొరికాడు.

ఁనానాయ కుడితాపిఱకు కిందపిడిమన్న సేస్థికులిద్దరూ ఎగిరి లేచి నిలబడ్డారు. దండకం పిరిస్తిన్న వాళ్ళు చప్పిన కళ్ళు తెరిచారు. తరవాత నలు గుర్త సేస్థికులూ ఏకకంఠంగా, “గుహలో మన్న భయంకర స్వరూపాన్ని చూస్తూనే, మాకు శరీరాలు స్వాధీనం తప్పినై, సేనానీ,” అన్నారు.

“అహా, ఎంతటి సాహసి వికవూర్తు లోయ, పునఃప్రహ్మియో సేస్థికులు!” అంటూ రాజగుర్త మగ్గ హిలోకి ప్రివేశించాడు. గుహలో అంతా నిశ్శబ్దంగా మన్నది. కాలభైరవయీ విగ్రహం ముందు మాంత్రికుడు వెలిగించిన పుంటలు ఇంకా చల్లారలేదు. వాడు వేసిన ధూపం తాల్పాకు పోగ, ఇంకా గుహలో అక్కడక్కడా తారట్లాడు తున్నది.

“సేనానీ!” అని కేకవేశాడు రాజగుర్త మా పుట్టరాకలయ చూస్తూఁనానాయ కుడు గుహలోకి వచ్చాడు.

“ఈ గుహలో నుంచి ఎక్కడికో రహస్యి వూర్గం మూడి మూటుంది. మాంత్రికుడు దాని వెంట పారిపోయి పుంటాడని నా అనుమానం. వాడి అన్న చర్ర లిద్దరూ గుహలోంచి బయటికి పారిపోవటం పునం చూశాం. వాళ్ళను రాజుగారి అంగరక్షకుడు వెతికి పట్టుకుంటాడు. పునం, ఈ మాంత్రికుణ్ణి కలుగు లోంచి బయటికి లాగాలి,” అన్నాడు రాజగుర్త మా

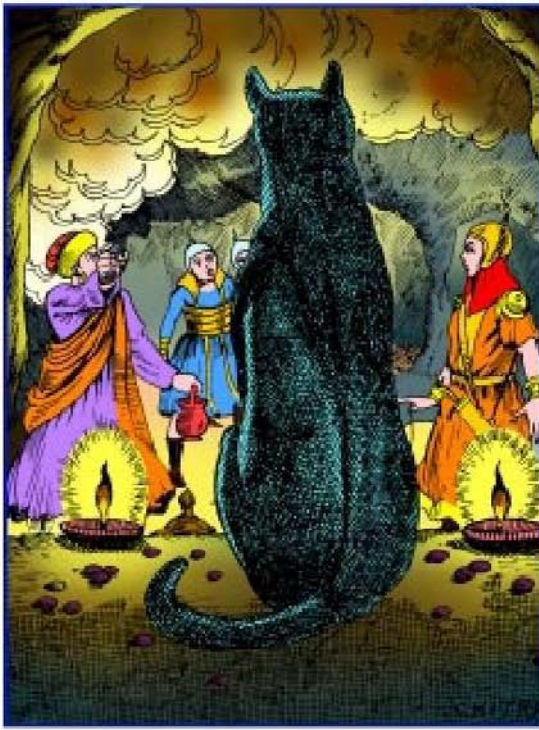
ఁనానాయ కుడు గుహకు అన్ని వైపులా పిర్రగా చూశాడు. అతడిక్కడా ద్వారం వున్న

గుర్త కనిపించలేదు. “గుహలోకి పునం ప్రవేశించిన దారి తప్పి, పారిపోయేందుకు పురేవూర్గం మన్నట్టు కనిపించటం లేదు, గుర్త మర్యా,” అన్నాడతడు.

“చూడగానే కనిపించేదైతే, అది రహస్యి వూర్గం ఎలా అవత్యుంది? గుహలో ప్రతి అంగుళాన్ని నొక్కుతూ కదిలించి చూడండి. ఏదైనా రహస్యిద్వారం మూటే తెరచుకుంటుంది,” అన్నాడు రాజగుర్త మా

సేనానీ, నలుగుర్త సేస్థికులూ గుహ సుతాచేత్ర లతో, కుడిచేత్ర లతో, నొక్కి పూశారు. ఎక్కడా రహస్యిద్వారం మన్న సూచనలెల్లా కనిపించలేదు. ఈ లోపల రాజగుర్త మా కాలభైరవయీ విగ్రహాన్ని పిర్రగా చూడ సాగాడు. ఁనానాయ కుడు వచ్చి గుహలో ఎక్కడా రహస్యిద్వారం లేదని చెప్పగానే,

రాజగృథ మూకాలభైరవమణి విగ్రహాన్ని అతడికి చూపితూ, “బహి శా, ఈ విగ్రహం అదు గృథ న ఏదైనా రహస్యబిలం వున్నదేమో! లేక పాతేపూంత్రికుడు ఎట్లా పూవు పుల్లె న్ను? విగ్రహాన్ని కదిలించి చూడండి,” అన్నాడు.

సేస్థికులూ, సునానాయ్ కుడూ కాలభైరవ మణి విగ్రహాన్ని పైకెత్తేందుకు ప్రయత్నించారు. అది కదలలేదు. అట్లా ఇట్లా పిక్కలకు లాగేంపు కు య్ త్నించారు. కానీ, అది మళ్ళు చోటు నుంచి అంగుళమైనా జరగలేదు. రాజగృథ మూకాసారి విగ్రహాన్ని తల దగ్గర నుంచి అతి జాగ్రత్తగా తడివి చూస్తూ, దాని వెన్నుపై దవేళ్ళతో నొక్కుతూ, “ఆహా, ఇది రహస్యం! ఇదేదో పాతపాసిన విగ్రహం అవు కున్నాను, కాదు. ఇది అత్రు కులవూరి బొప్పు. ఎక్కడో ఏదో ఒక భాగాన్ని కదిల్చి,

ఇది తప్పిక రెండు గా విచ్చుకుంటుంది. పూంత్రికుడు దీని పొట్టలో మాడి మాటాడని నా అనుమానం,” అంటూ పేదగా నవ్వాడు.

రాజగృథ మూకలూ అనగానే, సునానీ, సేస్థికులూ కాలభైరవమణి విగ్రహాన్ని, తలా, కాళ్ళూ పిట్టుకుని గుంజసాగారు. సేస్థికులకు పూత్రం ఆ విగ్రహం అంటే ఇంకా భయం పాలేదు. వాళ్ళేదోకాల్పు త్తన్నలోహాన్ని తాకి చూస్తున్న వాళ్ళలాగా అట్లా ఇట్లా గెంతుతున్నారు.

ఇదుతాగవు నిస్తిన్న రాజగృథ మూకాపింగా వాళ్ళకేసీ చూస్తూ, “ఎంపు కంత భయ పిడి చస్తున్నారు? వీ ప్రాణాలకేం ప్రమాదం రాదు,” అని గట్టిగా కోసాడు.

సేస్థికులకా పూటల్లో ప్రాణభయం పోక పొల్లునా, ఉద్యోగాలకు పుష్పి వస్తుందేమోనన్న దత్త మిశ్రిట్టేంది. రాజగృథ మూకర్ష సివుర్తుడు. రాజుగారి దగ్గర ఆయన పూటకు తిరుగులేదు. ఇలా అనుకుని సేస్థికులు ఎక్కడ లేని తెగు వా తెచ్చుకుని కాలభైరవమణి విగ్రహాన్ని, అట్లా ఇట్లా కుదిలించ సాగారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు విగ్రహం తోక పిట్టుకుని గుంజేసిరికి, ఉరివి నట్టు ఫేళఫేళ వుంటూ విగ్రహం రెండుగా చీలి పక్కలకు పిడిపొల్లుంది.

రాజగృథ మూకాందిన ఆశ్చర్యం అంతా ఇంతా కాదు. పూంత్రికుడు కాలభైరవమణి పొట్టలోంచి కొండలోకి ఎక్కడికో ఒక రహస్య బిలవూర్గం ఏర్పాటు చేసి కున్నాడన్న పూట! ఇప్పుడు వాడు ఆ బిలవూర్గంలోంచి బయ

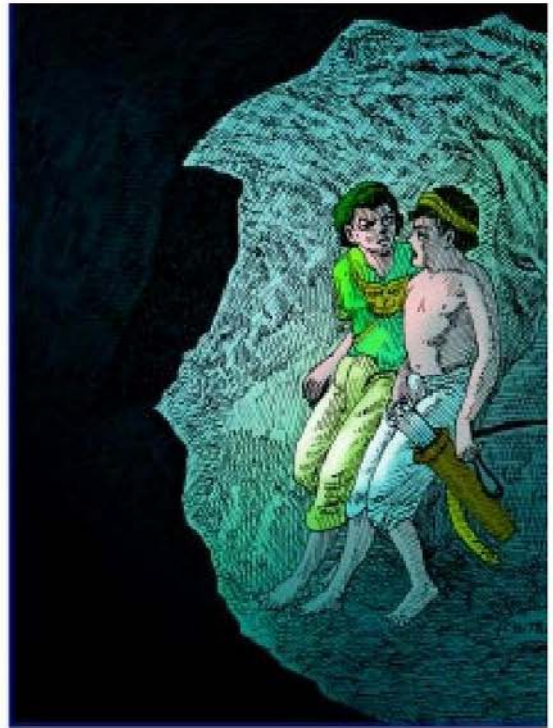
టికి పొరిపొల్లు మాటాడు. లేదా, అందులోనే ఎక్కడైనా దాక్కుని అయినా వుంటాడు.

రాజగ్రు రు మాఇలా ఆలోచించి, నానాయ కుడితో, “ఓనానీ, వూరికి పట్టుకునే పిని ఒక విధంగా పు కరపు ల్లు దందన కుంటావు. వు న సేస్థికులు కొండ గు హిలన్నీ గాలిస్తూ మాడగా, వాడు కొండదిగి పొరి పొయ్యే దు కు ప్రియ త్నించడు. ఈ బిలం చూశామాదా? ఇది ఎక్కడికి పొత్తు దో తెలియదు. కాని, వూరికి ఇందు లోనే ఎక్కడో దాక్కుని మాటాడు. వు నవాళ్ళకు కాగడా లిచ్చి, బిల మంతా వెతికించు,” అన్నాడు.

గు హిలో మాంత్రికుడు సొంత ఉపయోగానికి దావు కున్న కాగడాలను సేస్థికులు, అక్కడే వున్న చమురులో తడిపి, వెలిగించి, నానాయ కుడు వు దు ది దారి తీయ గా, కాలభైరవ మే పొట్టలో వుంచి దిగు వకు మన్న బిలంలో దిగారు.

కాలభైరవ మే రెండుగా విరిగి పడినప్పుడు అల్లు న పేర్ల ధ్వనిని, మ చ్చల సీంహం గు హిలో దాక్కుని మన్న కేశవ మే, జయ వుల్లా విన్నారు. సీంహం గు హి వు దు న్న బండరాలు పే ద పిడు కుని నిద్ర వు త్తుతో జోగ్ర త్తు న్నది.

“బ్రహ్మదండగాడి రహస్యం సేస్థికులకు తెలిసిపొల్లుంది. ఇక వాణ్ణి వాళ్ళ పింది కొక్కున కలుగు లో నుంచి లాగినట్లు బయటికి లాగు తారు,” అన్నాడు జయ వుల్లు. ఇంతలో వాళ్ళు దాక్కున్న గుహవెనక భాగాన అడుగుల చప్పుడు వినిపించింది.

“సేస్థికులకు వు నం దాక్కున్న చోటు తెలిసిపొల్లుంది!” అన్నాడు కేశవ మే, ధ్వని వచ్చిన వైపుకు చూస్తూ.

జయ వుల్లు ఒక్క ఎగురున వెళ్ళి, గుహ వెనక భాగాన నలు చదరంగా మన్న ఒక రాతికి అడ్డంగా, ఇనపికప్పి నొకదానిని తోసి, దగ్గిరకు వచ్చి, రహస్యంగా అతడితో, “ఇక వు నకు ఆ వైపునుంచి ప్రమాదం రాదు. అక్కడ ఏదో నలు చదరమిలా వున్నదని తప్పి, అది గు హిలోకి తెచ్చు కునే తలు మి అని వాళ్ళ గ్రహించలేదు. ఇంతకీ బ్రహ్మదండగాడు ఏమి న్నట్లు? వాళ్ళకు దొరికి పొయ్దా?” అన్నాడు అను వూ నంగా. కేశవ మే జవాబు చెప్పబోయేంతలో గుహవెనుక భాగాన్నుంచి, “శిష్యో, శిష్యో,” అన్న సన్నని పిలు మిని వినిపించింది. ఆ స్వరం గు ర్తు

పిదు తూనే, జయమల్లు నిలువెల్లా కంపించి పొయ్యాడు. అతడు కేశవుడి చెవిలో రహస్యంగా, “కాలభైరవమీ విగ్రహం అదు గు న ఏదో రహస్యబిలం మన్నదని నాకు తెలు సు కాని, అది నిరిగా ఈ గు హిలోకి వస్తుందని నే నెరగను. బ్రహ్మదండిగాడి రహస్యం సేస్థి కులకు తెలిసేపాగానే, వాడు ఇక్కడికి పారి పోయి వస్తున్నాడు. వు నం ఆ నలు చదరమీ రాయి కి అడ్డు తీసి గుహలోకి దారి ఇచ్చామో, వు నం కూడా సేస్థికులకు చిక్కిపోతాం. అందు కని వు నం గు ట్టు చప్పిత్త కాకుండా వు ర్త కోపటం వుంచిది,” అన్నాడు.

ఈలోపల బ్రహ్మదండి వూరికివచ్చి, శిష్యులు, శిష్యులు, అంటూ చాలాసార్లు కేకలు పేట్టి, గు హివెనుకభాగాన్ని తన మంత్రదండంతో కొట్టసాగాడు. కాని, అతడికి ఇవతలి వుంచి ఎలాంటి జవాబూ రాలేదు. కేశవమూ, జయ వుల్లా కిక్కురు వు నకుండా గు హిలో ఒక వూరికి దిగి కూర్చున్నారు.

అక్కడ రాజగురు మాత్రం విని బిలంలోకి దిగి నునానాయ్ కుతూ, సేస్థికులూ, వూరికి వుండు వెళ్ళిన మార్గం కనుక్కోలేక, పక్క

దారులమెట చాలా సేపు తిరిగి, చీకటికోణాల్లో నానా అవస్థలూ పిడి, కొంతానిపిడికి రాజగురు మన్నుచోట్ల కు తిరిగి వచ్చాడు. “వూరికివచ్చి దొరకలేదా?” అని అడిగాడు రాజగురు మా

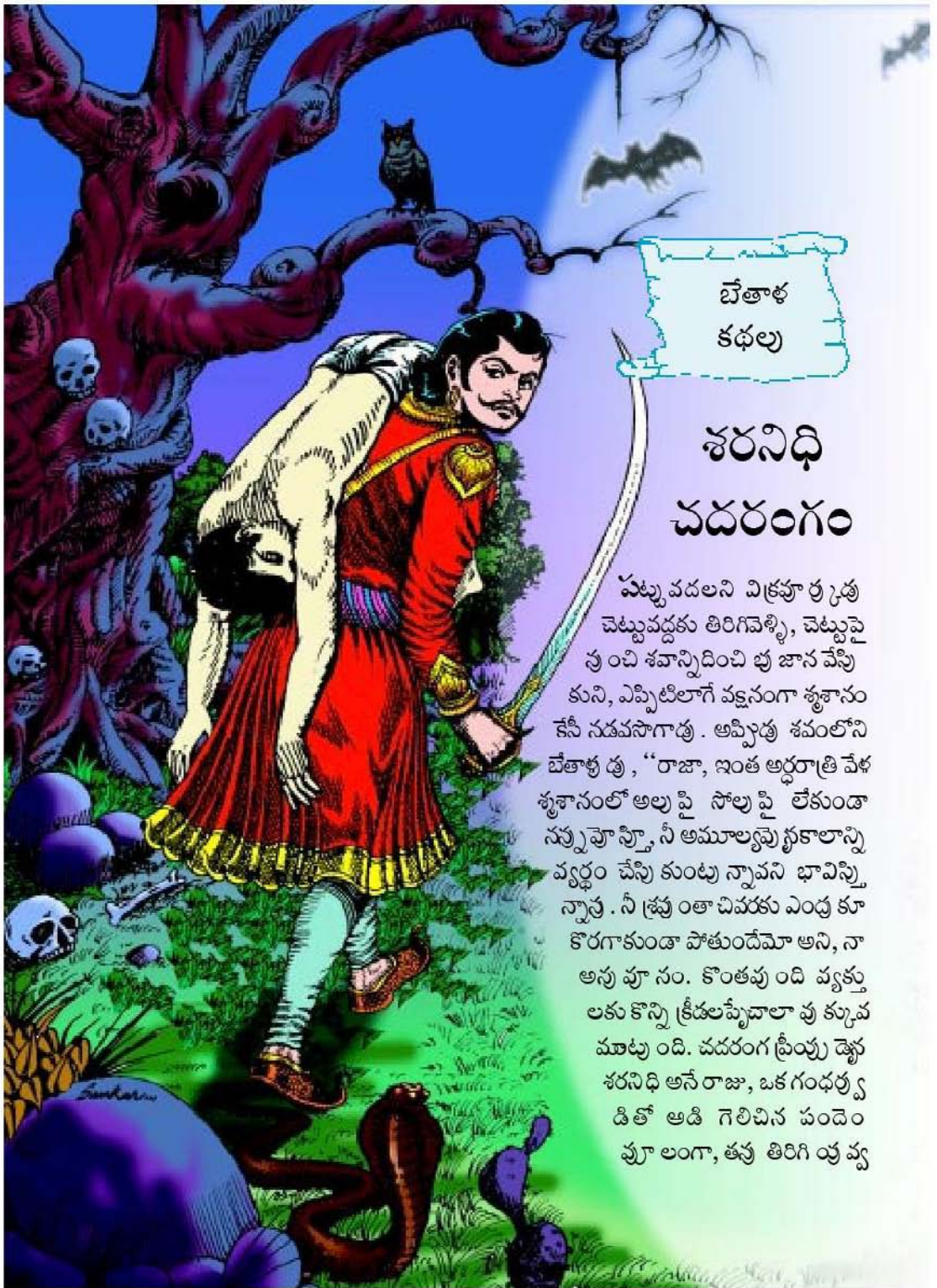
“గురు వర్యా, వాడా బిలంలో మన్ను న్ని చ నలేం కనిపించలేదు. బిలవూర్గం ఎక్కడా న్ని టిగా లేదు. చేతివేళ్ళలా అందు లో అన్ని వైపులకూ సొరంగ మార్గాలున్నై. వాడెక్కడా కనిపించలేదు,” అన్నాడు సునానాయ్ కుడు.

“అలాగా,” అంటూ రాజగురు మహామోహం అని అంటూ, “వాడు, ఈ బిలంలోని, ఏ సింధు లోనో దాగి మన్నుడనే దాంట్లో సిందేహిం లేదు. వాణ్ణి బయటికి రప్పించటానికి ఒకే వూర్గం మన్నుడి. వీరంతా వెళ్ళి ఎండు పిల్లలూ, అకలపులూ పొగు చేసి కు వచ్చి, బిలవూర్గాన్ని వాటితో నింపి, నిప్పి పేట్టండి. వాడు ఆ పొగకు తట్టుకోలేక, ఏదో ఒక సొరంగం వుంచి బయటికి వస్తాడు. అప్పిడు పిట్ట కోవచ్చు,” అన్నాడు.

సేస్థికులు బిలద్వారాన్ని ఎండు పిల్లలతో నింపి, దాని వీర ఇంత చప్పురు పోసి, నిప్పింటించారు. (ఇంకామాది)

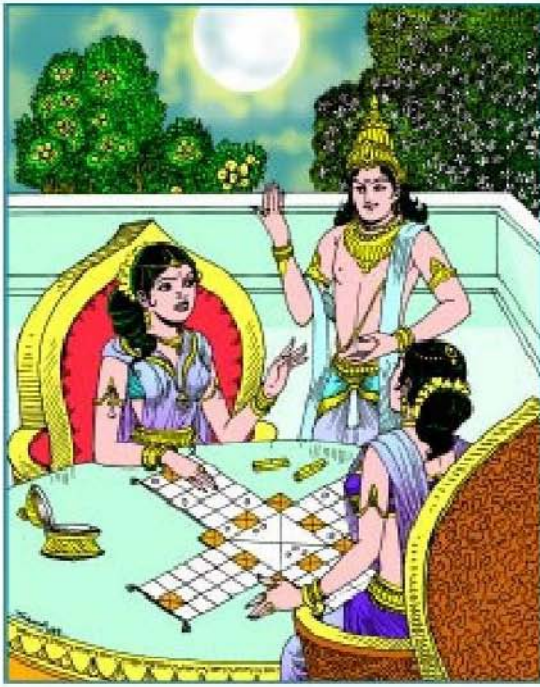

బేతాళ
కథలు

శరనిధి చదరంగం

పట్టువదలని విక్రవూర్త కృత
చెట్టువద్దకు తిరిగెళ్ళి, చెట్టుపై
వుంచి శవాన్నిదించి భుజాన వేసి
కుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానం
కేసీ నడవసాగాడు. అప్పివృత్త శవంలోని
బేతాళుడు, “రాజా, ఇంత అర్ధరాత్రి వేళ
శ్మశానంలో అలు పై సోలు పై లేకుండా
న్నువూర్చావు, నీ అమూల్యమైన శూకాలాన్ని
వ్యర్థం చేసి కుంటున్నావని భావిస్తూ
న్నాన. నీ శ్రువంతా చివరకు ఎందుకూ
కొరగాకుండా పోతుందేమో అని, నా
అనుమానం. కొంతపుంది వ్యక్తు
లకు కొన్ని క్రిడలపేదలాలావు కుక్కువ
మాటలంది. చదరంగ ప్రీయ డ్యెస్
శరనిధి అనే రాజు, ఒక గంధర్వు
డితో అడిగెలిచిన పందెం
వూలంగా, తన తిరిగియవ్వ

నవంతు డయ్యే సి వర్ణావకాశాన్ని వుండ బుద్ధితో జారవిధువు కున్నాడు. అయిన కథ చెబుతాను, శ్రీమతెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పుసాగాడు:

పురుషుని పాలించే శరనిధికి చదరంగం అంటే ప్రాణం. రాజధానిలో ఏడాది పొడవూ చదరంగం పోటీలు నిర్వహిస్తూండేవాడు. శరనిధి భార్య ప్రభావతీ దేవి, అయిన ఇద్దరు కుమార్తెలు వైజయంతి, మేఘన చదరంగం పట్ల ఎక్కువలేని ఆసక్తి కనబరచేవారు.

ఇలా మాడగా-ఒక షిశ్నువు నాటి రాత్రి వైజయంతి, మేఘన ఉద్యానవనంలో చంద్ర శిలావేదికపక్కాల్లా చదరంగం ఆడసాగారు. ఆ సమయంలో ఆకాశం నుండి సింహపురుషుడు అనే గంధర్వుడు, ఈ దశ్యం చూసి పురుషుడి విడిదాన్ని ఉద్యానవనంలో దింపాడు. తర్వాత అదృశ్యరూపంలో వుండి, వైజయంతి

అటలో నెగ్గగానే వారి ముందు ప్రత్యక్షమై, “అహ, అద్భుతంగా ఆడావు వైజయంతీ!” అని మెచ్చుకున్నాడు.

అకస్మాత్తుగా తన ఎదుట పడిన గంధర్వుణ్ణి చూసి యువరాణులు అయోమయంలో పడ్డారు. గంధర్వుడి పూర్వ జాలం నుంచి మొదట తేరుకున్న వైజయంతి, “గట్టి కాపిలాక్షుడు ఉద్యానంలోకి ఎలా రాగలిగాడు?” అని ప్రశ్నించింది.

“నామర సింహపురుషుడు; గంధర్వుణ్ణి, చదరంగ ప్రయుణ్ణి. వెన్నెల్లో రథం మీద గగన విహారం చేస్తూ, విశ్వం చూసి కిందికి దిగాడు. అభ్యంతరం లేకపోతే, పురుషుడు ఒకరితో చదరంగం ఆడాలని మన్నుడు,” అన్నాడు.

ఇంపు కుమైయంతి సేనను తలచుకుంది. వెంటనే అట ప్రారంభమైంది. అరగడియ కాలంలోనే గంధర్వుడు, మైయంతిని ఓడించి, మేఘనవైపు తలచి, “నీకు ఆడాలని మన్నుడా?” అని అడిగాడు.

ఎలాగూ తాను ఓడిపోతానని తెలిసినా, గంధర్వుడితో ఆడిన అనుభవం ఒక అపవర్ణ మైనదిగా తిగా మూడు రోజులు భావించి, తల్లి పేరి మేఘన.

అట ఆరంభమైంది. మేఘన ఎంతో జాగ్రత్తగా, ఆచితూచి ఎత్తులు వేయసాగింది. ఐతే, పిదపిది ఎత్తుల్లో గంధర్వుడు, మేఘనను చిత్తుగా ఓడించి, పూర్వా నాకొకలం అన్నట్లు చిత్తనవ్వనవ్వాడు.

“వచ్చే షిశ్నువుకి ఇదే సింహపురుషుని పుట్టివస్తాను. పురుషుని ఆడదా!” అని చెప్పి, గంధర్వుడు రథం వైపుకు నడిచాడు.

య్య మరాణు లిద్దరూ కొంత ఆలస్యంగా అంతఃపితానికి రావడం చూసి, వు హాసాణి, “ఏమిటింత ఆలస్యం? ఇంతసేపై ఉద్యాన వనంలో చదరంగం ఆడుతూ కూర్చున్నారన్న వూట!” అంటూ చిర్రుకొనితే వుండలిం చింది.

మేఘనతల్లి వూటలు పట్టించుకోకుండా, “అవూ! ఒక గంధర్వపుత్రు నాతో, అక్కతో చదరంగం ఆడతూ,” అన్నది.

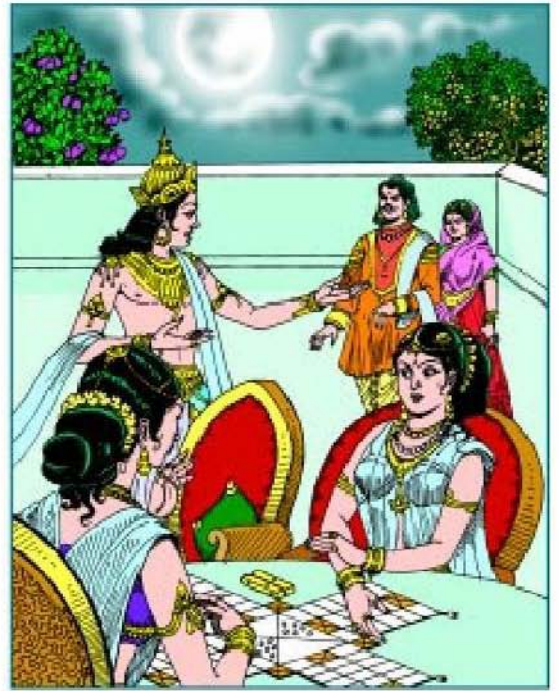
కుమార్తె వూటలకు ప్రభావతీదేవి, “ఔరా! నిజమేనా?” అని ఆశ్చర్యపాత్రా మెజయంతిని ప్రశ్నించింది.

“ఔనవూ, మేఘన చెప్పింది నిజమే. రాబోయే పున్నమి నాడు మళ్ళీ వస్తానని చెప్పి వెళ్ళాడు,” అని బవులిచ్చి, తల్లిసిందేహాన్ని నివత్తిచేసింది వైజయంతి.

ఇంతలో, రాజు శరనిధి అక్కడికి వచ్చాడు. రాణి ఆయనకు, గంధర్వపుత్రు, య్య మరాణులతో చదరంగం ఆడిన విషయం చెప్పింది. ఇది విన్న శరనిధి అబ్బురపడిపోతూ, కుమార్తెల ద్వారా వివరంగా అంతా తెలుసుకుని, “ఐతే, గంధర్వపుత్రు మళ్ళీ వస్తాడన్న వూట!” అని ఏదో ఆలోచించసాగాడు.

చూస్తూండగానే వుళ్ళీ విశ్నావు వచ్చింది. తొలిజావు గడూస్తూండగా, వైజయంతి, మేఘనలు ఎప్పటిలా చంద్రశిలా వేదికపై కూర్చున్నారు. రాజదంపతులు దామిని న్నవురువుల్లె పొదవాలు న నిలబడి, ఆసిక్తిగా గంధర్వపుత్రు రాక కోసం చూడసాగారు.

కొద్దిసేపట్లో గంధర్వపుత్రు ఆకాశం నుంచి రథంలో ఉద్యానవనంలో దిగి తూనే, వురు

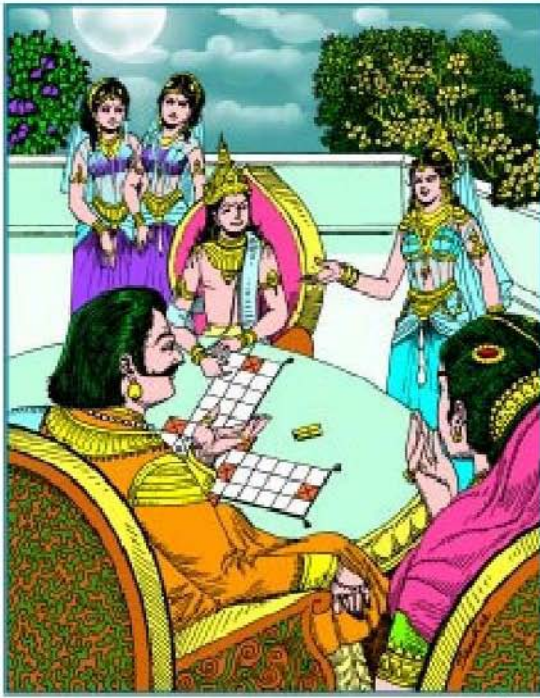

వుల్లె పొదకేసి ద స్థిని సారించి, “శరనిధీ! పట్టమీచేవేరితో, ప్తి పొద వూట న నిలబడడ మెందుకు? నీకు అభ్యంతరం లేకపోతే, నీతో చదరంగం ఆడాలని మాది,” అన్నాడు చిర్రు నమ్మతో.

గంధర్వపుత్రు స్వయంగా ఆహ్వానించడంతో, శరనిధి సంతోషంగా అంగీకరించాడు. రాజు, సిమ్మిరుడు చంద్రశిలా వేదికపై ఎదురు బదులుగా కూర్చున్నారు. విక్రమ ప్రభావతీదేవి, వైజయంతి, మేఘనలు ఆసీనులయ్యారు.

“పాటీ అంటే ఏదైనా పందెం ఒడ్డితే ఆసక్తిగా మాట్లాండి. ఏవుంటామా?” అంటూ సోచనచేతూ, పామనీసిర్లతూ సిమ్మిరుడు.

ఆ ప్రశ్న విని శరనిధి అయోమయంగా, “మరేపందెంగా ఏం ఒడ్డాలంటావు?” అని అడిగాడు.

అప్పిడు గంధర్వడు, “నన్ను పాటిలో ఓడిపోతే, నా గంధర్వ పువ్వు వల్ల, నడి ప్రాయంలో మళ్ళీ నిన్ను పువ్వు నవయ వ్యసనం చేస్తాను. నువ్వు ఓడిపోతే, నీ కుమార్తెలలో ఒకరిని, నాకిచ్చి వివాహం చేయాలి; సిఫ్టుతవు నా?” అన్నాడు.

రాజు ఆలోచనలో పడ్డాడు. తాను ఓడిపోతే, ఎంతో యోగ్యుడైన గంధర్వుడు తనకు అల్లుడవుతాడు. తాను గంధర్వుడిపై గెలిస్తే, వద్దాప్యం వుంటుందన్న తన తిరిగి వ్యసనం మళ్ళీ ఉంటుంది. ఓడినా, గెలిచినా తనకు ఏమి జరుగుతుంది అనుకుంటూ నిబంధించాడు.

అదే సిఫ్టుతవు వల్ల వరాణం లిద్దరూ, తవు తండ్రిని గంధర్వుడు ఓడిస్తాడు, తావు తవు మూలో ఎవరిని పోణిగ్రహణం చేస్తాడో అని పుణసేదసాగారు. ఇక, రాణి ఆలోచనలు వేరు గామన్నాయి. వద్దాప్యంలో అడుగిడబో

తున్న భర్త ఒకవేళ గంధర్వుడిపై గెలిచి వ్యసనం తుడతే, వ్యసనం సిడిలి నడిప్రాయంలో మళ్ళీ తనను తనీకరించి, పురోయ వతితో పిశుర్వివాహానికి సిద్ధపడతాడు కదా! ఇలా సాగాలు ఆవు ఆలోచనలు.

ఇంతలో ఓ చిత్రం జరిగింది. ఆకాశం నుంచి పురోక రథం ఉద్వ్యానవనంలో దిగింది. అంతా దిగ్బంధితో అటుమై పుస్తాండా, అప్పుత నందర్యరా అల్లు న ఒక గంధర్వ స్త్రీ వాళ్ళకేసి వచ్చింది.

రాజు శరనిధి, ఆమెకేసి పరీక్షగా ఒకసారి పూసీ, తనను సిఫ్టు పీంచగానే, “అశ్చర్యంగా ముడి. ఇంతకూ నువ్వెవరు?” అని అడిగాడు.

“ఈ గంధర్వుడి అర్ధాంగిని. ఇప్పిడియ న వివాహా ముడడానికి కుతూహిల పిడు తూ న్న సిందరాంగి ఎవరా అని పూడవచ్చాను,” అన్నదామె వ్యంగ్యంగా.

రాజు పురోక ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, గంధర్వుడిపై తిరిగి, “సిరే, ఆట ప్రారంభిద్దాం. కానీ ఒక ఒప్పందం! ఈ చదరంగం ఆటలో గెలుపొటములు ఎవరివైనా, నాకూ నా కుటుంబానికి ఎలాంటి హానీ కలగకూడదు. ఇంపు కు సిఫ్టుతవు నా?” అని అడిగాడు.

గంధర్వుడు తన భార్యకేసి ఒకసారి అల్లుష్టింగా పూసీ, శరనిధితో, “నీ ఆలోచననన్ను గ్రహించాను! ప్రిమాణపై ర్యకంగా పూట ఇన్నిన్నాను. మీలో ఎవ్వరికీ చిన్నమెత్తు కూడా కీడు జరగవు!” అన్నాడు.

ఆట ప్రారంభం కాగానే, గంధర్వుడు పుణ్య పుణ్యబిడియంగా తన భార్యకేసి పూస్తూ,

అట కొనసాగించాడు . అటలో గంధర్వుడి భార్య, రాజు శరనిధికి పిరోజుగా సాయపడింది. గంధర్వుడు ఓడిపోయాడు .

దీనికి ఖిన్నుడైపోయిన గంధర్వుడు , శరనిధిని యువ్వనవంతుణ్ణిచేయడానికి ఏదోవుంత్రంపిరించబోగా, ఆయన, “నాకు ఏయవ్వనమూ అవసరంలేదు!” అన్నాడు .

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, శరనిధిప్రవర్తనలో, ఏదో తెలియని సింధిగ్ధవు, చపిలత్వపు మశ్శువని తెలుస్తూనే మశ్శుదికదా! రాజు చదురంగులో ఓడినా, గెలిచినా లాభదాయకంగా మూడేపిందాన్ని గంధర్వుడు అర్జునడం, శరనిధి అదస్థుం. తీరాపందెం గెలిచాక, యువ్వనం వద్దనడం చపిలత్వం కాదా? ఒకవేళ రాజు పందెంలో ఓడివుంటే, తన కుమార్తెలలో ఒకరిని, గంధర్వుడికిచ్చి వివాహం జరిపించాల్సివచ్చేది కదా? ఈ సిందేహాలకు సింహాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పిగిలిపోతుంది,” అన్నాడు .

దానికి విక్రమార్కుడు, “నూనవ సింహ మైన బలపానతతో రాజు శరనిధి, సింహిరుడు పందెం సూచించినప్పుడు-గెలిచినా, ఓడినా

తనకే లాభమని సింబరపిడ్డ మూట నిజం. ఐతే, అట మొదలు కాకముందే గంధర్వుడి భార్య, తన భర్త సింహిరుడి అసిలు రంగు బయట పెట్టింది. ఒకవేళ పందెంలో తాను ఓడిపోయి, తన కుమార్తెలలో ఒకరిని, గంధర్వుడితో వివాహం జరిపించి మూడే, ఎంత అనర్థం జరిగి మూడే శరనిధి గ్రహించాడు . అలాగే, గంధర్వుడి మూలంగా తాను యువ్వనవంతుడైనా, భవిష్యత్తులో వచ్చే సింహిరు కుశాగ్రబుద్ధి కలిగిన ఆయన ఉపాచరణలిగాడు . తన కుమార్తెల వయసుకు తాను వస్తే, వాళ్ళు తనను తండ్రిగా ఎలా భావించగలరు? అదే విధంగా, తన పిట్టపిఠాణి నడిప్రాయంలో మూడి, తానేమో మిసియవ్వనంలో వుంటే, ఇద్దరూ ప్రిజలదస్థిలో నమ్మలపాలు కారా? ఇంపు వల్ల, శరనిధి తీసి కున్న నిర్ణయంలో, సింధిగ్ధమూ, చపిలత్వమూ అంటూ ఏమీలేమో” అన్నాడు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సింహ మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - (కల్పితం)

[ఆధారం : రాఘవరాజు పట్టాభిరామరాజు రచన]

మన జాతీయ పక్షి

మన జాతీయ పక్షి నెమలి ఎన్నో ప్రత్యేకతలు సంతరించుకున్న పక్షి. క్రీ.పూ. 326 వ.సం.లో వున్న దేశం పేర్లందయ్యా త్ర చేసిన అలెగ్జాండర్ చక్రవర్తి, ఈ పి అందచందాలకు ముగ్ధుడై, తవు వెంట కొన్ని పక్షులను తమదేశానికి తీసుకువెళ్ళడానికి ఆశించాడని చెబుతారు.

సింస్కి, తులో సెమలికి 'వెయ్యి కళ్ళుగల పక్షి' అనే ఒక బుర్ర ఉంది. వు ధృ ర్ నీలంరంగు పోడవాటి మెడ, చిన్న తలపేకిరీటంలాంటి కుచ్చు, ఈ కలతో నిండిన పోడవాటి తోకతో, పిర్రలన్నిటిలోకీ చాలా అందంగా కనిపిస్తుంది నెమలి.

ఒక్కొక్క ఈక బంగారు కన్నులా కనిపిస్తుంది. పింఛాన్ని పైకెత్తి విప్పి నువ్వుడు వెయ్యి 'కళ్ళు' గల నెమలి అందాన్ని చూడడానికి వెళ్ళు శ్రకృత్ కావాలి!

యే టా నెమలి తన ఈకలనై రాల్చేస్తూ ఉంటుంది. వాటి స్థానంలో కొత్త ఈకలు పిట్టుకొస్తాయి. నెమలి ఈకలతో వింజావు రలనై తయ్యారై చేస్తారై.

జాజహాన చక్రవర్తి తయ్యారై చేర్చి ఎచినసి ద్రిసీద్ధవు య్యారసీంహాసినం

వీ ద రత్నాలు , వు ళు లు , పూ ణిక్యాలు

పోదిగిన నెమలి రూ పాలు ఉన్నాయి .

అమూల్యమైన ఆ సీంహాసినాన్ని

నాదీర్షా, పిర్షియ్య (ఇప్పటి

ఇరాన)కు తరలించు కుని

వెళ్ళాడు.

శ్రీక ష్ణుత నెవులి

పింఛాన్ని తలపేర్ధరించే

వాడని వు న మితాణాలు

బుర్కొంటు న్నాయి . దేహునాధి

పితియైన, సి బ్రహ్మిణ్యస్వామి

వు య్యార వాహినై ధృ గా వర్ణించ

బడి ఉన్నాడు .

ఉత్తర ప్రదేశ్ జానపద కథ

భూస్వామి - మరకత్తి

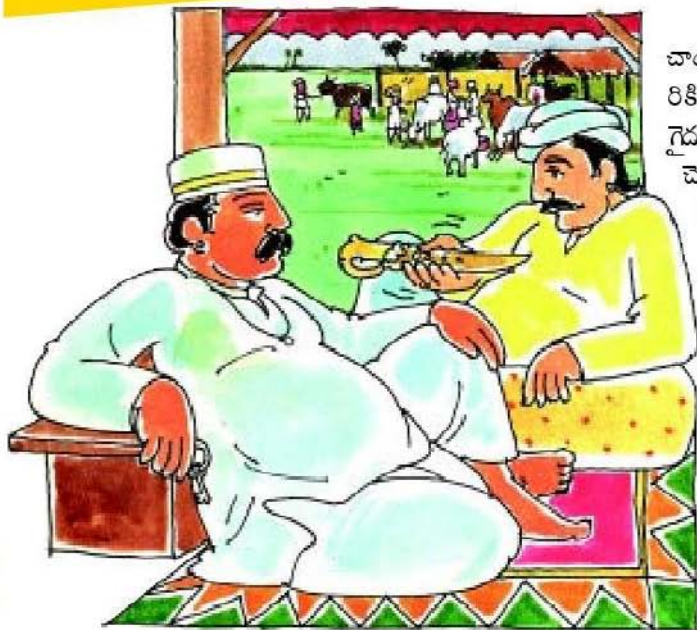
కొశివన గ్రావుంలోసుర్ గిరిధారీలాల్ అనే భూస్వామి ఉండేవాడు. ఆయన పోలాలలో చాలా వుండి రైతుకూలీలు పని చేస్తూండేవారు. భూస్వామికి ఇంకా ఆస్తిని పేంపు కోవాలనేబరాళ లేదు గాని, తన పోలాలలో పనిచేసే కూలీలకు వెంటనే కూలీ డబ్బులు ఇవ్వాలంటే వూత్రం గింజుకునే వాడు. లేని పానిసాకులు చెబుతూడేవు వూమీ అని వాల్చుదాల్చు వేయడంలో ఒకవిధమైన ఆనందం అనుభవించేవాడు.

పురోహిటికి వెళ్ళే అవకాశం లేనందువల్ల బుడ కూలీలు, ఆయన ఇచ్చినప్పిడు కూలీ డబ్బులు పుచ్చుకుంటూ నోరు మెదపకుండా కాలం వెళ్ళబుచ్చు సాగారు. కూలీలు తనను తిట్టుకుంటూ శాపినాడ్లాలు పేట్టకూడదన్న జాగ్రత్త కొద్దీ, భూస్వామి పిండు గపిర్వదినాల సివుయాలో కూలీలను పీలిచి వారికి చెంద వలసిన దాంట్లో కొంత చెల్లించేవాడు. మౌనంగా దాన్ని పిచ్చుకునే కూలీలు, ఆ ఒక్క రోజెళ్ళా ఇంట్లో తవు భార్యాపిల్లలు కడు పసిండా తినే భాగ్యం లభించింది కదా అని త ప్రివిడేవారు.

ఇంట్లో పాలిచ్చే ఆమలు పట్టిపావడంతో, రెండు పాడిఅమలును కొనడానికి భూస్వామి ఒకసారి పక్క పట్టణంలో నెలనెలా జరిగే పశు మలా సంతకు వెళ్ళాడు. సంతలో రెండు ఆవులను చూసి సంతోషంతో బేరం కుదుర్చుకున్నాడు. అను కున్న దానికన్నా తక్కువ ధరకు లభించాయని లోలోపిల పురిసిపాయాడు.

అల్లుతే, ఇంటి నుంచి బయలుదేరేపాడా మఱిలో డబ్బు సించిని ఇంటి వద్దే వదిలి వచ్చిన సింగతి హిరాత్తుగా గుర్తు రావడంతో ఉలిక్కి పడ్డాడు. ఆ తరవాత పశు మలాను కొనడానికి డబ్బు ఎలాగా అని ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఫంచి చమక బేరం. ఇవాళ వదిలేస్తారేమిటంటాయన్న

చావు . భూ స్వామి కత్తిని వడ్డీ వ్యాపారికి ఇచ్చి, దబ్బు మిక్చుకుని, నాలుగైదు రోజులలో వచ్చు వడ్డీతోనూ అప్పు చెల్లించి కత్తిని తీసుకుని వెళతానని చెప్పి, బయలు దేరి సంతకు వెళ్ళి, పిశుల వ్యాపారికి దబ్బు చెల్లించాడు . తనవెంట వస్తే కత్తు మీనిండా భోజనం పేడతానని చెప్పి, ఒక య్యవకుడి సాయంతో రెండు పిశు మూసు తోలుకుని తన గ్రామానికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఐదు రోజులు గడిచి పోయాయి . వారం గడిచి పోయింది . వడ్డీ వ్యాపారి భూ స్వామి కోసం ఎదురు చూశాడు . కాని ఆయన రాలేదు .

నవ్వుకం లేదు . ఎక్కడైనా, ఎలాగైనా దబ్బులు సిర్దుబాటు చేసి కుని ఆ రోజే పిశు మూసు కొని తీరాల్సిందే అన్న నిర్ణయానికి వచ్చాడు .

వడ్డీవ్యాపారిని వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు . సంతకు సేపు వింటానో ఒక వడ్డీవ్యాపారి కనిపించాడు . భూస్వామి అతనికి సంగతి చెప్పి దబ్బు కావాలన్నాడు . వడ్డీవ్యాపారి దబ్బు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు గాని, అందుకు ఏదైనా ఖరీదైన వస్తువుగానీ, అభరణంగానీ తాకట్టు పేట్టాలన్నాడు . భూ స్వామి వద్ద ఒక బంగార పీడిగల చురకత్తి తప్పి పురేదీ లేదు . ఆయన తాత ఆయనకు కాపు కగా ఇచ్చిన కత్తిలది . ఇల్లు వదిలి ఎప్పుడు బయలుదేరినా, దారిలో దొంగలభయం కారణంగా ఆత్మరక్షణ కోసం ఆయన దాన్ని వెంట తన్నూ ఉంటాడు . వడ్డీ వ్యాపారికి దాన్ని తీసి పూ పాడు . దాన్ని తాకట్టు పేట్టుకుని దబ్బు ఇవ్వడానికి వ్యాపారి సిమ్మతిం

రెండు వారాలు, నెల, రెండు నెలలు దొర్లి పోయాయి . కాని భూ స్వామి జాడ తెలియలేదు . ఆయన ఇచ్చివెళ్ళిన బంగారు పీడిగల చురకత్తిని ఏం చేయాలో వడ్డీవ్యాపారికి తోచలేదు . దాన్ని అమ్మితే తన ఇచ్చిన అప్పు, వడ్డీకి సిరిపిడే దబ్బు వస్తే అని ఆలోచించాడు . దాన్ని అమ్మచూపితే తన ప్రతిష్ఠ దెబ్బ తినగలదని అనుపూనించాడు .

భూ స్వామి వద్దకు తన నౌకరును పంపాడు . ఆ సమయంలో భూ స్వామి ఇంటి వద్ద లేడు . కాపుకుని కూర్చుని కూర్చుని ఎంతకూ రాక పోయే సరికి ఇక లాభంలేదని నౌకరు వట్టి చేతులతో తిరిగి వచ్చాడు . పురికొన్ని రోజుల తరవాత వడ్డీ వ్యాపారి పుళ్ళ నౌకరును పంపాడు . భూ స్వామి ఒంట్లో నలతగా ఉందని, ఇప్పుడే పిశు కున్నాడనీ, లేపకూడదనీ ఇంట్లోవాళ్ళు చెప్పడంతో నౌకరు వెళ్ళిన పని పూర్తికాకుండానే

తిరిగిరాక తప్పి లేదు. తను నాకర్చును పింపిన సింగతి భూస్వామికి తెలిసి ఉంటుంది గనక, ఆయన వచ్చి తన బాకీ చెల్లించి, కత్తిని తీసుకు వెళ్ళగలడని వడ్డీవ్యాపారి పురికొన్నాల్సిన అశతో ఎదుర్కొన్నాడు. అయినా ఎలాంటి ప్రియోజనం లేక పోయింది. వడ్డీ వ్యాపారి తీవ్రంగా ఆలోచించి బాకీ వసూలుకు ఒక పథకం వేశాడు.

ఒకనాటి ఉదయం ఆ ఊరి ప్రరకుడు వ్యాపారి జుట్టు కత్తిరించడానికి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో, వ్యాపారి పక్క ఊరి భూస్వామి గిరిధారీలాల్ పితృ ముఖ్య కౌసదానికి, పురకత్తి ఇచ్చి డబ్బు పొందుకున్న సింగతి, ఆ డబ్బు ఇంతవరకు తిరిగి చెల్లించని సింగతి ప్రరకు దీతో యథాలాపంగా ప్రిసాించాడు. ఆ తరువాత భూస్వామి తన వద్ద ఇచ్చి వెళ్ళిన బంగారు పీడి కత్తి ఇప్పింపు తన ఇంట్లో కనిపించడం లేదని; భూస్వామి డబ్బుతో ముచ్చటించేయాలో తోచడం లేదని; ఆయన రాకుండా ఉంటేనే తనకు పుంచెదనని నెమ్మదిగా చెప్పాడు.

రోజుకు కనీసం ఐదారు పుందిని చూస్తూ గనక, ఇలాంటి విషయాల పిదిపిందికి తెలియజేయడంలో ప్రరకులు నేర్పరులని వ్యాపారికి తెలుసు. అందువల్లే భూస్వామి బాకీ వసూలు కాని సింగతిని ప్రరకుడికి చెప్పాడు. దాంతోపాటు భూస్వామి కత్తి పుట్టుకూ యింట్లో ఉందని కూడా చెప్పాడు.

వ్యాపారి ఊహించి నట్టే ప్రరకుడు భూస్వామి

చందమామ

గిరిధారీలాల్ సేవ వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు, వ్యాపారి చెప్పినదంతా ఆయనకు తెలుసు. తప్పకుండా చెప్పేశాడు. తను పుచ్చుకున్న బాకీ తిరిగి చెల్లించనందుకు ఆయన అన్ని రోజులు సిగ్గుపడలేదు. ఎందుకంటే, అది వ్యాపారికి, తనకూ పూర్వ తెలిసిన విషయం అవుతున్నాడు. అయితే, ఇప్పుడా సింగతి ప్రరకుడి ద్వారా ఊర్లో ఊరంతా తెలిసిపోయింది. ఇక ఊర్లోకుని లాభం లేదన్న కున్నాడు. వెంటనే వడ్డీవ్యాపారికి ఇవ్వవలసిన బాకీ మొత్తం అసలూ వడ్డీతో కలిపి ఒక పట్టునించీలో వేసి కుని, అందులో ఒక దమ్మిడి కూడా వ్యాపారికి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉండదన్న ధీమాతో బయటపడ్డాడు.

వడ్డీవ్యాపారి వద్దకు వెళ్ళి డబ్బు తెచ్చానని, తన కత్తిని తీసుకురమ్మని చెప్పాడు. వ్యాపారి కత్తి నెవరో దొంగిలించారని చెప్పడంతో భగ్గువుంటూ లేచి, “ఏమిటీ, దొంగిలించుకు పోయారా? నా కత్తినా? దీన్ని నన్ను నమ్మవుంటావా? అసలు కత్తిని తాకట్టు పెట్టుకుని ఏ వడ్డీ వ్యాపారి అయినా అప్పు ఇస్తాడా? ఏమిటి

సహస్రం నుండి?” అని గద్దించాడు భూస్వామి తన తాకట్టు పేట్టింది బంగారు వీడిగలకత్తి అన్న సంగతి బయటకు చెప్పకుండా జాగ్రత్త పడుతూ. ఆయన అరు ముని, వీధిలో వెళ్తున్న కొందరు అక్కడ గుర్తు రాదు.

వాళ్ళు చూడగానే రుంథ ఉత్సాహం మొజుకున్న భూస్వామి, “సరే, కత్తిని తాకట్టు పేట్టి తీసి కున్నాననే అనుకుందాం. వెళ్ళి ఇంట్లో పురక సారి వెతికి చూడ వచ్చుకదా?” అన్నాడు.

వ్యాపారి ఇంట్లోకి వెళ్ళి, వట్టి చేతులతో తిరిగి వచ్చి కత్తి కనిపించలేదని అంటాడని, దాంతో తాను అతనికి దమ్మిడీ బాకీ లేదన్న సంగతి పదిమంది ఎదుటా రుజువై పోతుందనీ, భూస్వామి ఆశించాడు.

చేసింది లేక వ్యాపారి, “సరే, వెళ్ళి మరోసారి వెతికి చూస్తాను,” అంటూ సింకోచుగానే ఇంటి లోపలికి వెళ్ళాడు.

చాలా సుఖపరివరకు బయటకు రాలేదు. భూస్వామి, చూటి చూటి తన వద్ద ఉన్న డబ్బు సింబీని తీసి పేళ్ళి చూపిస్తూ, బాకీని తిరిగి చెల్లించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్టు పిడి పుండికి తెలియాలని తెగ ప్రియత్వం సాగాడు. తనంతో నిజాయితీపరుడని పిడి పుండినీ నమ్మించాలన్నదే అతని తాపత్రయం.

ఉన్నట్టుండి, వడ్డీ వ్యాపారి ఇంటి నుంచి వెలుపలికి పూసి కు వచ్చి, “దొరికిందోరబ్బే, దొరికింది. నీ కత్తి దొరికింది! దీన్ని ఎంతో జాగ్రత్తగా దాచావు. ఆ సంగతి పురిచిపొయావు. అందుకే పూపూలు చోట్లలో కనిపించలేదు. ఇప్పుడు గుర్తొచ్చి అక్కడ చూశావు. దొరికి పోయింది! ఇదిగో పు కత్తి. తీసికోండి! నాకు

చెందవలసిన బాకీ, వడ్డీతో సహా చెల్లించండి. ఇన్నాళ్ళు రాని బాకీ ఇప్పుడు వచ్చేస్తోంది,” అన్నాడు సంతోషంగా పుట్టుపక్కల గుర్తు గాడిన జనాన్ని ఒకసారి కలయ జూస్తూ.

వడ్డీతో సహా బాకీని చెల్లించడం తప్ప, మరో పూర్ణం కనిపించ లేదు భూస్వామి కి. కత్తిని తీసి కుని డబ్బు సింబీని వ్యాపారి చేతిలో పేట్టి, తల వంచు కుని వెళ్ళిపోయాడు. అవమానంతో జనం కేసీ తిరిగి నా చూడలేదు. ఈ జరిగిన దానితో, భూస్వామి గొప్ప గుణపాఠం నేర్చుకున్నాడు. ఆనాటి నుంచి తన పొలంలో పినిచేసు కూలీలకు ఇదిగో అదిగో అంటూ వాలు దాలు వేయ కుండా ఏ రోజు కూలీ డబ్బులు ఆ రోజే చెల్లించడం మొదలు పెట్టాడు. ఆ మార్పును చూసి కూలీలు ఎంతగానో సంతోషించారు.

వ్యాపారం-వ్యాపారి

కవు లాపితం అనే ఒక చిన్న పిట్టణంలో, రావు స్వామి అనే పేరు మోసిన బంగారు నగల వ్యాపారి పు రణించటంతో, అతని కొడుకు రంగస్వామి వ్యాపారానికి, అస్త్రీకీ య జమాని అయ్యాడు. అతడు వ్యాపార వ్యవహారాలకు ప్రాప్తు ఖ్యత ఇవ్వకుండా, ఎప్పుడూ విందు వినోదాలతో కాలం గడిప వాడు. వ్యాపారులో ఆదాయం, వ్యయంలాంటి పు ఖ్య విషయాలు కూడా పట్టించుకునే వాడు కాదు.

ఒకనాడు రంగస్వామి తన మామిడి తోటలో తిరుగుతూ ఉండగా, నగల వ్యాపార కార్యకలాపాలు పూని శివవధాని అతణ్ణి సివి పించి, “అయ్యా! ఎక్కడి నుంచో వచ్చిన ఒక ప్రముఖ వ్యాపార్యుడు, ఇక్కడ బంగారు నగల దుకాణం ప్రారంభించనున్నట్లు సమాచారం అందింది. అతడి పొటీ పు న వ్యాపారాన్ని దెబ్బతీయ కుండా మూడేండు కు ఎంచేయాలో ఆలోచించాలి,” అని చెప్పాడు.

అందుకు రంగస్వామి బాధనగా నవ్వి, “పు న దగ్గర చేర్చి తిరిగిన పనివాళ్ళున్నారు. పు నం తయారు చేసిన నగలు కొనుగోలు చేసుండుకు పు ట్టుపిక్కల గ్రామాల నుంచి కూడా ప్రజలు వస్తుంటారు. కాబట్టి, ఈ కొత్త వ్యాపారి గురించి పు నం భయపడవలసిందేమీ లేదు,” అన్నాడు.

నెలతరక్కుండానే కొత్త వ్యాపారి పిట్టణంలో దుకాణం తెరిచాడు. తర్వాత నాలుగైదు నెలల్లో బాగా మిజుకుని నాణ్యమైన నగల దుకాణంగా పు సింపాల్సిందాడు. ఈ కారణం వల్ల రంగస్వామి దుకాణంలో నగల అమ్మకం బాగా తగ్గిపాల్సింది. పు రికొంత కాలం గడిచే సరికి, రంగస్వామి పనివాళ్ళకు జీతాలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితికి వచ్చాడు.

పెట్టుపేరిగిన చోట ప్రముఖ వ్యాపారిగా పిదిపింది చేతా గౌరవంపిబడే తను, ఇక అక్కడ మూట అవమానాలపాలు కావలసే వస్తుందని ఆలోచించిన రంగస్వామి ఒకనాటి

రాత్రి, ఇంటిని భార్యబిడ్డలనూ వదిలి బయల్ లో
రాడు. అతడు చీకట్లో తన ఎటు కేసీ పాత్ర
న్నాడో ఆలోచించకుండా, స్త్రీ ర్యోదయం
అయ్యి, ఎండ తీవ్రమై వ్యవసాయ నడిచి,
దారి పక్కనవున్న చెట్టుబోదెకు ఆనుకుని
కూర్చుని కళ్ళ పూసే కున్నాడు.

ఆ సమయంలో తన జవ్వ పోలాలను
పిర్యవేంచడానికి వెళ్ళి, గుర్రపు బగ్గీలో తిరిగి
వస్తున్న పక్క ఊరి జవ్వందార్ రంగస్వామిని
ఒకసారి పిరిగా చూసి, “కట్టిన బట్టలవీ
చూస్తోంటే, ఇతనెవరో కాస్త సింపిన్న
కుటుంబీకుడులా మన్నాడు. దారిలో హఠా
త్తుగా అనారోగ్యానికి గురై రుక్మావేషా! దివాణం
వసతి గ హింలో చేర్చి సింగతి కన్ను క్రింది,”
అంటూ వెంటవున్న నాకర్లకు చెప్పాడు.

నాకర్లు వెళ్ళి రంగస్వామిని ప్రశ్నించారు.
కాని, అతడు బాగా శోషిలో మూడడంతో,
స్పష్టంగా పూట్లాడలేక పొయ్యాడు. ఇది పిని
గాదని వాళ్ళు రంగస్వామిని, తమ వెంట వున్న
ఒక ఎద్దు బండిలో ఎక్కించి తీసి కుప్పాల్సి,
దివాణం వసతి గ హింలో దించి, ఆకలి వీధి
మన్నాడని గ్రహించి భోజనం పేట్టించారు.
ఇతే, అతను ఆ తరవాత కూడా నాకర్లు
ఎంతగా ప్రశ్నించినా తానెవరైంది మాత్రం
చెప్పలేదు. వక్షనంగా ఉండిపోయాడు.

ఎవరూ ఊహించని విధంగా, ఆ రోజు
రాత్రి దొంగల వుర్రా ఒకటి జవ్వందార్ భవ
నంలో చొరబడేందుకు ప్రియమై తిరిగింది.
కాచిలా వాళ్ళ కేల్లా, అర్రపిల్ల వన్న జవ్వం
దార్లా, కొందరు నాకర్లు చుప్పిన నిద్రలేచారు.

జవ్వీందార అయ్యు ధాల్లుండే గదినుంచి కత్తులూ, కతార్లూ తీర్చుంచి, నౌకర్లను హేచ్చరిస్తూ తను వుండు దొంగల వురాను ఎదిరించాడు. పొమ్మంట కాలం గడిచి గడవకప్పుండే దొంగల్లో కొందరు గాయపడ్డారు. రానున్న ప్రమాదాన్ని గుర్తించి తమ నాయకుడు వెనుదిరగగానే, మిగిలిన దొంగలందరూ అతడివెంట అక్కడినుంచి పారిపోయారు.

ఈ జరిగినదంతా వసతిగ హింపుండు నిలబడి చూసిన రంగస్వామికి చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించింది. అతడు వుర్నాటి ఉదయం జవ్వీందార దగ్గరకు వెళ్ళి చేతులు జోడించి నమస్కరించి, “అయ్యా! తమ భవన రణకు ఎంతోమంది నౌకర్లు మూడగా, తమ స్వయంగా దొంగల నెదిరించి పోరాడడం, తమ హోదాకు తగినది కాదనిపించింది. ఇందులో తమకేదైనా ప్రమాదం జరిగే అవకాశం మన్నాదికదా?” అన్నాడు.

ఆ ప్రశ్నకు జవ్వీందార చిన్నగా నవ్వి, “రణకు నౌకర్లన్నారని దొంగలనుంచి నన్ను దాక్కోవుంటావా? అది పోరబాటు. మనవిని

వాళ్ళతో పాటు మనం కూడా ఎంతో కొంత పనిచేయాలి. తర్వాత, వాళ్ళనుంచి మనం పొందిన ప్రయోజనంలో, కొంత భాగం వాళ్ళకు అందాలూ చూడాలి. ఇది వ్యాపారాన్ని డైనా, జమీందార్లైనా పాటించులసిన సూత్రం, నైతిక బాధ్యత!” అన్నాడు.

ఆ జవాబుతో రంగస్వామికి నగల వ్యాపారంలోయి జమీందార తన చేసిన పోరబాటు అర్థమైంది. అతడు జవ్వీందారకు తన ఎవరైనా చెప్పి, “అయ్యా! మీ వల్ల ఒక జీవిత యోగ్యం, వ్యాపారాన్ని త్రం తెచ్చి నీకున్నాను. ఇక సేలమణిపించుడి!” అన్నాడు విమరుంగా.

ఆ మాటలకు జవ్వీందార చాలా సంతోషించి, రంగస్వామికి కొంత డబ్బూ, బంగారం ఇప్పించి, రణకు ఇద్దరు నౌకర్లను నియమించి గౌరవంగా సాగనంపాడు.

కమలాక్షితం చేరిన రంగస్వామి, జవ్వీందార ఇచ్చిన డబ్బుతో వుళ్ళి నగల వ్యాపారం ప్రారంభించి, స్వయంగా వ్యాపార విషయాలను చూసి కుంటూ, అచిరకాలంలోనే తండ్రిలాగా సమర్థుడైన వ్యాపారిగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు.

సాహితీ కదంబం

మహిమగల రాళ్ళు

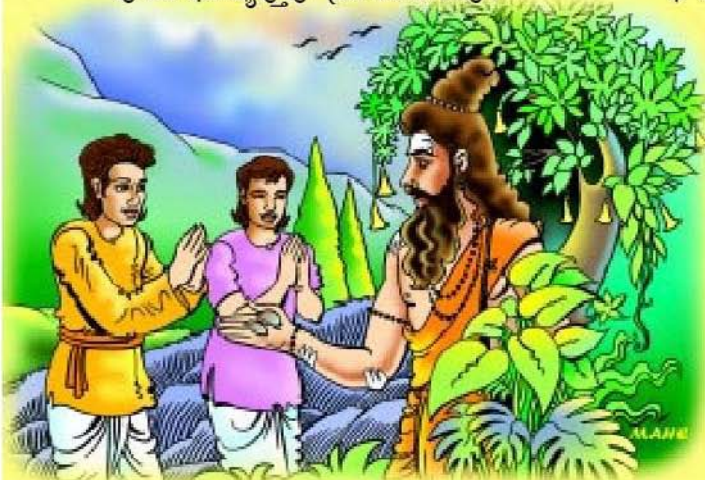
పాఠశాలలో నంపుడు, సాపుడు అనే ఇద్దరు పుత్రులు ఉండేవారు. నంపుడు అలోచనాపిరుడు. సాపుడికి తొందరపాటు ఎక్కువ. ఉచితంగా లభించే వాటి కోసం ఉబలాట పడేవాడు.

ఇద్దరూ ఒకనాడు బతుకు తెరుమావెతుక్కుంటూ, గ్రామం వదిలి రాజధాని కేసీ బయలుదేరారు. అడవి మార్గం గుండా వెళుతూండగా వారికి ఎండలో సింహ తప్పిపిడి మన్న ఒక వద్ద బెర్తాగి కనిపించాడు. పుత్రులు దామిల నున్న కొలనులో నుంచి నీళ్ళు తెచ్చి, ఆ బెర్తాగి పుంఖం మీద చల్లారు. సింహాలోకి రాగానే తాగడానికి నీళ్ళిచ్చారు. నీళ్ళు తాగి లేచి కూర్చున్న బెర్తాగి, పుత్రుల పిరోపికారబుద్ధికి సంతోషించి, వారిని గ్రహించిన వివరాలు అడిగి తెలుసుకుని, “నాయనలారా, నుంచి వున్నంత ప్రయత్నిస్తూ, భగవంతుడు మీకు నుంచి భవిష్యత్తును ప్రసాదించగలడు.”

మీకు చెయ్యక మహిమ గల రాలు ని ఇస్తాను. వీటిని తగిన సమయంలో తగిన విధంగా ఉపయోగించుకుని ప్రయోజకులుకుండి,” అని దీవించి, రెండిన దోపితున్న రెండు చిన్న రాళ్ళను తీసి వాళ్ళకిచ్చి తనదారిన వెళ్ళిపోయాడు.

పుత్రు లిద్దరూ ప్రియం కొనసాగించి, నాలుగో రోజు సాయంకాలానికి రాజధాని నగరం శివార్లలోని ఒక సిత్రం చేరి, ఇంత తిని నడుం వాల్చారు. వాళ్ళకు కొద్ది దూరంలో పుగ్గళ వ్యక్తులు గ్రహిణిలాత్ర కోవడు వాళ్ళ చెవిన పడింది: “అహ, ఇన్ని నగలను ఈ జన్మలో చూడలేదు. వీటితో ను దరిద్రం వదిలిపోతుంది,” అన్నాడు ఒకడు. “అవస్థ, రాజుగారి ఖజానా కదావురి! ఒక్క రోజులోనే ఇంత సింపాలు స్తావు ను కోలేదు,” అన్నాడు రెండోవాడు. “తెల్లవారేసిరికి సిత్రం వదిలి పారిపోవాలి! భటుల కంటబడ్డామో, మన పని ఖాళీ,” అన్నాడు మూడోవాడు.

వాళ్ళ పూటలు పుత్రు లిద్దరూ విన్నారు. దొంగతనానికి పాల్పడిన వాళ్ళు, రాజభటులకు పట్టుబడి శిక్ష అనుభవించుతున్న కున్నాడు నంపుడు. విలువైన నగలని తెలియ గానే సాపుడి నున్న ఉత్సాహంతో ఉరకలు వేయ సాగింది. వాటిని ఎలాగైనా కాజేయాలని అలోచించాడు. దొంగలు నిద్ర

పాపా క, బెర్తాగి ఇచ్చిన పు హీవు గల రాలు ని తీసి కుని నొసిటకు తాకించి, “దొంగల సింఛీలోని నగలన్నీ, నా సింఛీలోకి రావాలి!” అన్నాడు. ఆ ఐవే ఆ నగలన్నీ సాపు డి సింఛీలోకి వచ్చేవాయి. సాపు థు వాటిని సింఛీలోకి తడివి చూసి కున్నాడు. నంధు థు పిథు కున్నాడే తప్పి, వేలు కుని దీన్నంతా ఓకంట కనిపెడు తూ నే ఉన్నాడు.

అర్ధరాత్రి సింఛీలో, “రాజుగారి ఖజానాను కొల్లగొట్టిన దొంగలు ఇక్కడే ఉన్నారని తెలిసింది,” అంటూ రాజభటులు కొందరు అక్కడికి వచ్చారు. ఆ వూటలు విని నంధు థు దిగ్భ్రాంతి చెందాడు. నిజమైన దొంగ కాక పోయినా, సాపు థు భటులకు పట్టుబడక తప్పిందని గ్రహించాడు. వెంటనే బెర్తాగి ఇచ్చిన రాలు ని తీసి తన నొసిటికి తాకిస్తూ, “సాపు డి సింఛీలోని నగలు, పు శీర్షి రాజుగారి ఖజానాకు చేరాలి,” అని కోరు కున్నాడు.

రాజభటులు ప్రితి ఒక్కరిని బెదిరిస్తూ, సాదా చేశారు. కాని ఒక్క నగ కూడా లభించ లేదు. అంతలో నలు గ్రు ర్త భటులు వచ్చి, నగలు ఖజానాలోనే ఒక మూల పిడి ఉన్నాయని చెప్పారు.

దొంగిలించిన నగలు పు శీర్షి ఖజానాకు ఎలా చేరావూ అని ము గ్గురు దొంగ లూ విస్మి పావారూ. “పు న మొట్టమొదటి దొంగతనమే ఇలా బెడిసికొట్టింది. త టిలో శి తప్పింది. దొంగతనాల జోలికి వెళ్ళకుండా, ఎప్పటిలాగే కాయ క్షుం చేసి పు ర్యాదగా బతు కుదాం,” అని నిర్ణయించు కున్నారు.

మొదట అంతా అయోమయంగా కనిపించి నప్పటికీ, ఆ తరువాత ఆపిద నుంచి తనను

మంచి మార్కులు రావాలంటే....

“పిర్లలో పుంచి పూర్తులు రావాలంటే ఏం చేయా లి?” అని అడిగాడు ఉపాధ్యాయు థు.

ఒక్క విద్యార్థి ఒక్కలా జవాబు చెప్పాడు:

“శ్రద్ధగా చదవాలి,” బు ధ్ధివుంతు డి జవాబు.

“తెలివితేటలు ండాలి!” అవూ య కుడి జవాబు.

“వైం చదివిన ప్రిశ్నలే పిర్లలో రావాలి!” అద ప్లాన్ని నమ్మేవాడి జవాబు.

చిట్టచివరగా ఓ కొంట విద్యార్థి ఇలా చెప్పాడు:

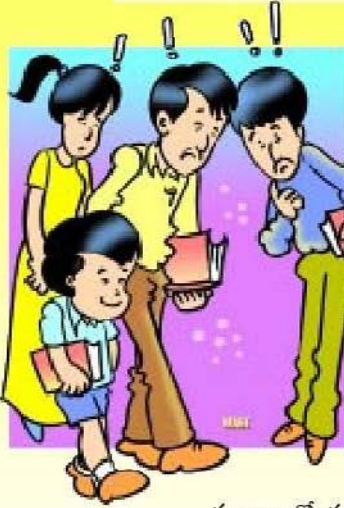
“పూ స్టూరూ, పీర్ల పూకు చక్కగా అర్థం అయ్యేటట్లు పాఠాలు చెప్పాలి!”

– ఆర్. జాహ్నవి, కాకినాడ – 533 003.

కాపాడింది నంధు డే అని గ్రహించిన సాపు థు, ఇక ఈ జన్మలో థు రాశకు లోను కాకుడదను కు న్నాడు. నంధు జ్ఞి అప్యాయంగా కౌగిలింపు కు న్నాడు. వి త్రుడిలో వచ్చిన పూర్వుకు ఎంతో సింతోషించిన నంధు థు, బెర్తాగికి పు నసిలో క తజ్జతలు తెలుపికున్నాడు.

– జి.జె. జోషి, సన్ ఆఫ్ జి. పీబి జోనస్, హైదరాబాద్ – 500 044.

చందమామ కబుర్లు

అతిపిన్నవయసు కళాశాల విద్యార్థి!

చైనా లియోనింగ్ ప్రావిన్స్ లోని పాంజిన్ నగరానికి చెందిన జాంగ్ సీన్యాంగ్ అనే పదేళ్ళ కుర్రాడు టియోంజిన్ నగరంలోని ఇంజనీరింగ్ కళాశాల విద్యార్థిగా నమోదు చేసి కున్నాడు. నేషనల్ కాలేజ్ ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్స్ (ఎన్.సీ.ఇ.ఇ)లో 505 పాయింట్లు సాధించి ఇంపు కు అర్హత పొందాడు. కాలేజీ ప్రవేశానికి కావలసిన కనీసి అర్హత కన్నా ఇది 47 పాయింట్లు అధికం. దేశంలోనే అతిపిన్న వయస్సు కళాశాల విద్యార్థి జాంగ్ సీన్యాంగ్, ఆరేళ్ళ ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యను రెండేళ్ళలోనూ, మూడేళ్ళ జూనియర్ హైస్కూల్ విద్యను రెండేళ్ళలోనూ పూర్తిచేసి 2004లో గ్రాడ్యుయేట్ అయ్యాడు.

కళాశాలలో చదువు పూర్తి చేసి సగటు విద్యార్థుల కన్నా జాంగ్ సీన్యాంగ్ వురి పిన్నవాడు కావడంతో, అతనికి తోడుగా అతని తండ్రి రావడానికి కళాశాల యాజమాన్యం అనుమతించింది. విశిష్ట ప్రతిభాశాలి అయిన జాంగ్ సీన్యాంగ్ అవసరాలకు అనుగుణంగా అతనికి విద్యనేర్పడం ఒక నివాళుగా భావిస్తున్నట్లు కళాశాల అధికారి అంగీకరించాడు.

మొక్కలు నాటడంలో రికార్డు!

తమిళనాడు నాగపట్టణం జిల్లా సముద్ర తీరంలో ఉన్న రెండు గ్రామాల ప్రజలు తాము 2002వ సం.లో నాటిన వేలాది సురుగుడు చెట్లే, గత డిసెంబర్ 26న వాటిల్లిన సునామీ నుంచి తప్పి కాపాడారని చెబుతున్నారు. నలువేడప్పిట్టి గ్రామ ప్రజలు రెండేళ్ళ క్రితం 23 గంటల్లో 80,244 మొక్కలు నాటారు. అది అప్పటికి ఒక రికార్డు. గత సంవత్సరం గాంధీజయంతి నాడు నలువేడప్పిట్టి, పిళ్ళైవనం గ్రామాల ప్రజలు 24 గంటల వ్యవధిలో 47 ఎకరాలలో 2,54,464 మొక్కలను నాటి పాత రికార్డును అధిగమించారు. దాదాపు 00 వుంది రెట్టలు అక్టోబర్ 1వ తేదీ వేకువ జామున 3.40 గం.లకు ప్రారంభించిన మొక్కలు నాటి కార్యక్రమాన్ని వురు నాడు సాయంకాలం 3.40 గం.లకు ప్తి ర్తి చేశారు. ప్రపంచ రికార్డు సృష్టించిన ఈ కార్యక్రమాన్ని వురు గ్గురు పిరిశిలకులు పిర్యవేందారు.

కోడలియ్యకి

క్రిందపై డి అనే జన్మ గ్రామంలో నివసించే స్త్రీ రఘుకుమారుని దాసుడు ఒక్కగానొక్క కొడుకు. చిన్నప్పటినుండి తండ్రి పాపంతో, స్త్రీ రఘుకుమారుని అల్లారు పుట్టుగా పెంచింది. అతడికి పాతకెళ్ళ వస్తూన్నా, ఏ ఒక్క పని చేతకాదు; అలా అని చదువు అబ్బలేదు.

స్త్రీ రఘుకుమారుని కోపిష్టి. ఇరు గ్రామాలలో కుటుంబాలతో ఏమాత్రం కలుషితంగా మూడేది కాదు. తనకు నచ్చని అతి చిన్న విషయాలలో కూడా, వాళ్ళ పుడకల్ని బుచ్చి పుచ్చుంటూ విరుచ్చుకుపడేది. వీటికితోడు పొదుపు మీసాలతో పిరపు పీసినారిగా ప్రవర్తించేది.

ఈ కారణాలవల్ల, స్త్రీ రఘుకుమారుని ఇంతో అంతో అస్తిపిరు రాలెనా, సిదానుదానికి తప్ప పీల్ల నిచ్చి అమెతో వియ్యమందానికి ఏవరూ పుచ్చుకు రాలేదు. స్త్రీ రఘుకుమారుని కిందపై డికి చాలా దూరంగా మళ్ళు పురో గ్రామంలోని అదింటిపీల్ల భవానితో కొడుకు పెళ్ళిచేసింది.

కామియానికి వచ్చిన కొత్తల్లోనే భవానికి, అత్తగారి కోపిష్టితనం, పుచ్చుకు స్వభావం అర్థమై పోయింది. సూరమ్య చిన్నమొత్తుపని చేయకుండా, భవాని చేత ఇంటి చాకిరి అంతా చేయించేది. పుచ్చుకు పుచ్చుకు ఇంటి పిన్నులు సిరిగా చేయడంలేదని విన్నుకునేది.

తల్లి, తన భార్యన విన్ను నీవీకన్నా పానుగా పూన్చి న్నదని తెలిసిన, భయంకొద్దీ సిదానుదం నొత్తేవాడు కాదు. కోడల్ని రాచిరంపానపేట్టక పాతే, ఆ పీల్ల ఎక్కడ కొడుకుకు కొంగ్రుకు పుడేసి కుంటుందో అని స్త్రీ రఘుకుమారుని భయం.

ఇలా రోజులు గడుస్తూండగా చలికాలం వచ్చి, స్త్రీ రఘుకుమారుని చిక్కుకు తీగ విరగ కాసింది. కాయ నిండా గింజ పిట్టి నిగిగలాడే చిక్కుకు కాయలు కళ్ళకింపిగా కాశాలు. భవానికి చిక్కుకు కాయ కూరంటే చెప్పలే నుత ఇష్టం. కానీ, స్త్రీ రఘుకుమారుని, కొడుక్కు సిరిపొయ్యేంత కూర మాత్రమే చేసింది. కోడలుకు ఒక్క పిన్ను కూడా పుచ్చి గిచ్చేది కాదు.

ఇంతలో సూరమ్మ చెల్లెలి కొడుకు పెళ్ళి కుదరడంతో, పక్క ఊరుకు వెళ్ళవలసిన పని పిడింది సూరమ్మకు. ఆమె కొడలిని పిలిచి, “ఇదు గో! దొడ్లో తీగకున్న చిక్కుడు కాయ లన్నీ కోసి సింఛిలో నింపిస్తానని తిరిగి వచ్చాక వాటిని సింతకు పింపితాను . ఒక్క కాయ తగ్గినా నాకు తెలిసేపాత్రుంది, జాగ్రత్త!” అని హేచ్చరించి, కొడుకును వెంటబెట్టుకుని పేళ్ళికి బయల్ దేరింది.

అత్తగారూ , భర్తా అటు వెళ్ళగానే చిక్కుడు కాయ లన్నీ కోసింది భవాని. వాళ్ళు ఇంట లేనిపూత్ర రోజులూ పు ప్పెటలా చిక్కుడు కాయ ల కూర చేసి కుని ప్పి ప్పిగా భోంచేసింది. నాలు గో రోజు రాత్రి పేళ్ళినుంచి తిరిగొచ్చినసూరమ్మ, సింఛిలో నాలు గ్గు గ్గు ప్పేళ్ళ చిక్కుడు కాయ లే మూడడం చూసి కోపంతో భగ్గువుంటూ , కొడుకును పిలిచి, “నీ పేళ్ళాం

ఇంటి దొంగ! ఈనాడు చిక్కుడు కాయ లు ; ఆ తర్వాత వీలు చూసి కుని ఇంట్లో మళ్ళీ విలు వెళ్ళ వస్తే దొంగిలించగలరు . దీన్ని ఇంట్లో మూపు కోవడం ఒంట పొప్పు ను పొలు పొసి పంచడమే . ఇప్పిడిప్పిడే, ఈ అర్ధ రాత్రివేళ తీసి కుప్పొర్లు ఊరి పొలిమే రలో అమ్మవారి గు డి దగ్గర న్న తాళ్ళతోమీలో విడిచిరా . ఈ గడ్డు చలికి బతికుంటే, తెల్లవారాక ఏం చేయా లో ఆలోచిద్దాం,” అన్నది.

సిదానందం ఏదో అడ్డు చెప్పబోయి, తల్లి రాద్రాకారం చూసి నేరు మెదపకుండా భవానిని వెంటబెట్టుకు పోయి, చీకటి గుయ్యారంగా మళ్ళీ తాళ్ళతోమీలో వదిలి, ఎక్కడలేని దిగు లు తో ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు .

ఒక పొమాంటు కాలం గడిచి గడవక పుండే భవానికి తాళ్ళతోమీచీకటి భయం కన్న, రిమ్మవుంటూ వీచే చలిగాలి బాధ ఎక్కువైంది. ఆ దామిల్లో, అంతగా పి జామిశ స్కారాలు లేక శిథిలావస్థకు చేర్చు కుంటు న్న అమ్మవారి గు డి మూడని, భవానికి తెలు ప్పి . చలి బాధ తప్పించుకునేందుకు ఆమె ఆ గు డిలోకి వెళ్ళింది. అంతలో ఎవరో వు న్న ప్పి లు వస్తిన్న కాళ్ళవప్పిడు విని, చప్పిన అమ్మవారి విగ్రహం వెనక దాక్కున్నది.

చిన్నగా వూ ట్లాడు కుంటూ , నలు గు రు దొంగలు అక్కడికి వచ్చి, తాము దొంగిలించి తెచ్చిన బంగారు నగలు పింపు కోవడానికి గర్భగు డి పుంపు కూర్చుని వాడు లాడు కో సాగారు .

“ఇది నా వాటా!” అంటూ నగల్లో సిగం తీసి కున్నాడొక దొంగ.

“అదెలాకుదురుతుంది? పూ దో వంతు నాకు రావాలి,” అన్నాడు వు రొకడు .

“ఏల్లేదు . నేనసిలు ఒప్పికోను . నలు గు రికిసివూ నవాటాలు !” అన్నాడు ఇంకొకడు కీవు గొంతు తో.

ఇదంతా వింటున్న భవానికి హఠాత్తుగా పై నకు వచ్చినట్టులు , “హి ! పు రి నా వాటా వూ దేవు టి? జాగ్రత్త, గొంతు లు కొరికి నెత్తుర తాగలను !” అన్నది క్షు ర్త తున్నట్టు .

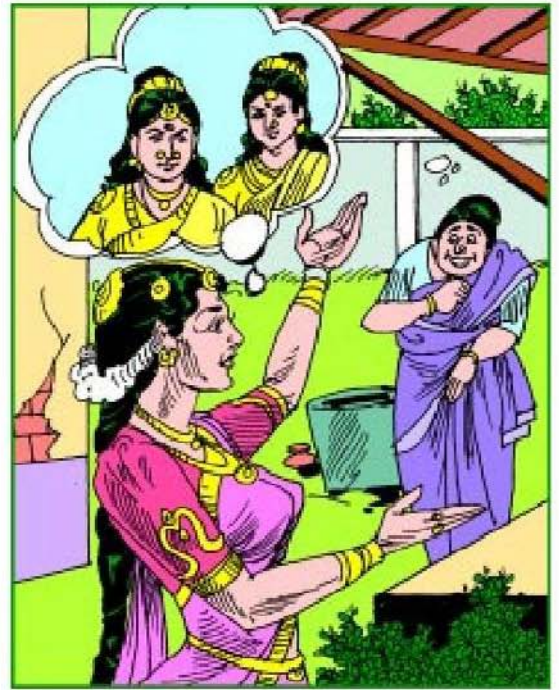
అంతే! పు ర్త ిణం దొంగలు , “అప్పు వారికి కోపం వచ్చింది!” అంటూ నగలు వదిలి, అక్కణ్ణించి పారిపోయారు .

భవానికి తన అనుకోకుండా చేసినదాన్ని హిసిం, దొంగలు బెంబేలెత్తి పారిపోవడం- అంతా కలలా తోచింది. ఇది ఒక వైపు కే, అన్న కుంటూ ఆమె, దొంగలు వదిలిపోయిన నగలన్నీ ధరించి, అత్తగారికి ఏం చెప్పాలో వుందే ఆలోచించు కుని తెలతెలవారు తూండగా ఇంటికి తిరిగివచ్చింది.

ఇంటి వుండు కళ్ళాపి చల్లుతున్న సొరప్పు భవానిని చూస్తూనే పూర్ణపాలు నంతపినిచేసి, “ఎవరే న్న మ్హా భవానివా? ఈ నగలేవు టి? అప్పు నాచిన్నతనంలో చూసిన గుడిలోని కావూ ప్పూలామూషా” అన్నది.

అత్త అలా ఆశ్చర్యపావడం చూసి భవాని చిన్నగా నవ్వి, “అత్తయ్యా, ఈ నగలన్నీ గుడి లోని కావూ ప్పూవారు కర్త ణించి ఇచ్చినవే! చలీ, చీకటి భయంతో నేను అప్పువారి విగ్రహం వెనక సోపునీల్లి పిడు కున్నాను . కొంతుపిటికి గుడి అంతా వెలుగుతో నిండి పాలుంది. ఇద్దరు పిండు వు తెదు మ్మ

చందమామ

లీలగా కనిపించి, ‘వేం అప్పువారిని కలం. ఈ నగలు నీవే; అప్పువారి ప్రసాదం,’ అంటూ నగలు నావుండు పేట్టికను పు ర్త గయ్యారు . నేను ఆశ్చర్యంగా నగల కేసి చూస్తూండగా, అప్పువారు ఏదో రహస్యం చెబుతున్నట్టు చిన్న గొంతు తో, ‘భవాని! ఈ లోకంలో అన్ని అనర్థాలకూ పూలరావడ రికం. ను మ్హావడ ఇంట మిట్టినందు వల్ల ఇన్ని కష్టాలు. గ్రామదేవతగా, ఎవరెటువంటి వాళ్ళన్నది నాకు బాగా తెలుసు . నీ అత్త కోపితాపాలు చూసి, సాధు స్వభావం అలవ ర్త పు కుంటే, నిన్ను కరుణించినట్లే, ఆమెనూ ఏదో విధంగా కర్త ణించగలను ,’ అని అన్నది,” అని యుక్తిగా చెప్పింది.

భవాని ఇలా చెప్పిగానే సొరప్పుకు, తనూ అప్పువారి గుడికి పాలు నగలో, బంగార మోతెచ్చుకోవచ్చన్న ఆశ కలిగింది. ఆ రాత్రి

చీకటి పడ్డాక ఆమె, అమ్మవారి గుడికి పోయి, అమ్మవారికి చేతులెత్తి నమస్కరిస్తూ, “అమ్మా తల్లీ! ఈ రోజుతో నా కోపిష్టి గృణాన్ని వదిలేశాను. అంతగా కలుదాన్నికాన. స్నానం, నా కోడలిని కర్ర ణించినట్టే కర్ర ణించు!” అన్నది.

సూర్యుని పుటపై రిచేసిన లోపల బయట అలికిడలు ఉంది. ఎవరో వస్తూన్నారని పిసిగట్టి ఆమె అమ్మవారి విగ్రహం వెనక్కు పొయి దాక్కున్నది. ఇప్పుడు వచ్చిన వాళ్ళు రాత్రి వచ్చిన దొంగలే. తాము నిన్నటి రాత్రి ఎన్నది అమ్మవారి కంఠస్వరపూ కాదా అన్న అనుభూతి సంతోషంతో పడానికి వచ్చారు.

దొంగల్లో ఒకడు, అమ్మవారి విగ్రహానికి నమస్కరిస్తూ, “అమ్మా వేం వత్తి దొంగలం కాదు. బతుకుతే మరు రేం కనబడక చిల్లర దొంగతనాలు చేసి బతుకీడు స్త్రీని వాళ్ళం. నిన్నటి లాగే ఇవ్వాలి దొంగిలించిన ఈ నగలు పించు కోవడానికి, నీ పించేదాం. పుష్పల్ని దొంగతనాలు పూ నమ ని ఆజ్ఞాపించడం, ఆ పూటకాస్త గట్టిగా చెప్పి, తల్లీ!” అన్నాడు.

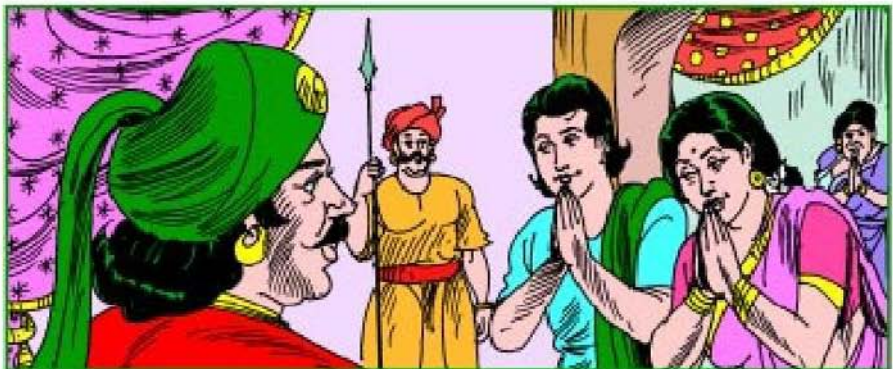
ఆ వెంటనే సూరమ్మ పెద్ద గొంతుతో, “ఒరే, ఆ నగలు అక్కడ పేట్టి తిరిగి పూడ

కుండా పారిపోండి. అలా చేయకపోతే, మీ అందర్నీ నిలువ మా విర్ర పు కు తింటాను!” అన్నది.

పూరిన కంఠస్వరం పిసిగట్టిన ఓ దొంగ, ధైర్యం చేసి అమ్మవారి విగ్రహం వెనక్కు వెళ్ళాడు. అక్కడ సూరమ్మ కనిపించేసిరికి కోపం పట్టలేక, చేతులు రెండూ పట్టుకుని బయటికి లాక్కువచ్చాడు. భయం కంపిత రాల్చిన సూరమ్మ తన కోడలు తెచ్చిన నగల సంగతి దొంగలకు చెప్పింది.

పొయిన నగలు రాబట్టుకునేందుకు దొంగలు, సూరమ్మను వెంట బెట్టుకుని వాళ్ళింటికి వచ్చారు. తన అత్త ఏం చేయబోతున్నదో వుండే ఊహించిన భవాని, తాన పిలిపించిన జమీందార్ నొక్కకు వాళ్ళనూ, నగలనూ అప్పగించింది.

భవాని తెలివితేటలనూ, సమయ సూక్ష్మతనీ, నిజాన్ని తీసివే పుక్కున్న జమీందార్ ఆమె ను కాన కలతో బహిర కరించడమే కాక, ఆమె భర్తకు దివాణంలో ఉద్యోగం ఇచ్చాడు. అనాటి నుంచి సూరమ్మ కోడల్ని పెళ్ళెత్తు పూట అనకుండా, కన్న కూతురులా పూడసాగింది.

చందమామ క్వీజ్ - 3

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్నీ సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 2500.*

ఈ క్వీజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-

డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి. మంచి ఉన్నట్టుయితే బహుమతి మొత్తం (దాదాపుగా చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

ధానాలు వెంటనే స్ఫురిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరగేస్తే ఇట్టే తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంటే : 1. సమాధానాలు రాయండి. 2. మీ బుర్ర, వయస్సు (16 ఏళ్ళలోమీద ఉండాలి), పీనకోడ్ తో సహా పై రిచ్చి చిరునామా రాయండి. 3. చందాదార్ అయితే, ఆ నంబర్ రాయండి. 4. కవచం మీద చందమామ క్వీజ్ - 3 అని రాసి, చందమామ పై రిచ్చి చిరునామా రాసి మాకు పంపించండి. 5. ఏప్రిల్ నెలాఖరులోగా మీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 6. జూన్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. పిడకొందేళ్ళ ప్రాయం వరకు అతడు అందరిలాగే ఉండేవాడు. ఆ తరువాత ఎనిమిదేళ్ళ పాటు వేగంగా పెరిగాడు. అమితమైన అతని ఎత్తే అతన్ని నానా ఇబ్బందులకు గురి చేసింది. అతడి బుర్రేమిటి?
2. బానిసవంశ ఆధ్వర్యం ఎవరు?
3. “పూర్ణులు ఇటు వంటి ఏనుగు నే కాదు, అపూర్ణులైన మరెవరినైనా పొగొట్టుకుంటారు. పూర్ణుడు తన అవివేకాన్ని తనకు తానే పిదివుంది ఎదుటా చాటుకుంటాడు,” అన్న మాట వాడి మాటలు ఏ కథలో చోటు చేసుకున్నాయి?
4. తన జ్ఞాన సింహితో తన తత్పూర్ణుని దగ్గరనే జలరాసే నుంచి విడిపించిన రాకుమారుడు ఎవరు?
5. జ్యేష్ఠ తండ్రిని రెండు శాఖలు ఏవి?
6. జోరాష్ట్ర యుద్ధ ప్రార్థనాస్థలం ఎక్కడ?
7. సుప్రసిద్ధ భారతీయ చిత్రకళాత్మక ఎం.ఎఫ్.మోస్సునకు పారితోషికంగా 101 కోట్లు ముందుగానే చెల్లించి, ఆయన చేత 100 చిత్రాలు గీయడానికి ప్రిన్సుకు నన్నాడు బొంబాయికి చెందిన ఒక వ్యాపారవేత్త. ఆయన బుర్రేమిటి తెలుసా?

8. ఈ చిత్రం ఏ కథలో చోటు చేసుకున్నది?

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (4)

విలువలకు సంబంధించిన విషయం!

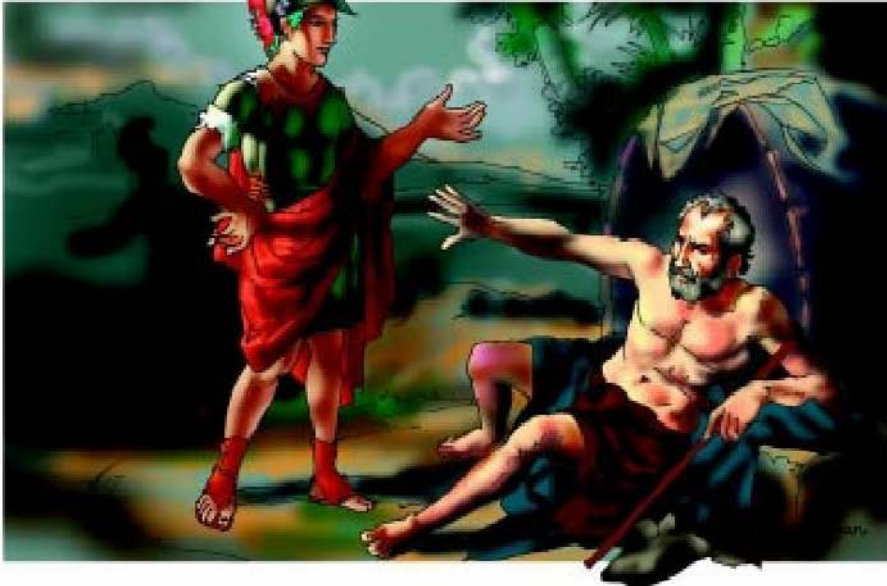
మెసోడోనియా రాజు ఫీలిప గు రించీ, అయిన కన్నా సుప్రసిద్ధుడైన అయిన కువూ రు తు అలెగ్జాండర్ జీవితంలో జరిగిన కొన్ని ఆసక్తికర ఉదంతాలను గురించి గత సంచికలలో పుచ్చుటంపు కున్నాం. ఇప్పుడు పు రొక విశేషం చూద్దాం. అలెగ్జాండర్ పిన్నమవు సు లోనే అనేక దేశాలలో విజయ కేతనం ఎగు రవేశాడు. పెర్షియా ను, ఈజిప్టును జయించాడు. భారత దేశంపై దండయాత్ర చేశాడు.

ప్రపంచ విజేత కావాలన్న కాంతో ఇన్ని చేసినప్పటికీ, అనాటి గొప్ప తత్వవేత్తగా ప్రసిద్ధిగాంచిన అరిస్టాటిల్ శిష్యుడైన అలెగ్జాండర్ మనసు యుద్ధాలు, విజయాలు గురించి వూత్రపు సర్వ వేళలా ఆలోచిస్తూ ఉండేదికాదు. వీలయినప్పుడల్లా తత్వవేత్తల, పండితుల సహా చర్యం కోరుకునేది. జ్ఞాన

లతో ఇష్టాగోష్ఠి జరపడానికి అలెగ్జాండర్ తనివితీరని ఆసక్తి కనబరచేవాడు.

ఆ కాలంలో ఏథెన్స్ నగర పరిసర ప్రాంతంలో డియో జెనిప అనే సు ప్రసిద్ధ తత్వవేత్త ఉండేవాడు. అయిన నివాసం ఒక రాతి తొట్టి. అధికార దర్బాన్ని, అహంభావాన్ని అయిన తీవ్రంగా నిరసించేవాడు. నిరాడంబరుడైన ఆయనను విరాగిగా, రంధ్రాన్వేషిగా చెప్పుకునేవారు. అయితే అయిన లోనే అసమానమైన వివేకం, అద్భుతమైన వాక్యాలు ర్యం అందరినీ అలరించేవి!

ఒకనాడు అలెగ్జాండర్ అయిన పూ డానికీ వెళ్ళి, కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగాడు. డియో జెనిప అన్నిటికీ సూటిగా సమాధానాలు చెప్పాడు. వాటిని విన్న అలెగ్జాండర్ ముగ్ధుడై, తత్వవేత్తను చక్కని కానుకలతో సత్కరించాలని ఆశించాడు. తలప

కప్పికూడా లేని ఆ గొప్ప తత్వవేత్త పీద అలెగ్జాండర్ కు కనికరం కలిగింది. ధనమో, భవనమో ఆయన కోర్కె కున్న సింపిడలను ఇవ్వాలని నిర్ణయించాడు. “డియోజిసిస్, నీకు ఏంకావాలో కోరుకో, ఇస్తాను,” అన్నాడు అలెగ్జాండర్.

డియో జిసిమి సెవూ ధానం ఇవ్వలేదు. బప్పి శా ఎలాంటి కోరికలు కోరుకుందామో అని ఆయన అలోచిస్తున్నాడేమో అని భావించిన అలెగ్జాండర్, ఆయన కోరిక వినడానికి కుతూహలంతో నిరీంచాడు. అయితే, తత్వవేత్త వక్షంగా ఊరుకున్నాడే తప్ప నోరు విప్పలేదు.

అలెగ్జాండర్ పుట్టి, “ఏం కావాలో కోరుకో,” అనడంతో తత్వవేత్త ప్రశాంతంగా, “నా పీద పిడే సూర్యకాంతికి అడ్డంగా నిలబడ్డామో అది నా పీద పిడేలా కొద్దిగా పిక్కకు తప్పిపో చాలు,” అన్నాడు.

రాజువెనక నిలబడ్డ ప్రముఖులు డియోజిసిస్ అనిందర్ప పోగ్ర బోత్ సెవూ ధానానికి ఆగ్రహించి, రాజు అతన్ని శింపగలడని భావించాడు. అయితే

రాజు వారితో నెప్పుడిగా, “నేనేగనక అలెగ్జాండర్ కానట్టలు తే, డియో జిసిమిలా ఉండేవాణ్ణి!” అంటూ అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

డియో జిసిమికు ఒకూడ అభివూని ఉండేవాడు. అతడే తత్వవేత్తకు తను తినేదాంటో రోజూ ఇంత పేడ్చేవాడు. ఒకనాడు అరిస్టిమి అనే పురోక తత్వవేత్త డియోజిసిస్ ను చూడవచ్చాడు. ఏథెన్స్ నగర రాజు పౌషిణలో ఉండడం వల్ల అరిస్టిమి సుఖపురు జీవితం సాగిస్తున్నాడు. ఆయన వచ్చినప్పుడు డియోజిసిస్ జావ తాగుతూ కనిపించాడు. దాన్ని చూసిన అరిస్టిమి, “పుత్రా, రాజు అభివూ నానికి పాత్ర దివ్యేలా నడుపుకోవడం నీకు తెలిసి ఉంటే, ఇలా ఈ జావ తాగి బతకవలసిన దుస్థితి ఉండేది కాదు,” అన్నాడు.

“జావతాగి బతకడం ఎలాగో తెలిసి ఉంటే, నీకు రాజుకు అభివూ సపాత్ర దేగా నడుపుకోవలసిన దుస్థితి ఉండేది కాదు, పుత్రా,” అని ప్రత్యుత్తరపుచ్చాడు డియోజిసిస్ హేళనగా. -(ఎం.డి)

చందమామ క్వేజ్ - 1 (ఫిబ్రవరి '06)

విజేతలకు అభినందనలు.

1. ఎ. తేజస్విని, నాగ్ పూర్ - 441 122 (ఎం.పి)
2. కె. విరోడ్, బండారులంక - 533 22, తూ.గో. జిల్లా (ఆం.ప్ర)
3. జి. చంద్రశేఖర్, త్యాజయ్యూడి - 534 306, ప.గో. జిల్లా (ఆం. ప్ర)
4. శృతికీర్తి, బొబ్బిలి - 535 558, విజయనగరం జిల్లా (ఆం.ప్ర)
5. పి.వి. అంజనీలాస్య, తెనాలి, గుంటూరు జిల్లా (ఆం.ప్ర)

చందమామ క్వేజ్ - 1 సమాధానాలు

1. పుంబలులోని ఛత్రపతి శివాజీ టర్కినా.	4. కళరిపియట్టు, బోధిధర్మపుత్ర.
2. విచిత్ర స్వప్నం.	5. ఆ తోటలో ఎర్ర గ్రలాబీ.
3. తాజపు హిల్.	6. పుగ్గురు రాకుమారులు.

గ్రహపాటు

సారంగధర రాజ్యంలో, అంజనేయ శర్మ అనే దైవజ్ఞ జ్యోతిష్కృత మూడేవాడు. జాతకం చెప్పడంలో అతనికి అతనే సాటి. చుట్టూ పక్కల గ్రామాలనుంచి ఎంతో వుండి వచ్చి, తమ జాతకాలు చెప్పించుకునేవారు.

ఒకరోజు ఉబు న్ని పొక శర్మ ఆ రాజ్యం ఏలు తున్న విక్రముడి జాతకం చూశాడు. వీళ్ళు పొలు గు ణించాడు. తాళిపత్ర గ్రంథాలు పరిశీలించాడు. ఎన్ని చూసినా రాజుగారి జాతకం బాగున్నట్లుగా అతనికి కనిపించలేదు.

విక్రముడికి గొప్ప రాజ్యపాలనాదర్శం ఉంది. ప్రజల అవసరాలు తెలుసుకుని, అడగకుండానే వారికోర్కెలు నెరవేరుస్తూంటాడు. ఉత్తరాధికారి అయిన రాజుగారి కుమార్తె డికి ఇంకా బాల్యదశ ఉంటుంది.

ఆ దేహిమౌర్యుడుగా మూటూ, రాజుగారికి ప్రేమాదంబరగబోతున్నట్లు తెలుసుకుని కూడా, అసంగతి ఆయనకు చెప్పకపోవడం దేశద్రోహం అని భావించాడు శర్మ. అందుకని

తమ రాజ్యానికి రాబోయే గండాన్ని నివారించినవాడినమతానని ఆలోచించి, స్వీయంగా తన అశ్వం మీద అప్పటికప్పుడే రాజధానికి బయలుదేరాడు.

మూడు రోజులు ప్రియాణించి, అంజనేయ శర్మ రాజుగారి ప్రాసాదం చేరుకోగలిగాడు. ఐతే, అతన్ని అక్కడ ద్వారపాలకులు అడ్డగించారు.

“నేను అంజనేయ శర్మ అనే జ్యోతిష్కణ్ణి. రాజుగారితో ముఖ్యమైన పనివుంది. వెంటనే పొర్లు వారిని దర్శించుకోవాలి,” అని అతడు, ద్వారపాలకులకు విన్నవించుకున్నాడు.

“ఆ పనేమిటో తమరు తెలియజేస్తే, వేపు రక్షణాధికారికి చెప్పి, మిమ్మల్ని రాజదర్శనానికి పిలిపడానికి అనువుతి తీసికుంటాం,” అన్నారు ద్వారపాలకులు.

“ఆ పని చాలా రహస్యమైంది. కేవలం రాజుగారికి మాత్రమే చెప్పాలి!” అని వాదించాడు అంజనేయ శర్మ.

అంతలో రఠాధికారి అటు గా వచ్చి, అంజనేయ శర్మను చూసి, ద్వారపాలకులను, “ఎవరైనా నా ఏమిటి గొడవ?” అని అడిగాడు.

ద్వారపాలకులు జరిగింది ఆయనకు వివరించారు. రఠాధికారి, శర్మకేసీ పిర్రగా ఒకసారి చూసి, “శర్మా! అందరి వుండూ నువ్వు వచ్చిన పని చెప్పడం ఇష్టంలేకపోతే, నా చెవిలో చెప్పు,” అన్నాడు.

అందుకు అంజనేయ శర్మ, “వున్నించాలి! ఆ విషయం ఒక్క రాజుగారికే విన్నవించుకోవాలి. అతి రహస్యం!” అని చెప్పాడు.

“నేను రాజుగారి ప్రాసాద ప్రిధాన రకుణ్ణి. నాకు తెలియని రహస్యాలు ఏమీ మాడమా సిందేహించక విన్నవించుకో,” అన్నాడు అజ్ఞాపిస్తున్నట్టు రఠాధికారి.

అంజనేయ శర్మ కామితటపిటార్చించి, అతని చెవిలో చిన్నగా చెప్పాడు. అది వింటూనే అదిరిపిడిన రక్షాధికారి, “నీకలా తెలుసు?” అని అడిగాడు.

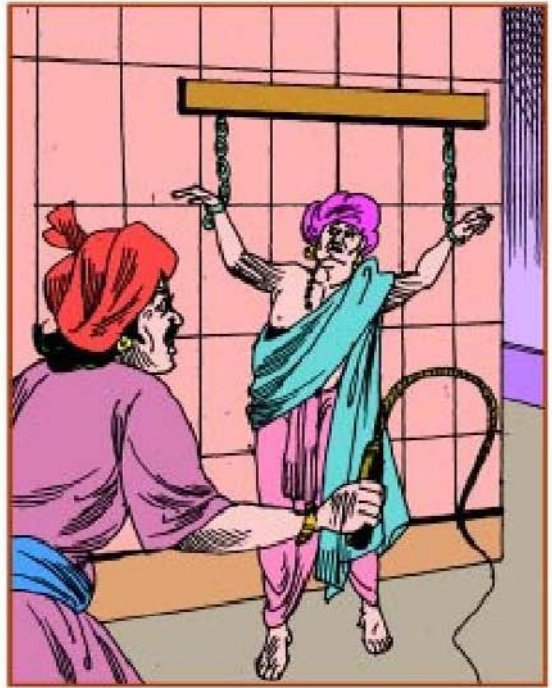
“శాస్త్రం ఉండే, శాస్త్రం!” అన్నాడు శర్మ.

“నువ్వు కదేమూడు. నేను భవనంలోకి పోయి, అనువు తి కోరివస్తా,” అంటూ రఠాధికారి, భవనంలోకి పోయి, జ్యోతిష్కుడు చెప్పినవార్తను, మంత్రిగారి చెవిలో ఊదాడు.

మంత్రి కంగారు పడిపోతూ కొద్దిసేమి పూట్లాడలేక పక్షనంగా మారిపోయాడు.

“రాజుగారికి ఈ విషయం చెప్పమంటారా?” అని అడిగాడు రఠాధికారి.

“ఏమూ త్రంవద్దు. ముందు వాణ్ణి చెరసాలలో బంధించి, అనిలు విషయం కక్కించండి,” అంటూ అజ్ఞాపించాడు మంత్రి.

రాజుగారి దర్శనం, ఆయన నుంచి సిన్యానం కోసం కలలు కంటున్న అంజనేయ శర్మను, రాజభటులు వచ్చి బంధించి చెరసాలలో వేశారు. శర్మ కళ్ళనీళ్ళు పేట్టుకుని ఎంత బ్రతివూలినా వాళ్ళ వినకుండా, “చెప్పి, నీకీ విషయం ఎలా తెలిసింది? నీతో పాటు మరెవరూ ఉంది రాజద్రోహులైనారా?” అంటూ శర్మను చిత్రహింసిలు పేట్టసాగారు.

గంట తర్వాత రఠాధికారి, అంజనేయ శర్మను చూడవచ్చాడు. శర్మ, అతణ్ణి చూస్తూనే భోలు పుంటూ, “నాకీ దుర్గతి ఏమిటి? ఏదో రాజుగారి ఆపద తొలగిద్దావు నీ హస్తం, నేను ఆపదల్లో చిక్కుకోవడమేమిటి? నా పొటికి నేను, నా దగ్గరికి వచ్చిన వారి జాతకాలు చూసి కోకుండా, ఎక్కడో తాళపత్రాల్లో పూల పిడిమన్న రాజుగారి జాతకం చూడడం

ఎందుకు? అంతా కొరివితో తలగోక్కున్నట్టు
యింది. ఇప్పుడు నాకు బుద్ధి వచ్చింది,
వుహా ప్రభూ! తవురు నన్ను వదిలి పేడితే
వురుణం వూ ఊరుకు వెళ్ళిపోతాను.
ఇదంతా నా ప్రారబ్ధకర్మ గ్రహిపాటు!”
అంటూ కాళ్ళావేళ్ళాపిడ్డాడు.

“ఓయ్, శర్మ! ఊరికేకర్మసీద్ధాంతం వల్లం
చకు. అస్సిలు వీ రాజద్రోహుల వురాలో
ఎంతవుంది మూర్ఖ? ఏరకం ఎత్తుగడలూ,
వైవిహరమాచేశారు? మేరుం బయటపేట్టు,”
అంటూ రణాధికారి కళ్ళారచేశాడు.

“బాబూ, నవ్వుండి! నాకే పాపం తెలి
యదు,” అని శర్మరెండు చేతులూ ఎత్తి
రణాధికారికి నవ్వు సగించాడు.

ఐతే, రణాధికారి, శర్మ వూటలు నవ్వుక
భట్టలతో, “ఇతను నిజం చెప్పేవరకూ, అన్ని
రకాల హింసలూ ప్రయోగించండి!” అని
అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆవున్నాడు సారంగధర రాజు విక్రవృత్త,
వాహ్యశికి పాత్రు న్నప్పిడు, ఎవరో గుర్తు తెలి
యని వక్రీ, ఆయన్ని బాణంతో కొట్టి పారి
పోయాడు. రాజు స్విర్గస్తిడయ్యాడు.

రాజు వు రణించిన సింగతి తెలియ గానే,
ఆస్థాన జ్యోతిష్పిక్కుడు, వుంత్రితో, “రాజు
గారికి జాతకరీత్యా రావు న్న గండాన్ని అడ్డు
కునే వారికి కూడా వు రణం తప్పిదన్నది జాత
కంలో స్పష్టింగా మూర్ఖుది. ఇది ఎరిగిన నేను,
రాజుగారిని ఎలా హేచ్చరించడవూ అని
అలోచిస్తోండగా, ఈ వూరు జరిగిపొయింది!”
అంటూ కళ్ళు తుడుపు కున్నాడు.

వుంత్రి ఎంతో విచార పిడుతూ, “అంజ
నేయ శర్మ గొప్ప రాజభక్తి గలవాడు. అనవని
రంగా అపార్థం చేసి కున్నాం. అతణ్ణి
ఘనంగా సిన్మానించడం వు న విధి!” అని,
రణాధికారిని పిలిచి, శర్మ వు తన సివునిసికి
తీసి కురవున్నాడు.

రణాధికారి అక్కణ్ణించి బయల్దేరి వెళ్ళి,
అరగంట తర్వాత తిరిగి వచ్చి వుంత్రితో,
“వుంత్రివూ! అంజనేయ శర్మ వు ను బంధిం
చిన చెరసాలలో చిత్రహింసలకు లోనై గుండె
ఆగి, వుహారాజుగారికన్న వుండు గానకాలం
చేశాడు. వుహారాజుగారి జాతకం వూ సిన
శర్మ పాపం, తన జాతకం వూ సి కోవడం
వు రించి పొయాడు!” అని చెప్పాడు.

తానుతప్పిన గొయ్యి

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పిరిపాలించే కాలంలో ఆయన వద్ద పీంగళుడు డాన్ మిథోహేతుడు ఉండేవాడు. ఆయన శరీరచ్ఛాయ పీంగళుడు వర్ణం, ఆయన తల బట్టతల, నేత్ర బోసినోరూ. బోధినితృప్తుడు తక్కారియ్యుడనేయ్యుడు మకుడుగా పీంగళుడికి శిష్యుడై విద్యాభ్యాసం చేస్తూ ఉంటున్నాడు.

రాజమితోహేతుడైన పీంగళుడికి ఒక బావవు రిది ఉన్నాడు. ఆయన కూడా పీంగళుడు వర్ణమూ, బట్టతలూ, బోసినోరూ కలవాడు. అంతేగాక పీంగళుడితో సమానమైన విద్యార్థుడు కలవాడు కూడా. బావవు రుద్దు లిద్దరూ ఒకరి కంటే వు రొకరు గొప్పవారవు ని తలచడంవల్ల ఇద్దరు ధ్యానబద్ధులై ఉంటూ వచ్చింది. తన బావవు రిదిని ఎలాగైనా నాశనం చేద్దామనే ధృత్వంతో పీంగళుడు చాలా యత్నాలు చేశాడుగాని, అవే ఫలించలేదు.

చిట్టచివరకు పీంగళుడు తన బావవు రిదిని చంపేయటానికి ఒక యుక్తి పన్నాడు.

ఆయన రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, “మహాప్రభూ, వున కాశీనగరం భారత దేశానికంటే టీకీ అత్యుత్తమ నగరం. తాము దేశంలోని రాజులందరిలోకీ చాలా గొప్పవారు. అలాటప్పిడు వున కోటలోనే నిర్మాణ లోపం ఉండటం శోచనీయం. వున దాని ద్వారం నిర్మించటంలో తప్పిన్నది. అది వునకు ఎంతో అశుభం. వునకు దానివల్ల దేశంలో ఎంతో అపిఖ్యాతి కూడాస్తూ. ఉపశమనం ఉండాలి. ఆ దోషాన్ని వెంటనే సవరణ చెయ్యాలి,” అని చెప్పాడు.

“అందుకుగాను వునం ఏం చేయాలి?” అని రాజుగారు పీంగళుడి అడిగాడు.

“ఆ ద్వారాన్ని ముందు పడగొట్టాలి. తర్వాత, శుభప్రదమైన కలపి తెచ్చి వు రొక ద్వారం తయారు చేయించాలి. అప్పిడు నగర దేవతలకు బలులు జరిపించి, శుభము హిరణ్మయ కౌత్త ద్వారాన్ని నిలబెట్టాలి,” అన్నాడు పీంగళుడు.

రాజుగారే నిపుణులవారు. ఆయన సజ్జతో పీంగళుడు దోణ ద్వారాన్ని పడగొట్టింపాడు. దాని స్థానంలో ఏర్పరచటానికిగాను కొత్త ద్వారం త్వరగానే తయారయింది కూడా.

పీంగళుడు రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, “వుహరాజా, కొత్త ద్వారం తయారయింది. అది నిలబెట్టటానికి రేపు దివ్యమైన ముహూర్తం ఉన్నది. అవసరం అయిన బలి జరిపి ద్వారం నిలబెట్టటానికి తమ అనుమతి ఇవ్వండి!” అన్నాడు వెనయంగా.

“బలి ఇవ్వటానికి ఏమేమి ఏర్పాట్లు జరగాలి?” అని రాజుగారు అడిగాడు.

“పీంగళుడు పర్వతా, బట్టతల, బోసినోర గల ఒక బ్రాహ్మణుని బలి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది, వుహరాజా! ఈ ద్వారాన్ని సింహించే ముహూర్తం అలాంటి బ్రాహ్మణుని రక్తం సాగితే

మరిగిపోతుంది. ఆ తరువాత ఆ బ్రాహ్మణుని అక్కడే పాతిపేట్టి, పాతిన చోట కొత్త ద్వారం నిలబెట్టాలి,” అన్నాడు పీంగళుడు.

“సరే, అలాంటి బ్రాహ్మణుని వెతికి తెప్పించి, ద్వారం పేట్టింపు!” అన్నాడు రాజుగారు.

తనకు ప్రబల శత్రువైన బావమరిదిని హితవూర్చటానికి రాజుగారి అనుమతి దొరికిందిగదా అని పీంగళుడు డికి పరమానందం కలిగింది. ఆయన ఇంటికి వెళ్ళి తన భార్యతో, “ఇదుగో, రేపటితో నీ అన్నకు ఆయన మామూడింది! వాణ్ణి కొత్త ద్వారానికి బలి ఇవ్వబోతున్నాను, చూస్తున్నావా?” అని నిర్భయంగా ప్రగల్భాలు పలికాడు.

“మా అన్ననే ఎందుకు బలి ఇవ్వాలి? దానికి రాజుగారు ఎలా ఒప్పుకున్నారు?” అని పీంగళుడు డి భార్య అడిగింది.

“ఫిలానివాణ్ణి బలి ఇస్తానని నేను రాజు గారితో చెప్పానా ఏమిటి? పింగళ వర్ణమూ, బోసీ నోరూ గల బ్రాహ్మిండ్లు బలికి కావాలన్నాను, రాజుగారు సిరేనన్నారే! రేమీనన్ను బయల్పడేరి వెళ్ళి పు అన్ను చూపించి, వాడు బలికి పనికి వస్తాడంటాను. ఎవరు కాదంటారు?” అన్నాడు పింగళుడు.

పింగళుడి భార్య తన భర్తతో ఇంకేమీ అనక, తన అన్నకు రహస్యంగా జరిగిన విషయం వుంటా కబురు చేసి, ఈ గండం తప్పికోవాలంటే తెల్లవారే లోకా ఊరు దాటి వెళ్ళిపోమని నిలహా ఇచ్చింది.

తనను చంపటానికి పింగళుడు చేసిన ప్రియ తన వుంటా తెలియ గానే ఆయన బావ వురిది, తనలాగే పింగళ వర్ణమూ, బోసీ నోరూ, బట్ట తలా ఉండేవారిని వురి ఒకరిద్ద

రిని కూడా కలుపుకుని, ఆ రాత్రే నగరం విడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

పున్నాడు తెల్లవారు తూనే పింగళుడు రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, “మహారాజా, బలికి కావలసినట్లు వంటి పు నీ పి ఫిలాని చోట ఉంటాడు, వాణ్ణి ఇక్కడికి పిలిపించండి!” అని చెప్పాడు.

మొటనరాజుగారు తన భటులను పంపాడు. వారు పింగళుడు చెప్పిన చోటికి వెళ్ళి, అక్కడ ఉండే మనిషి క్రితం రాత్రే దేశం విడిచి వెళ్ళి పోయినట్లు తెలుసుకుని, ఆ విషయం రాజు గారికి చెప్పటానికి తిరిగి వచ్చారు.

భటులు చెప్పిన సంగతి వినగానే రాజు గారు, “అరే, ఇప్పుడేం చేసేటట్టు? అలాటి లోకాలు గల బ్రాహ్మిండ్లు ఎలాగైనా సంపాదించి తీరాలి!” అన్నాడు.

దానికి వుంతులు , “ఇదేవుంత పేద సివుస్సి, వుహరాజా? వునమిహోత్రుడిలో అవసరమైన అణాలన్నీ ఉన్నాయి గదా! ఆయననే బలి ఇప్పించండి!” అని రాజుకు నిలహా ఇచ్చారు .

“అలాగే చేయవచ్చుగాని, నాకు మిహోత్రుడు లేకుండాపోతే ఎలా? అందుకు తగినవాడు మరెవడైనా ఉన్నాడా? ఆ సంగతి వుండు ఆలోచించండి,” అన్నాడు రాజు.

“వునమిహోత్రుడి వద్ద తక్కారియ్యుడనే శిష్యుడు న్నాడు . అతను గురువుకు కూడా తెలివెగలవాడనిబరు పడ్డాడు . అతన్ని తగుల మిహోత్రుడుగా పేట్టుకోవచ్చు,” అని వుంతులు చెప్పారు.

వెంటనే రాజుగారు తక్కారియ్యుణ్ణి పిలిపించి, “నిన్న ఇకనంచీ నామిహోత్రుణ్ణిగా నియమిస్తున్నాను . నువ్వు ఈ పీంగళుణ్ణి శాస్త్రాంతంగా బలి ఇచ్చి, పాతి పేట్టించి, ఆయన వీధుగా ద్వారం పేట్టించు!” అని ఆజ్ఞాపించాడు .

తక్కారియ్యుడు దుఃఖ ద్వారం వద్దకు బయలుదేరి వెళ్ళాడు. పీంగళుణ్ణి యజ్ఞ

పితృ మతాగా అలంకరించి చేతులూ, కాళ్ళూ బంధించి కొత్త ద్వారం వద్దకు చేరేశారు . బలి జరిగి నిమిత్తమై, ద్వారం ఎర్పాటుకావలసిన చోట, ఒక లోతైన గొయ్యి తవ్వించారు. ఆ గొతిలోకి గురు శిష్యులిద్దరూ ప్రివేశించారు .

పీంగళుడు వలవలా ఏడుస్తూ, “ఒరే శిష్యా! ఇంకొకరి కోసం తవ్విన గొతిలో నేనే ప్రవేశించాను గదరా!” అన్నాడు .

“స్వామీ, పినిగట్టుకొని పిరులకు కీడు చేయాలని చూసావాడు ఎప్పటికప్పుడే తీసికున్న గొతిలో తాను పడక తప్పదు . మీరేమీ విచారించకండి. నేను రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి సరి అయిన ముహూర్తం అర్ధరాత్రిదాకా లేదని చెబుతాను. ఆ తరువాత ఏదో ఒక ఉపాయం చేసి మీ ప్రాణాలు కాపాడతాను!” అన్నాడు తక్కారియ్యుడు .

అతను ఆ ప్రకారమే బలికి వుహూర్తం అర్ధరాత్రికి వూర్పించాడు . ఆ రాత్రి చీకటిలో అతను పీంగళుణ్ణి ఊర్చి విడిచి పారిపోవునని, ఒక చచ్చిన వైకను తెచ్చి గొతిలో పై డ్రించేసి, తెల్లవారేలోగా అక్కడ కొత్త ద్వారం ప్రతిష్ఠి చేర్చించాడు .

రామాయణం

రావు లక్ష్మణులను వెంటబెట్టుకుని విశ్వావి త్రు డ ఈశాన్యదిక్కుగా వెళ్ళి జనకమహారాజు యజ్ఞం చేస్తున్న చోటికి చేరాడు . యజ్ఞశాల చుట్టూ అనేక ఋషీనివాసాలున్నాయి . విశ్వావి త్రు డ కూడా ఒక నివాసం తమకై ఏర్పాటు చేర్చుంచాడు .

ఈలోపల జనకమహారాజుకు విశ్వావి త్రు డ వచ్చినట్టు తెలిసింది. ఆయన తన పితౄహోతుడైన శతానందు డితో సిహా వచ్చి విశ్వావి త్రు డికి అర్ఘ్యపాద్యాలిచ్చి పైజించాడు . జనకమహారాజు విశ్వావి త్రు డితో తనయజ్ఞం పూర్తికావటానికి ఇంకా పన్నెండు రోజులున్నవని చెప్పి, రామలక్ష్మణులను చూసి, “ఈ రాజపితౄలెవరు? ఎవరి కుమారులు” అని అడిగాడు . విశ్వావి త్రు డ జనకుడికి రావు లక్ష్మణులను పరిచయం చేసి,

“వీ పద్ద ఊడే వింటిని ఎక్కుపేట్టటం సాధ్యమవుతుందేమో చూడడానికి, ఈ రాకుమారులు ముఖ్యంగా ఇక్కడికి వచ్చారు,” అని తెలియపరిచాడు .

జనకుడి వద్ద పితౄహోతుడుగా ఉంటున్న శతానందుడు అహిల్యా గౌతముల పేర్లకుమారుడు . రావు డి వల్ల తన తల్లికి శాపి విమోచనం జరిగిందనీ, తన తల్లిని శపించి వెళ్ళిపోయిన తండ్రి ఆశ్రమానికి తిరిగి వచ్చాడనీ విని శతానందుడు ఎంతో సంతోషించాడు . అతను రావు డికో తిరిగి, “రావు, ఈ విశ్వావి త్రు డ మహామని అనుగ్రహం సంపాదించటం వల్ల నీమాధున గ్రహవ్యూహా ఈ మునీషు డి విచిత్రగాఢ చెబుతాను ఎను,” అంటూ, విశ్వావి త్రు డి జీవిత పతాంతం ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు :

బ్రహ్మదేవతానికి కుశుడనే కుమారుడు పుట్టాడు. ఆయనకు కుశనామధు పుట్టాడు. కుశనామధుడి కొడుకైన గాధికి విశ్వమిత్రుడు కొడుకైపుట్టి, చాలాకాలం రాజ్యం చేశాడు. ఆ కాలంలో ఆయన ఒక అహిణీసనను వెంటబెట్టుకుని పర్యటన చేస్తూ వసీష్ఠి వుహుని ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. తపస్విలో నివుగ్నులైఉండే బ్రహ్మి లతో ఆ ఆశ్రమం రెండో బ్రహ్మలోకంలాగా ఉన్నది.

తన ఆశ్రమంలోకి వచ్చిన విశ్వమిత్రుడికి వసీష్ఠి ధు అతిథి సత్కారాలు చేశాడు. ఇద్దరూ కుశలప్రిశ్నులు చేసి కున్నారు. కొంచెంసేపు ఇష్టాగోష్ఠి జరిగాక వసీష్ఠి ధు తన అతిథికి ఆయన పరివారానికి విందు చేస్తానన్నాడు. “తవు దర్శనమే నాకు గొప్ప విందు. వేరే విందు లేదు కు?” అంటూ విశ్వమిత్రు ధు బయలుదేరబోయాడు. కాని

వసీష్ఠి ధు నను బలవంతాన అపీ, శబల అనే తన కాపు ధేను మను పీలిచి, భృగోజ్యు లోహ్య చోహ్య పానీయా లతో అందరికీ షిద్ర సోపేతమైన విందు ఏర్పాటు చేయ వున్నాడు. శబల అలాగే చేసింది.

విశ్వమిత్రు ధి విందు కు ఎంతో ఆనందించి, “వు హిర్షీ, నాకు శబలను ఇప్పించండి. దీనికి వూర్త గా లో గోమూను ఇచ్చుకుంటాను. శ్రేష్ఠమైన వస్తువులన్నీ రాజుకే చెందాలి గనక, న్యాయంగా ఈ కాపు ధేను మా నాకే చెందాలి,” అన్నాడు.

“వు హరాజా, లో గోమూ కాపు, సూర్త కోట్ల గోమూ నిచ్చినా నేను శబల నివ్వను. ఇదే నాకున్న ధనం. వూ ఆశ్రమం యా వత్తూ దీనిపేసే ఆధారపడి ఉన్నది,” అన్నాడు వసీష్ఠి ధు.

విశ్వమిత్రు ధు వసీష్ఠి ధికి అడిగినంత బంగార విస్తానన్నాడు. రత్నరాసి లిస్తానన్నాడు. శబలను ఎలాగైనా తనకివ్వమన్నాడు. వసీష్ఠి ధు నిరాకరించాడు. అప్పి ధు విశ్వమిత్రు ధు శబలను బలాత్కారంగా తీసి కు పొవటానికి ఉద్యమించాడు. శబల తనను పట్టవచ్చిన రాజభటులను కుమ్మి, రంకెలు వేస్తూ, కన్నీర్త కార్తూ పచ్చి వసీష్ఠి ధి కాళ్ళపే బడి, “ఏవిటి అన్యాయం?” అన్నది.

వసీష్ఠి ధు శబలతో, “విశ్వమిత్రు ధు అహిణీసనతో వచ్చిన బలశాలి. నాకాబలం లేదు. నేనెం చేసుంది?” అని అడిగాడు.

“తవు తపిశ్శక్తి వుండు ఈ విశ్వమిత్రు ధి బలం ఏవిటి? ఈ సనలను సిర్వనాశనం చేయ గల బలాలను, నేనే సిష్టి

స్తాన , నాకు అనువు తి నివ్వండి,” అన్నది కాపు ధేను మా

కాపు ధేను మారంకెలు వేస్తూంటే పిట్టె మల్లా , ప్లేచ్చుల్లా అనంతంగా పిట్టెకొచ్చి విశ్వామిత్రుడి సునలున నృగ్గ చెయ్యసాగారు . విశ్వామిత్రుడు రథమెక్కి తనకు తెలిసిన దివ్యాస్త్రాలను ఈ సునలపై ప్రయోగించ సాగాడు . కాపు ధేను ముగ్ధులకా శకులనూ , కాంభోజులనూ , హిరేత్తలనూ , కిరాత్తలనూ నిష్టేస్తూనే ఉన్నది. వారు విశ్వామిత్రుడి సునలను పుట్టుపట్టేస్తూన్నారు .

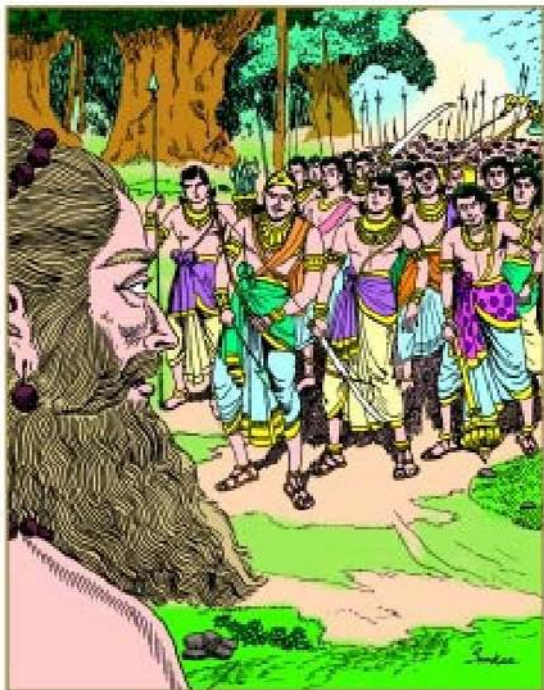
ఇది చూసి విశ్వామిత్రుడి కొడుకులు నూరువుంది అయ్యు ధాతతో వసీష్ఠుడిపేర్ల వెళ్ళారు. అయిన ఒక్కసారి హింకారం చేసి నిరికి నూరుగురూ భస్మమైపోయారు. తన సేన అంతా పోయింది, నూరుగురు కొడుకులు క్షణంలో చచ్చారు . విశ్వామిత్రుడికి తీరని పిరాభవం జరిగింది. అయిన రెక్కలు విరిచినపిలాగా అల్లు పోయి , చావగా వు గిలిన ఒకకొడుకు పూజ్యభారంవేసి, హిమాలయానికి వెళ్ళి అక్కడ శివుణ్ణి గురించి తపస్సు చేశాడు .

కొంతకాలానికి శివుడు ప్రత్యక్షమై ఏమి వరం కావాలో కోరుకోవ న్నాడు .

దేవతల్లా , గంధర్వల్లా , యక్షల్లా , రాక్షసుల్లా అధిదేవతలు గాగల అస్త్రాలన్నీ తనకు వశం కావాలనీ , సాంగోపాంగంగా ధనుర్వేదమంతా తనకు కరతలాపులకం కావాలనీ విశ్వామిత్రుడు కోరాడు .

శివుడు అయిన కొరిక తీర్చి అంతర్ధాన మైనాడు.

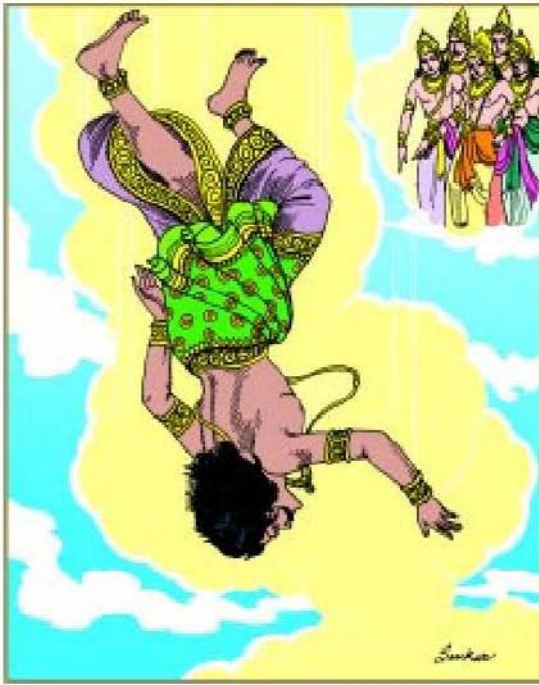
చందమామ

ఈ విధంగా సాధించిన అస్త్రాలతో వసీష్ఠుణ్ణి నిర్మూలించదలిచి విశ్వామిత్రుడు వసీష్ఠు శ్రమం ప్రవేశించి, తన అస్త్రాలతో ఆశ్రమాన్ని దహించసాగాడు . అక్కడి ఋషులు చెల్లాచెదురుగా పరిగెత్తారు. పక్షులూ, మృగాలూ పారి పోయాయి . క్షణంలో ఆశ్రమం శూన్యమై పోయింది.

వసీష్ఠుడు ఆగ్రహవేశంతో తన బ్రహ్మదండం ఎత్తి విశ్వామిత్రుడి కెదురు వచ్చాడు . విశ్వామిత్రుడు ఆగ్నేయాస్త్రం ప్రయోగించాడు . వసీష్ఠుడి బ్రహ్మదండాన్ని తగలగానే అది కాస్తా చల్లారిపోయింది.

విశ్వామిత్రుడు కొన్నివందల అస్త్రాలను ప్రయోగించాడు. కాని వసీష్ఠుడి బ్రహ్మదండం అన్నిటిని దిగవింగేసింది. వసీష్ఠుడి బ్రహ్మదండం నుంచి, అయిన శరీరు నుంచి జ్వాలలు చిప్పుతున్నాయి , రవ్వలు లేస్తూన్నాయి .

ఇతర వున్నట్లు వసీష్ణుణ్ణి నిప్పిపించి, “ఓవుహిర్ణీ, విశ్వామిత్రుణ్ణి జల్లుంచామా ఇక శాంతించు!” అని వేదార.

“బ్రహ్మజోబలం వుండు త్రియబలం ఎంత? నేను తపిస్సి ద్వారా బ్రహ్మత్వం సింపాదిస్తాను,” అనుకుని విశ్వామిత్రుడు భార్యానమేతంగా దక్షిణదిశకు వెళ్ళి, అక్కడ ఘోరమైన తపిస్సి చేశాడు. ఆ సమయంలో ఆయనకు హిమింధ్రుడు, పుష్పింధ్రుడు, దధిన్త్రుడు, పుహరధ్రుడు అనే నలుగురు కొడుకులు కలిగారు. కొంతకాలానికి బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై విశ్వామిత్రుడితో, “నీ తపిస్సుచేత నీకు రాజ్యంలోకాలు స్వాధీనమైనాయి. ఇక వుండు అందరిచేతా నీమరాజ్యవని పీలవ బడతావా” అని చెప్పాడు.

రాజ్య అనేదిరదు తో విశ్వామిత్రుడు తపిస్తే చెందలేదు. ఆయనకు బ్రహ్మర్షి అనిపించు

కోవాలని ఉన్నది. అందుచేత ఆయన వుళ్ళి తపిస్సి సాగించాడు.

ఆ కాలంలో ఇస్వాకు వంశమీరాజు త్రిశంకు అనే వాడు బొందితో స్విర్గానికి పావలను కున్నాడు. ఈ కోరికను తన కులగురువైన వసిష్ణుడితో చెబితే, అది అసాధ్యమని ఆయన అన్నాడు. దోణాన ఉంటున్న వసిష్ణుకు పూర్వపు తనకు సహాయపడతారేమోనని త్రిశంకు వారి వద్దకు వెళ్ళాడు. వాళ్ళు కోప్పడి త్రిశంకును వచ్చినదారి పట్టవున్నార. అంతటితో బుద్ధిరాక త్రిశంకు వాళ్ళను దెప్పి, మరెవరినైనా ఆశ్రయిస్తానన్నాడు.

వసిష్ణుడి పూర్వగురు కొడుకులు పుండి పిడి, చండాలుడి విక్రమ అతణ్ణి శపించారు.

శాపించేత త్రిశంకు నల్లటి ఆకారమూ, నల్లటి బట్టలూ, ఇనపి సొప్పులూ కలిగిన వాడై వసిష్ణుడి గర్భశత్రువైన విశ్వామిత్రుణ్ణి ఆశ్రయించాడు. విశ్వామిత్రుడు త్రిశంకు చెప్పినదంతా విని, “నిన్ను ఈ ఆకారంతోడే స్విర్గానికి పంపితాను,” అని పూట ఇచ్చాడు. ఆయనయ్య జ్ఞం తలపెట్టి, అందుకు బుష్పిల నందరినీ పీలుపుకు రమ్మని తన శిష్యులను పంపాడు.

ఆహ్వానాలు అందుకుని అందరూ మచ్చారగాని, పుహోదయ్యుడనే వాడూ, వసిష్ణుడి కొడుకులూ రాలేదు. రాని వారిని విశ్వామిత్రుడు పూరంగా శపించాడు.

యజ్ఞం ఆరంభమయ్యింది. కాని హిమిస్సెలు తీసికోవటానికి దేవతలు రాలేదు. విశ్వామిత్రుడి పుండిపాల్పింది. ఆయన త్రిశంకుతో, “నేనింతకాలం తపిస్సి చేసి

సింపాదించిన శక్తితోనే నిన్ను స్వర్గానికి పింఠి తాను,” అన్నాడు.

పునః లందరూ పూన్పిండగానే, త్రిశంకు తన శరీరంతోనే పైకి లేచి స్వర్గానికి వెళ్ళి పోయాడు.

అయితే అక్కడున్న ఇంద్రాది దేవతలు త్రిశంకును స్వర్గానికి రానివ్వక, అతన్ని కిందికి తోశారు.

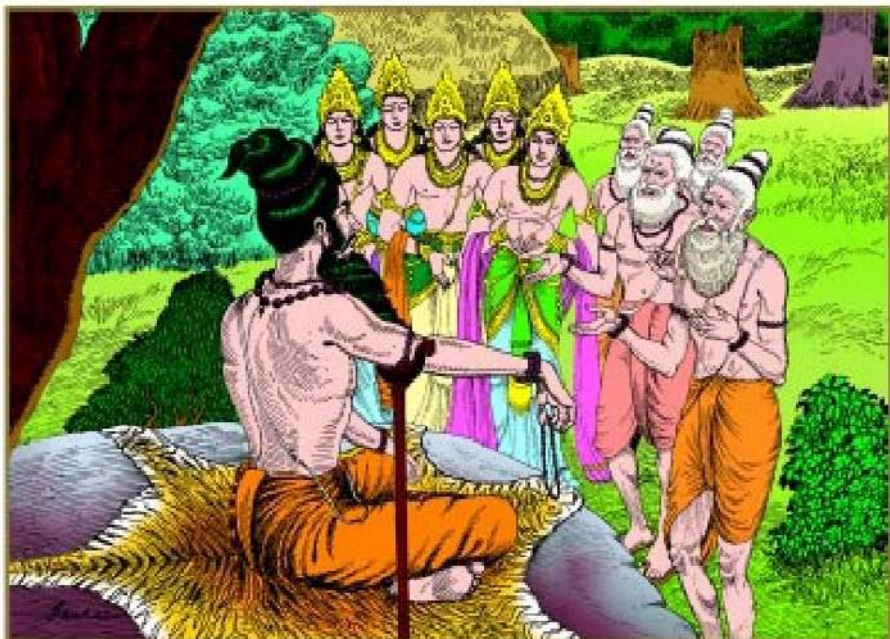
త్రిశంకు తలకిందుగా పడిపోతూ, “పుహత్యా రంపు!” అని అరిచాడు. విశ్వామిత్రుడు కోపావేశంతో దీని దిక్కున పురొకసిపిరి పుండలానీ, కొత్త నత్రాలనూ సిష్టించి, “ఇంకొక స్వర్గానీ, కొత్త దేవతలనూ కూడా సిష్టిస్తాను,” అన్నాడు. అప్పడు దేవతలూ, ఋషిలూ భయపడి విశ్వా

మిత్రుడి వద్దకు వచ్చి, “పుహాను భావా, శాపిగ్రస్తిడెళ్ళ త్రిశంకును స్వర్గంలో ఎలా ఉంచటం?” అని అడిగారు.

“ఇతట్టి బొందితో స్వర్గానికి పింఠితానని పూట ఇచ్చాను. అది జరిగితీరాలి,” అన్నాడు విశ్వామిత్రుడు.

త్రిశంకు కొత్తగా సిష్టి అయిన నత్రాల పుధ్యతలకిందు లౌశావ్యతంగా ఉండిపోయే టట్టా, విశ్వామిత్రుడు కొత్త దేవతలను సిష్టించే ప్రియత్నం పూనుకునే టట్టా ఏర్పాటు జరిగింది.

తరవాత విశ్వామిత్రుడు దీనిని వదిలి పేట్టి, పిదపురగా ఉన్న పిష్టిరపునే పేద్ద తపావనానికి వెళ్ళి అక్కడ తపస్సు ప్రారంభించాడు. ఈ సిపుయంలో అయోధ్యలో

అంబరీషి వు హా రాజు ఒక య జ్ఞాన్ని ప్రారంభించగా, ఇంద్రుడు య జ్ఞపితృ మత ఎత్తుకుపోయాడు. అప్పిడు రాజుపితృతృ య జ్ఞపితృ మత ఎలాగైనా సంపాదించాలనీ, అది దొరక్కపోతే నరసింహ మత బలి ఇవ్వవలసిన ఉంటుందనీ రాజుతో చెప్పాడు. య జ్ఞపితృ మా దొరక్కపోవటంచేత అంబరీషిడు నరసింహ మా కొనిం బయలు దేరాడు.

భగవంతుండ వునే కొండప్రాంతంలో ఋషీకుండనే వుని తన భార్య బిడ్డలతో ఉంటున్నాడు. అంబరీషిడు ఆయన వద్దకు పోయి తన కథ చెప్పి, “లక్షగోవులిస్తాను, మీ కొడుకులలో ఒకణ్ణి య జ్ఞపితృ మా ఇవ్వండి,” అని ప్రార్థించాడు. పేదవాణ్ణి ఇవ్వనన్నాడు ఋషీకుండు. అఖర వాణ్ణి ఇవ్వనన్నది ఋషీకుండు భార్య. శ్రీశృంగేషిణి వాడు రెండోవాడు. వాడు రాజుతో, “పూ అవూ, నాన్నా నన్ను అవుట్టానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. నన్ను మీ వెంట య జ్ఞపితృ మా తీసి కుపోండి,” అన్నాడు.

అంబరీషిడు శుశ్రేషుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని మిట్టవ ధ్యాన్నానికి ఎండబెట్టు తిని

విశ్వామిత్రుడి ఆశ్రమం చేరుకున్నాడు. శ్రీశృంగేషిణి విశ్వామిత్రుణ్ణి చూస్తూనే ఆయన పాదాలపైపడి, తన కథ చెప్పుకుని, తనను కాపాడవుని ఏడ్చాడు.

విశ్వామిత్రుడు వాణ్ణి చూసి జాలిపిడి తన నలుగురు కొడుకులతో, “ఏడికి బదులుగా మీరు య జ్ఞపితృ మత్రాపిణ్ణి కాపాడండి,” అన్నాడు. వాళ్ళు తండ్రిని లోపేట్టక ఆయన వూట నిరాకరించారు. విశ్వామిత్రుడు వుండి పిడితన కొడుకులను కూడా ముప్పిడి కొడుకులను శపించినట్లే శపించాడు.

తరవాత విశ్వామిత్రుడు శ్రీశృంగేషిణికి రెండు వంత్రాలు ఉపదేశించి, “నిన్నయ జ్ఞపితృ మత చేసి యా పిండిభానికి కట్టినప్పుడు ఈ వంత్రాలు చదివితే అగ్నిహోత్రుడు నీకు సుఖమూడు,” అని చెప్పాడు.

అలాగే జరిగింది కూడా. అంబరీషిడు య జ్ఞంలో శ్రీశృంగేషిణికి ఎర్రగంధం పిసి, ఎర్రబట్టలు కట్టి, దర్బలతో యా పిండిభానికి కట్టాడు. అప్పుడు వాడు తన మనసులో రెండు వంత్రాలు జపించుకున్నాడు. ఇంద్రుడు వాడికి ప్రత్యక్షమై దీర్ఘాయువునిచ్చాడు.

మంచిమనసు

పూర్వం కల్పక రాజ్యాన్ని కదంబాను ధృత అనే రాజు పాలించేవాడు. రాజు అన్ని విధాలా సివుర్లు; పరిపాలనా దృఢ. దేశం షోజ సింపిద గలది; ప్రిజలు నాగరికత, సింస్కారపు గలవాళ్ళు. అందు చేత ఇతర రాజులకు కల్పకం అంటే ఎంత అస్సాయ ఉన్నా, కదంబాను డొబరు వింటే సింహిస్విష్టింగా ఉండేది.

ఇలా ఉండగా కదంబాను డి అంగరకుడు చనిపోయాడు. సివుర్లు, విశ్వాసి పాత్రులు అల్లు నవాడు దొరికే రాజువు రొక అంగరకుణ్ణి నియమిస్తాడన్న వార్త పిరిసిర రాజ్యాలలో కూడా పోక్కిపోయింది. అందు చేత ఆ పిదవి సింపాదించటం కోసి అనేకవుంది కల్పకానికి బయలు దేరారు. వారిలో కొందరు సిరిహిద్దులో గల ఒక సిత్రంలో బసి చేశారు.

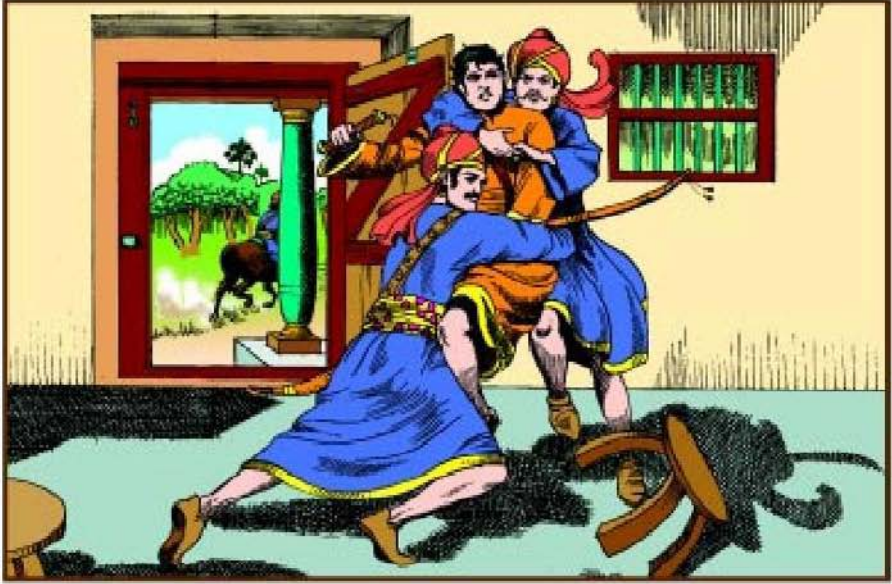
అలా వచ్చిన వారిలో దండపాణి, ధూవు కేతూ అనేవాళ్ళు అంగరకుడి ఉద్యోగానికి

చాలా అర్హులు గా కనపడ్డారు. ఇద్దరిలోనూ దండపాణి మరింత చురుకైనవాడూ, బలాధ్యుడూ, ధీరుడూ గా కనపించాడు.

అన్నివిధాలా తనకున్న చురుకైన దండపాణి ఉండగా తనకు రాజుగారి అంగరకుడు అయ్యే అవకాశం దొరకదని ధూవు కేతూ మా వెంటనే గ్రహించాడు. దండపాణిని తొలగించటానికి బాగా ఆలోచించి ఒక ఉపాయం పన్నితాడు.

అతను దండపాణితో, “వుత్రవూ, నగరంలో నాకు కావలసిన వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళు చూసే ఒకటి, రెండు రోజులలో వచ్చేస్తారు. కాని ఈ లోపల నా కోసం వూ ఇంటిన్నంచి ఎవరైనా వచ్చిన పంలో, నావు సివూ చారం తెలిపే, వాళ్ళకు ఈ ఉత్తరం ఇల్లు. ఈ చిన్న సిహాయం చేసేపట్టు,” అంటూ ఒక ఉత్తరం ఇచ్చాడు.

తరువాత ధూవు కేతూ సిరాసిరి రాజభవనానికి వెళ్ళి, రాజుగారిని కలుసుకుని, “మహా

రాజా, తవు రిని హేచ్చరించ వచ్చాన . వీ తూర్పు సిరిహిచ్చున ఉన్న సిత్రంలో ఒక విదేశిగ్రా థవారి ఉన్నాడు . అతనియర దండ పాణి. అతను తవు అంగరకుడి పిదవి సింపాదించే ప్రియ త్నంలో ఉన్నాడు . తవు రు నా వూట నవ్యునుసిరులేదు . నేను చెప్పినట్లు చేస్తా నిజం తవు కే తెలు స్తింది,” అంటూ రాజు ఏం చెయ్యాలో చెప్పాడు.

కదంబానన డ్ర ఆ రాత్రి భటు లన పింపి సిత్రం పుట్టా కామియిలించాడు . కొంత సుపిటికి ఒక ఆశ్వికుడు అటు గా వచ్చి, సిత్రం లోకి ప్రివేశించి, దండపాణిని కలుపు కుని, ధూవు కేతు గు రించి అడిగాడు . దండపాణి ధూవు కేతు తన కిచ్చిన ఉత్తరం తెచ్చి ఆ పు నిషీకి ఇచ్చాడు . పు రు రాజభటు లు వచ్చి, ఆ ఉత్తరాన్ని తీసుకుని, దండపాణిని

పుట్టువు పట్టారు . ఆ గొడవలో ఆశ్వికుడు గదినుంచి వల్లగా బయటపడి, తన గుర్రం వీ దఎక్కి మెరుపులాగా మాయమయ్యాడు. వాడు ధూవు కేతు నియపుంచినవాడే.

రాజభటు లు ఉత్తరంతో సిహా దండ పాణిని తీసి కుప్పొర్లు రాజు వుండు హజర పేట్టారు .

ఆ ఉత్తరంలో దండపాణి గ్రా థలిపిలో తానెప్పుంగా చేరాననీ, రాజుగారి అంగరకుడిపిదవికి తానెప్పుక్కోబడే అవకాశాలు హేచ్చుగా ఉన్నాయనీ, వీలయినంత త్వరలోనే ఇక్కడి అనేక విషయాలు లుగలకరించి తెలియజేయగలననీ ఎవరికో రాసినట్లు గా ఉన్నది.

దండపాణి శత్రు రాజు గ్రా థవారి అని స్పష్టం అయ్యేసరికి కదంబానన డ్ర పుండి

పిడి, దండపాణికి అజన్మకారాగారాని విధిం చాడు . దండపాణిని భైరవు చేశారు . ధూ వు కేతు తనకు చేసిన ద్రోహం దండపాణికి అర్థ వు ల్లింది.

తరవాత కదంబానువు డు ధూ వు కేతు సిహా య్లా నికి అభినందించి, అతన్ని అప్పిటి క్షిప్తే తన అంగరకుడు గా నియ వు ంపు కున్నాడు .

కొన్నరోజులు గడిచాయి . ఒకనాడు ధూ వు కేతు కదంబానువు డి అభ్యంతర వు ందిరానికి వెళ్ళాడు. రాజు పిక్కనే పాత్రలో పొనీయ ం ఉన్నది. రాజుతో చాకచక్యంగా వూ టలు చెబు తూ , తన ఉంగరంలో దాచి ఉంచిన పొడిని రహస్యంగా పొన పాత్రలో వేశాడు ధూ వు కేతు .

తరవాత కొంతుపిటికి పానపాత్ర చేతిలోకి తీసి కుని తాగబోతూ ండగా, ఎక్కడిను ంచో దండపాణి ఊడిపిడి, “వు హారాజా, అందు లో

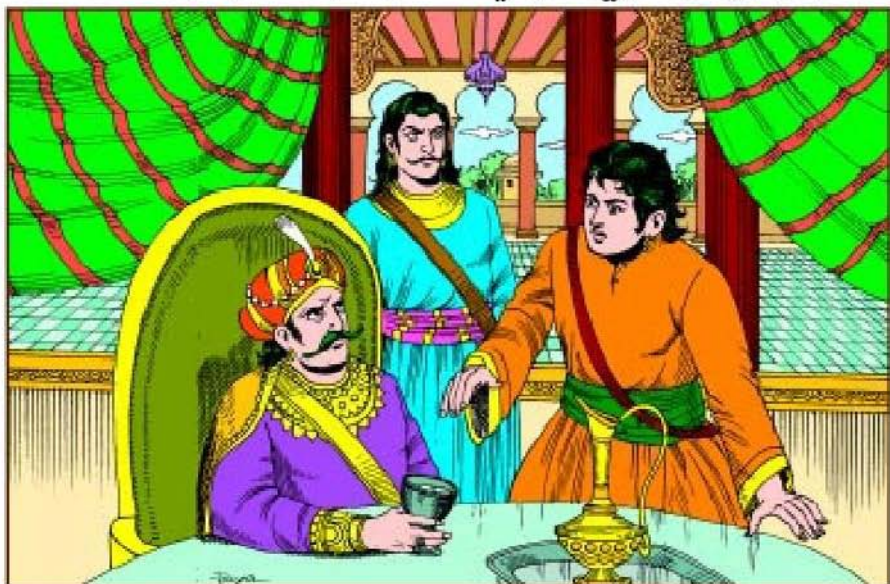
విషం ఉన్నది. తాగకండి,” అంటూ రాజు చేతిలోని పాత్ర తీసుని కున్నాడు .

“విషివూ ? ఎవరు కలిపారు ?” అన్నాడు రాజు ఆశ్చర్యంగా.

“ఇంకెవరు? తవు అంగరకుడే. అతని ఉంగరం వూ డండి,” అన్నాడు దండపాణి.

పొనీయ ంలో విషం చేరినట్లు రు జువ ల్లింది. రాజు ధూ వు కేతు కు వు రణ దండన విధించాడు . భట్ట లు ధూ వు కేతు ను తీసి కు పొయ్లా క, రాజు దండపాణి కేసీ తిరిగి, “ను మ్మభైరు లో నుంచి ఎలా తప్పించు కు పచ్చామ? ఈ ధూ వు కేతు నాకు విషం పేట్ట బోతాడని నీకు వు ందు గానే ఎలా తెలి సీంది? ను మ్మవిదేశి గ్రా ధచారి ఎ కావా?” అంటూ ప్రిశ్నల వర్షం కురిపించాడు .

“వు హారాజా, నేను చెరసాల నుంచి తప్పించు కున్నాను . నేను శత్రు గ్రా ధచారినే.

ధూ వు కేత్ర మీకు విషప్రయోగం చేసేటట్టు గ్రూపించినది కూడా నేనే,” అన్నాడత దండపాణి.

కదంబానుత్ర వు రింత ఆశ్చర్యపిత్రతూ , “నాకు అంతా అయోమయంగా ఉన్నది. నన్ను చంపించదలవు కున్న వాడివి, ఎందుకు అడ్డుపెట్టావా?” అని అడిగాడు .

దండపాణి ఇలా అన్నాడు :

“అంతా వివరంగా చెబు తాను , వినండి. రాజ్యకాంక్ష గల కళింగరాజు వు వుల్లి చంపించటానికి నన్ను పింపాడు . నేను వీ అంగరక్షకుడి ఉద్యోగం సింపాదించటానికి వచ్చాను . అయితే వీ రాజ్యప్రభా , వీ పరిపాలనా చూశాకనేను వు గుట్టణీ అయిపోయాను . ఈ రాజ్యాన్ని పూ రాజుకు అందించటంకన్న ద్రోహం ఉండదనిపించింది. నేను తిరిగి వెళ్ళిపోవటానికి నిశ్చయించుకున్నాను . ఇంతలో ధూ వు కేత్ర ఈ చిన్న ఉద్యోగం కోసం నాకు ద్రోహం చేశాడు . అలాటివాడు రేమీ పేద్ద ఆశ కనబడితే తవు ప్రాణానికే ఎసిర్ల పేట్లగలడనిపించింది. అది రుజువు చెయ్యటానికి చిన్ననాటకం ఆడాను . నేను ధూ వు

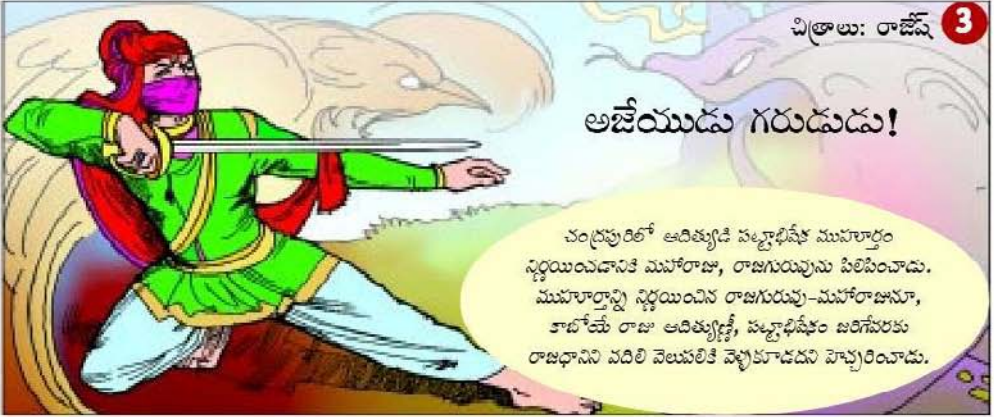
కేత్ర తోచేత్ర లు కలిపేసట్టు నటించాను . అతని సిహాయంతోనే నేను ఖైదు నుంచి బయట పడ్డాను . తాను తమకున్న గోతిలో తానే పిడేటట్టు చెయ్యటానికి అతన్ని మీ మీద విష ప్రయోగానికి పిలికొల్పాను . నా ప్రియత్నం ఫలించింది. నా ప్రివర్తనలో దోషం ఏదన్నా ఉంటే తవు రు నన్ను తగిన విధంగా శింపవచ్చు.”

దండపాణి ఉన్నతవ్యక్తి అన్నది రాజుకు స్పష్టమైంది. ఆయన లేచి వచ్చి దండపాణిని కాగలింపుకుని, “నిన్ను నా అంగరక్షకుడై గానేకాక, అంతరుంగకుడై గా కూడా నియమించుకుంటున్నాను . నువ్వు నన్ను, నా రాజ్యాన్నీ కూడా కాపాడావా” అన్నాడు పిరవూ నందంతో.

దానికి దండపాణి, “వుంచండి, వు హారాజా! వీ దగ్గరచేరి కళింగరాజుకు నమ్రక ద్రోహం చెయ్యలేను . వచ్చిన పిని నెరవేర్చునందుకు వెనక్కు తిరిగి కళింగరాజు వద్దకు పొనూలేను . మరేదేమైనా వెళ్ళి, కొత్తజీవితం నిర్మించుకుంటాను ,” అని అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

చంద్రురిలో ఆదిత్యుడి ప్యూభిషేక ముహూర్తం న్నయించడానికి మహారాజు, రాజగురువును పిలిపించాడు. ముహూర్తాన్ని న్నయించిన రాజగురువు-మహారాజునూ, కాబోయే రాజు ఆదిత్యుణ్ణి, ప్యూభిషేకం జరిగేవరకు రాజధాని వదిలి వెలుపలికి వెళ్ళకూడదని హెచ్చరించాడు.

ఆదిత్యుడు రాజ గురువు వెంట భవనం వెలుపలి వరకు వచ్చి సాగనంపాడు.

తమ సలహాను గుర్తుంచుకుంటాను గురుదేవా!

దేవుడు నన్ను ఆశీర్వదించుగాక, ఆదిత్య!

పల్లకీ కనుమరుగయ్యేంతవరకు ఆదిత్యుడు అక్కడే నిలబడ్డాడు.

భవనంలోని తన ప్రత్యేక గృహంలోకి వచ్చాక....

వీరబాహు వచ్చాడు.

నువ్వు వెళ్ళి, వీరబాహును నేను చూడాలనుకుంటున్నాను చెప్పు.

చిత్తం, ప్రభూ!

నన్ను చూడాలన్నారట, ప్రభూ!

అవును వీరబాహూ, రా ఇలా కూర్చో.

రాజధానికి దూరంగా మహారాజుగారు గడపవలసి వచ్చినప్పుడు నువ్వు చేసిన సాయం మరువరానిది.

ఆ రోజులు చాలా అనందంగా గడిచాయి. నేను పెద్దగా చేసిందేమీ లేదు. మహారాజుగారి అమరాంతిన్నింటిని అరుణ మాసుకున్నది. మేమిద్దరం రాజు వద్దే ఉన్నాం. అది సరే. ప్యూభిషేకం ఎప్పుడు?

పట్టాభిషేకం మరో ఐదు రోజుల్లో జరగాలి. అయితే, పట్టాభిషేక మహోత్సవానికి అంతరాయం కలిగించా అని కొందరు కోయలు పథకం వేస్తున్నట్లు తెలియవచ్చింది. వాళ్ళు నాయకుడి మరణానికి నేనే కారణం అని వాళ్ళు భావిస్తున్నారు.

నేనే చేయాలో సెలవివ్వండి, ప్రభూ!

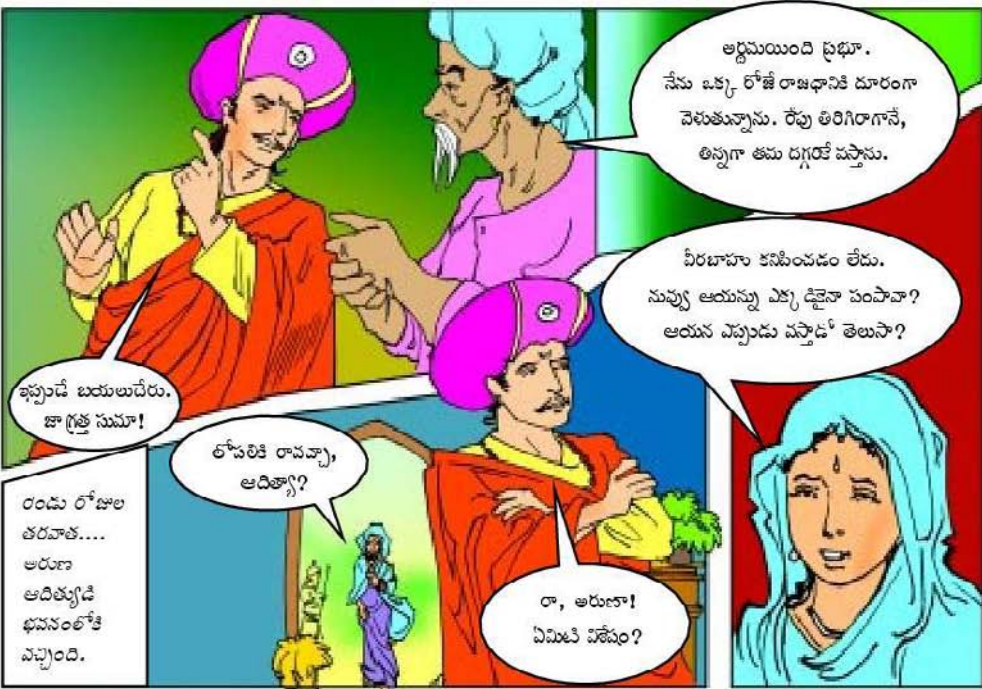

నువ్వు కోయగూడానికి రూపంగా వెళ్ళి, వాళ్ళు పథకాలేమిటో మరంగా తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి.

నేను ఈ రోజే బయల్దేరుతాను. కోయగూడెం మరెంతో దూరంలో లేదు. సరేహద్దల్లోనే ఉంది.

నువ్వు ఎవరివో వాళ్ళకు తెలియదు. నిన్ను గుర్తు పట్టలేరు. ఈ విషయం గురించి మహారాజుగారికి గానీ, అరుణకు గానీ నువ్వు చెప్పనలసిన అవసరం లేదు. నేనే వాళ్ళకు చెబుతాను.

అర్థమయింది ప్రభూ. నేను ఒక్క రోజే రాజధానికి దూరంగా వెళుతున్నాను. రేపు తిరిగిరాగానే, తిన్నగా తమ దగ్గరే వస్తాను.

వీరబాహు కనిపించడం లేదు. నువ్వు ఆయన్ను ఎక్క డెక్కడా పంపావా? ఆయన ఎప్పుడు వస్తాడో తెలుసా?

ఇప్పుడే బయలుదేరు. జాగ్రత్త సుమా!

రోసలికి రావచ్చా, అదిత్యా?

రెండు రోజుల తరవాత.... అరుణ అదిత్యుడి భవనంలోకి వచ్చింది.

రా, అరుణా! ఏమిటి పోషం?

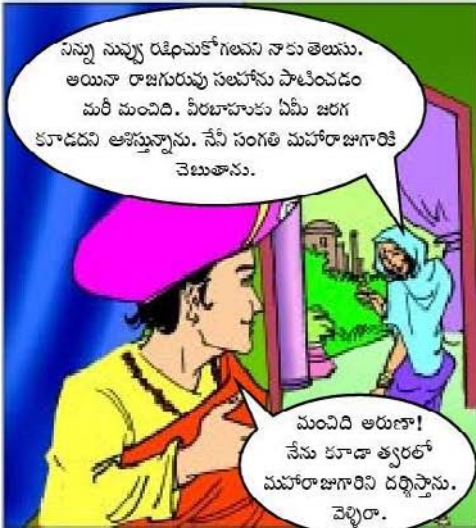
నేను ఆయన్ను
కోయగూడానికి పంపాను.
ఆయన ఏ క్షణంలోనైనా
రావచ్చు.

ఆయన్ను
కోయగూడానికి
పంపమనేన
అవసరం
ఏమొచ్చింది?
వినారంగా ఉన్నా
వెందుకు?

పట్టాభిషేకానికి
అంతరాయం
కలిగించడానికి
కోందరు కోయలు
పథకం వేస్తున్నట్లు
తెలిసింది. దాని
వివరాలు
తెలుసుకు రమ్మని
వీరబాహును
పంపాను.

రాజగురువు సభా
గురించి మహారాజుగారు
నాకు చెప్పారు. నువ్వు చాలా
జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి
మునా!

నన్ను నువ్వు రక్షింపకోగలవని నాకు తెలుసు.
అయినా రాజగురువు సభాను పాటించడం
మరి మంచిది. వీరబాహుకు ఏమీ జరగ
కూడదని అనుకున్నాను. నేనీ సంగతి మహారాజుగారికి
చెబుతాను.

మంచిది అరుణా!
నేను కూడా త్వరలో
మహారాజుగారిని దర్శిస్తాను.
చెబ్బరా.

అరుణా అక్కడినుంచి వెళ్ళినరకు, ఒక అంగరక్షకుడు
అక్కడే వేచి ఉన్నాడు....

ప్రభూ!
తమ దర్శనంకోసం
కోయదంపతులు
వచ్చారు.

లోపలికి
తీసుకు రా.

దంపతులు లోపలికి వచ్చారు.

రండి.... ఈ రోజు నా కోసం
ఎలాంటి వార్త తీసుకువచ్చారు?
గూడెంట్ ఎలాంటి సమస్యలూ లేవనే
భావించాను.

మనదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు

వసంతానికి స్వాగతం!

వసంతాగపు నాన్ని స్వా చించే మేవార్ ఉత్సవం కోసం రాజస్థాన్ ఉదయ పై రలోసి వు హేశలు యే టా ఆసిక్తితో ఎదురు చూస్తారు. రంగు రంగుల ధుమ్మిలు ధరించి గంగావ ర వద్ద గు పు గ్రా తు తారు. అందంగా అలంకరించిన శివపార్వతుల విగ్రహాలను తలలపై కెత్తుకుని, పీచ్చిలా తటాక తీరులోని గంగావ ర్మ ట

వద్దకు ఊరేగింమీ తీసుకువెళతారు. అక్కడినుంచి భక్తిగీతాల ఆలాపనతో పెడవలలో విగ్రహాల ఊరేగింమీ ఆరంభపు ముఖ్యం. ఆటలతో పాటలతో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి.

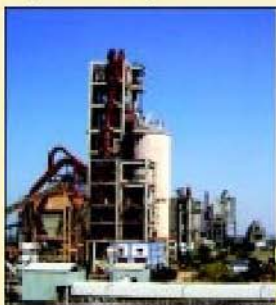
బాణాసించావేడు కలతో ఉత్సవం తారాస్థాయి కి చేరు కుంటుంది.

వసంతశోభతో వచ్చే నూ తన సంవత్సరారంభాన్ని పునం ఉగాది పిండు గగా జరు మితున్నట్లు నదేశం పెలు ప్రాంతాలలో పెలు విధాలుగా జరు మితుంటారు.

పింజాబులో వసంతకాలం రాకను స్వా చించే బృహత్పతి పింటుల నూ ర్పిడి పిండు గగా జరు మితుంటారు. ఏప్రిల్ 13న వచ్చే ఈ పిండు గ నాడు స్త్రీ మిత్తు పెలు అనందోత్సాహాలతో బాంగ్రా న త్వం చేస్తారు.

ఏప్రిల్ 14వ తేదీ పిళ్ళిపు బెంగాలలో మిత్తా స్నానాలు చేసి, ఇళ్ళు పై లతో 'రంగోలి' అలంకరిస్తారు. అస్సాంలో రంగాలి మిహూ లేదా వసంతోత్సవం నూ తన సంవత్సరారంభాన్ని స్వా చిన్సింది. మై దటి రోజు గారూ మిహూ నాడు పిత మూకు స్నానం చేయించి, పిస్తి మిత్తో అలంకరిస్తారు. రెండవ రోజు మనుషు బిహూ నాడు అందరూ నూ తన వస్త్రాలు ధరించి, పీండి పంటలు ఆరగిస్తారు. దానధర్మాలు చేస్తారు.

కేరళలో నూ తన సంవత్సరారంభాన్ని విషుగా జరు మితుంటారు. ఏప్రిల్ 14వ తేదీ వే మిహూ సిం ఆరంభపు ముఖ్యం. నూ ర్పిత్తు వే మిహూలో ప్రవేశించే అదే రోజు తమిళ శ 'వర్ష డ పీరప్ప' కూడా జరు మితుంటారు.

పెన్నా సిమెంట్ వారి
పెన్నా గోల్డ్
Portland Pozzolona Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.
Plot No. 703, Sriharipuram Colony, Road No. 3, Saravali Hills, Hyderabad-500 034, A.P.
www.pennacement.com, Email: mail@pennacement.com
Phones: 23353966, 23353952
Fax: 040-23353951

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన విచికలు :

మొట్టమొదటి టెలిఫోన్ సంభాషణ!

టెలిఫోనను కను గొన్న అలెగ్జాండర్ గ్రాహం బెల్ ఒక 'స్పిచ్ థెరపిస్ట్' గా తన జీవితాన్ని ప్రారంభించాడు . పూ గోష్టిలు పూ ట్లాడడానికి వారికి ఎలా సాయ పడగలపూ అని గ్రాహం బెల్ సిదాసిర్వవేళలా ఆలోచిస్తూ ఉండేవాడు . అందువల్ల ఆయన మనిషి చెవి నిర్మాణాన్ని, అది పనిచేసే విధానాన్ని వివరంగానూ , శాస్త్రీయంగానూ అధ్యయనం చేశాడు .

1874వ సం.లో పూ నవ కంఠస్వర స్పందనలను ఆకర్షించే 'ఫోనోటా గ్రాఫ్' అనే వినికడి యంత్రాన్ని రూపొందించాడు . విద్యుత్తరంగాలను ఉపయోగించి శబ్దాన్ని తెలియ జేయ వచ్చున అయిన భావించాడు .

అను భవజ్ఞుడెను ఎలక్ట్రిసియ న థావు ఐ వాట్సునతో కలిసి ఈ పథకాన్ని చేపట్టాడు .

రెండేళ్ళ నిర్విరామ పరిశోధనల ఫలితంగా 1876వ సం.లో వాట్సున్, రిసీవర్ ను చెవి వద్ద పట్టుకుని, బెల్ పడకగదిలో నిలబడి-భవనం కింది భాగం ప్రయోగశాలలో ఉన్న గ్రాహం బెల్ తో పూ ట్లాడాడు . అవతలి నుంచి, "మిస్టర్ వాట్సున్. ఇక్కడికి రా, నిన్ను చూడాలి!" అన్న స్పష్టమైన గ్రాహం బెల్ కంఠస్వరం విని వాట్సున్ పిట్టరాని ఆనందంతో ఉప్పొంగి పొయ్యాడు . అదే మొట్టమొదటి టెలిఫోన్ సంభాషణ!

మన పరిసరాలు

చేపలను సరింపజేసే నీటి మొక్క

ఇటీవల కొన్ని సింవత్సరాలు గా పు ధ్యధరా సిప్పు ద్ర తీరం లోనూ , ఐరోపా సిప్పు ద్రాల జలాలలోనూ చేపలు , పురి కొన్ని జలచరాలు బాగా తగ్గిపోయాయి . కాలిఫ్రో టాక్సీ ఫోలియా అనే ఒక రకమైన నీటి మొక్కలు ఉండడమే దీనికి కారణం ని విరిశోధకులు భావిస్తున్నారు . ఈ టాక్సీ ఫోలియా సముద్ర జలచరాల, మొక్కల జీవవైవిధ్యాన్ని గణనియంగా తగ్గిస్తోంది . ఈ నాచు మొక్కలు తినడానికి రుచిగా ఉండమాతినా వత్తున కలిగిస్తాయి . అందు వల్ల అవి ఉన్న చోట నుంచి చేపలు దూరంగా వెళ్ళిపోతాయి .

పూ డడానికి అందంగా ఉండడం వల్ల 'ఆక్వేరియం' లో అలంకారంగా ఉంచడానికి 'టాక్సీఫోలియా' ను ఇటీవలి కాలం వరకు అమ్ముతూ ఉండేవారు. ఇది భిన్నమైన జాతికి చెందినదని చెప్పబడినప్పటికీ, ఇందు లోనూ వినాశకరమైన లక్షణాలు కనిపించాయి . అందు వల్ల ఆక్వేరియం లలో ఈ మొక్కలను ఉపయోగించడానికి విక్రయించడాన్ని కూడా 1999 సం.లో అమెరికాలో నిషేధించారు .

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

సహజమైన రంగు

ఎంత రుచికరమైన ఆహారపదార్థాలు కూడా చూడడానికి ఇంపేస్ట్ రంగు తో లేకుంటే అంతగా ఆకర్షించదు. అందుకే ఆహారపదార్థాలకు, పుష్కలంగా తిను బండారాలలో కలపడానికి రకరకాల కృత్రిమమైన రంగులు మార్కెట్లో లభిస్తున్నాయి. అయినా, సిహజ సీద్ధమైన రంగులను కూడా ఇవాళ వాడుతూనే ఉన్నాము.

అలాంటి సిహజమైన రంగుల్లో ఒకరకం ఆరుద్ర (MAHE...) మిశ్రమ నుంచి తీసే రంగు ముఖ్యమైనది. ఈ పురుగులు మధ్య అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా ఎడారి ప్రాంతాలలో విరివిగా కనిపిస్తాయి. స్థానికులు వీటిని కాకరించి ఇస్తారు. వాటిని నలగగొట్టి, ఎండ బెట్టి మెత్తటి పొడిగా తయారు చేస్తారు. ఆ తరువాత ఒక నిర్ణీతనిష్పత్తిలో నీటిలో కలిపి ఎరు మిశ్రమ ద్రవం తయారు చేస్తారు. ఒక కిలో రంగు ద్రవం తయారు చేయడానికి 150,000 మిశ్రమ పురుగుల కావాలట. కేక్ ఐసింగ్, ఇంకా తియ్యబడి తిను బండారాలు తయారు చేయడంలో ఈ రంగును ఉపయోగిస్తారు.

మన దేశం గురించి తెలుసుకుందాం

మన ప్రధాన మంత్రాలు-ఆర్థిక మంత్రాలు

1. తన ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా అవిశ్వాసి తీర్మానాన్ని ఎదుర్కొన్న మొట్టమొదటి ప్రధాన మంత్రి ఎవరు? తీర్మానాన్ని ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు?
2. విశ్వాసి తీర్మానం వీగిపోవడంతో రాజీనామా చేసిన ప్రధాన మంత్రి ఎవరు? ఏ సంవత్సరం?
3. భారతదేశం గణతంత్రరాజ్యం అయ్యేక తొలికేంద్ర బడ్జెట్ను సిఫారసు చేసిన వారెవరు?

4. ఆర్థిక మంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు ఎక్కువ కాలం వహించిన వారెవరు?
5. స్వాతంత్ర్య భారతదేశ తొలి ఆర్థిక మంత్రి ఎవరు?
6. ఇండియా తొలి బడ్జెట్ను సిఫారసు చేసిన వారెవరు.

(సిహజానా 66వ జులైలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

SOURAA

ఈ ఫోటోలకు
ఒక్క
పూటలోగాని,
చిన్నవాళ్ళలోగాని
వ్యాఖ్యలు
రాయ గలరా?
రెండు
వ్యాఖ్యలకూ
సింబంధం
ఉండాలి.

A. SEETHA DEVI

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొజ్జుకార్త పేర్ల రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా పూకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు జూన్ 2006 సంచికలో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి నం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్ల, తాంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

ఫిబ్రవరి నెల పోటీ ఫలితాలు

పలివెల సుబ్బారాయుడు

శ్రీ సిత్యసాయి కవి

45, శాతవాహన నగర్, వనస్థలిపేటం

హైదరాబాద్ - 500 070.

మొదటి ఫోటో: పండువెన్నెల నవ్వింది!

రెండవ ఫోటో: పండు తిందాం రప్పండి!

సమాధానాలు :

1. జవహర్లాల్ నెహ్రూ ;

ఆచార్య కవిలాసి.

2. వి.పి. సింగ్; 1990.

3. జాన పుత్తయ్య.

4. మొరార్జీ దేశాయ్.

5. ఆర్. కె. పణ్సుగం చెట్టి.

6. సిర్ జేవ్స్ విల్సన్ (స్వాతంత్ర్యానికి
పై ర్యం)

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited,
No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

A TREASURE-TROVE FOR TALENTED TOTS

Junior
CHANDAMAMA

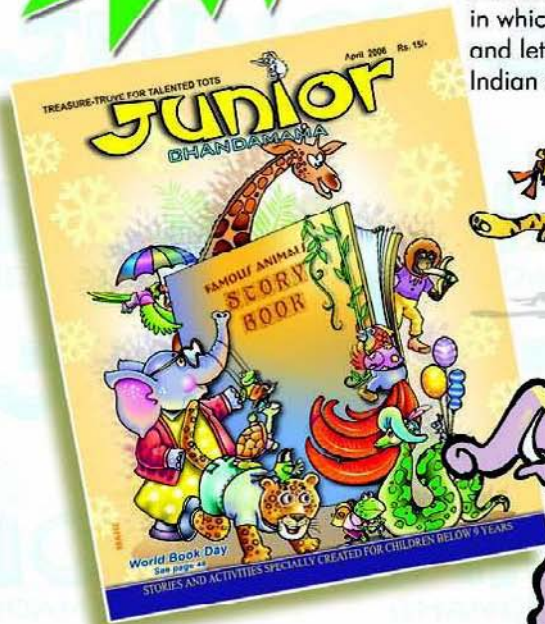
THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY

- ▶ Games, puzzles, riddles, stories, colouring activity and more...

- ▶ Good habits grow when young. Check out articles and features in which values are taught subtly and let your child learn about Indian culture and heritage.

- ▶ Pick up a copy of Junior Chandamama for interesting new stories and puzzles to be read out to the kiddies.

PAY ONLY RS.150 FOR ANNUAL SUBSCRIPTION AND SAVE RS.30

AMBULIMAMA (Tamil)

APRIL 2006

Regd. with Registrar of Newspaper for India No. 1095/57

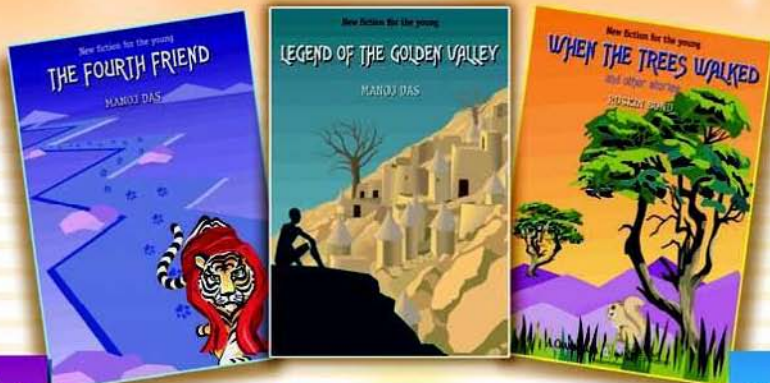
Regd No. TN/CC(S)/Dn/161/06-08

Licensed to post WPP - Inland No. TN/CC(S)/Dn/88/06-08, Foreign No. 89/06-08

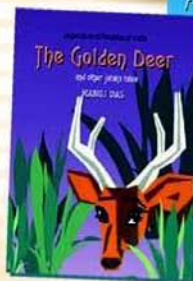
BEST BUY FOR WORLD BOOK DAY. ALSO BEST GIFT FOR YOUR DEAR AND NEAR ONES.

THREE EXCITING BOOKS FROM
TWO RENOWNED WRITERS FOR CHILDREN

MANOJ DAS AND RUSKIN BOND

Also four books of
**LEGENDS
AND
PARABLES OF
INDIA**
from CHANDAMAMA

INDIA IS A LAND OF STORIES, RICH IN LEGENDS, PARABLES AND MYTHS.

Chandamama has enriched many generations of young minds with these stories. The spiritual subtext and moral lessons in these delightful stories continue to fascinate and mould young Indian minds.

Popular Prakashan has co-published these stories to educate, entertain and inspire the growing generation.

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.